

Podnošenje porezne prijave za samostalnu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja za 2022. godinu

mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović

Sadržaj:

1.	Uvod	56
2.	Zakonske odredbe pri utvrđivanju godišnjeg dohotka obrtnika i slobodnih zanimanja	57
2.1.	Utjecaj Zakona o uvođenju eura na poslovanje obrtnika u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena	58
3.	Drugi obračuni koji se podnose uz godišnju poreznu prijavu	58
4.	Promjena načina oporezivanja	58
4.1.	Pisana izjava o promjeni načina oporezivanja	59
4.2.	Korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona kroz institut paušalnog obrta	59
5.	Podjela ostvarenog dohotka fizičkih osoba na godišnji dohodak i konačni dohodak	60
5.1.	Utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak primjenom posebnog postupka	60
6.	Godišnji dohodak i podnošenje porezne prijave na Obrascu DOH za 2022. godinu	61
6.1.	Obavljanje obrtničke djelatnosti	61
6.2.	Obavljanje djelatnosti slobodnih zanimanja	62
6.3.	Obavljanje djelatnosti poljoprivrede i šumarstva	62
6.4.	Ostvarenje dohotka od imovine davanjem u najam ili zakup nekretnine, i po osnovi iznajmljivanja upis u registar obveznika PDV-a	63
6.5.	Ostvarenje drugog dohotka i upis u RPO registar na vlastiti zahtjev	63
6.6.	Vrste dohotka za koje se ne može podnijeti godišnja porezna prijava	63
7.	Rok za podnošenje godišnje porezne prijave	64
7.1.	Propuštanje roka i podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje	64
7.2.	Promjena prebivališta i nadležnost ispostave za predaju porezne prijave	64
7.3.	Porezna prijava nasljednika i procjena godišnjeg poreza na dohodak	64
8.	Poslovne knjige i evidencije za obrtničku djelatnost	65
8.1.	Poslovne knjige prema propisima o PDV-u	65
8.2.	Vođenje knjige primitaka i izdataka primjenom načela blagajne	66
8.2.1.	Način evidentiranja naplaćenih primitka u Obrascu KPI	66
8.2.2.	Način evidentiranja plaćenih izdataka u Obrascu KPI	66
8.2.3.	Kada se pri obračunu PDV-a ne primjenjuje načelo blagajne	67

8.3.	Utvrđivanje godišnjeg dohotka od samostalne djelatnosti zaključivanjem knjige primitaka i izdataka	67
9.	Naplaćeni primici koji se iskazuju u Obrascu KPI	68
9.1.	Što se ne smatra poslovnim primicima i ne iskazuje se u Obrascu KPI	71
9.2.	Poslovni primici po osnovi samostalne djelatnosti umjetnika	72
9.3.	Usporedba iskazanih primitaka u Pregledu primitaka i izdataka i ostvarenog prometa preko žiro računa	73
10.	Plaćeni poslovni izdaci koji se iskazuju u Obrascu KPI	73
10.1.	Porezno priznati izdaci	74
10.2.	Izdaci koji dodatno umanjuju dohodak na Obrascu DOH	80
10.2.1.	Poticaji zapošljavanja – isplaćene plaće i uplaćeni doprinosi na plaću novim radnicima (čl. 44. Zakona)	80
10.2.2.	Državna potpora male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta prema posebnim propisima (čl. 44. st.6. Zakona)	81
10.2.2.1.	Izračun državne potpore za izvođenje naukovanja za obrtnička zanimanja	81
10.2.3.	Državne potpore za obrazovanje i izobrazbu poduzetnika i njihovih radnika prema posebnim propisima (čl. 44. st. 6. Zakona)	81
10.2.3.1.	Troškovi za opće obrazovanje i izobrazbu	82
10.2.3.2.	Troškovi za posebno obrazovanje i izobrazbu	82
10.2.3.3.	Smanjenje osnovice za obračun poreza na dohodak od samostalne djelatnosti	82
10.2.3.4.	Izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu	83
10.2.3.5.	Iskazivanje dodatnog umanjenja dohotka od samostalne djelatnosti u Obrascu DOH	83
10.2.4.	Izdaci za istraživanje i razvoj (čl. 45. Zakona)	83
10.2.4.1.	Dodatno umanjenje porezne osnovice za troškove za istraživačko-razvojne projekte	83
10.2.5.	Iskazivanje umanjenja dohotka na Obrascu DOH	83
10.3.	Izdaci koji se djelomično porezno priznaju	84
10.3.1.	Primjer iskazivanja izdataka za reprezentaciju po plaćenim računima u Obrascu KPI	84
10.3.2.	Primjer iskazivanja izdataka u svezi s korištenjem osobnog motornog vozila za osobni prijevoz u Obrascu KPI	85
10.4.	Porezno nepriznati izdaci	86
11.	Popis dugotrajne imovine samostalnih djelatnosti	86
11.1.	Način stjecanja dugotrajne imovine	87
11.2.	Nabava dugotrajne imovine i odstupanje od načela blagajne	87
11.3.	Obračun amortizacije dugotrajne imovine	87
11.4.	Osnovica za obračun amortizacije	88
11.5.	Godišnje stope amortizacije	88
11.6.	Amortizacije osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz	89
11.6.1.	Obračun amortizacije za osobni automobil i druga sredstva za osobni prijevoz do 400.000,00 kn nabavne vrijednosti po jednom sredstvu	89
11.6.2.	Obračun amortizacije za osobni automobil i druga sredstva za osobni prijevoz iznad 400.000,00 kn nabavne vrijednosti po jednom sredstvu koji je nabavljen u 2022. godini	90
11.6.2.1.	Primjer obračuna amortizacije i iskazivanja u Obrascu KPI	90
11.7.	Dugotrajna imovina koja se nabavlja iz državnih pomoći, potpora i poticaja	90
11.7.1.	Primjer iskazivanja primitaka u visini obračunane amortizacije	91
11.7.2.	Evidencija o primljenim državnim potporama za nabavu dugotrajne imovine	91
11.8.	Stjecanje dobara dugotrajne imovine iz EU	91
11.9.	Obračun amortizacije dugotrajne imovine za 2022. godinu na primjeru	92
12.	Porezni gubitak od obavljanja samostalne djelatnosti	94
12.1.	Iskazivanje gubitka i prijenos u iduće porezno razdoblje	95
13.	Utvrđivanje godišnjeg dohotka za 2022. godinu i stope poreza na dohodak	99
13.1.	Osobni odbici ili neoporezivi dio dohotka	99
13.2.	Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji i djecu	100
13.3.	Uvećanje osobnog odbitka za dana darovanja	100
13.4.	Dana darovanja proizvođača i trgovaca hrane	100

14.	Olakšice za potpomognuta područja i Grad Vukovar	101
14.1.	Utvrđivanje olakšica za obavljanje djelatnosti na potpomognutim područjima i Gradu Vukovaru u skladu s pravilima o potporama male vrijednosti	101
14.2.	Utvrđivanje udjela ostvarenog dohotka na potpomognutim područjima I. skupine i području Grada Vukovara	102
14.3.	Primjer izračuna umanjenja poreza na potpomognutim područjima I. skupine i području Grada Vukovara	102
15.	Rok za uplatu poreza po godišnjem obračunu i uplatni račun	104
15.1.	Utvrđivanje predujma poreza na dohodak	105
15.2.	Slučajevi kada Porezna uprava za plaćanje mjesečnih predujmova donosi rješenje	105
15.3.	Izračun novog predujma koji se plaća u 2023. godini	105
15.4.	Obračun doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti	105
15.4.1.	Popunjavanje Obrasca DOH za obračun doprinosa	106
15.4.2.	Primjer obračuna obveze za mirovinsko i zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja druge djelatnosti	106
16.	Izvadak iz poslovnih knjiga - Obrazac P-PPI	107
17.	Popunjavanje Obrasca DOH i utvrđivanje poreza i prireza za 2022. godinu	108
17.1.	Prilozi uz godišnju poreznu prijavu	114
18.	Ostali obrasci koje se dostavljaju uz Obrazac DOH	114

1. Uvod

Za sve fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obrta i slobodnih zanimanja a za svoje poslovanje vode poslovne knjige i evidencije, propisana je obveza podnošenja godišnje porezne prijave te utvrđivanja godišnjeg obračuna poslovanja. Za 2022. godinu godišnji obračun poslovanja za samostalne obrtničke djelatnosti obaviti će se prema odredbama Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov. br. 115/16. do 138/20.– u nastavku teksta: Zakon) te izmijenjenim odredbama Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. do 112/22.– u nastavku teksta: Pravilnik), kao temeljnih propisa kojima je u Republici Hrvatskoj uređen sustav oporezivanja dohodaka fizičkih osoba.

Stoga su i obrtnici pri utvrđivanju konačnog obračuna poslovanja za 2022. godinu, a prema izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak koji je objavljen u Nar. nov., br. 112/22., mogli od 1. listopada 2022. godine svojim zaposlenicima a i sebi osobno, isplatiti **povećane neoporezive primitke**, kao što su to: prigodne nagrade (božićnica, regres i slično) do 5.000,00 kn, nagradu za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja do 7.500,00 kn, paušalnu naknadu za podmirivanje troškova prehrane do 6.000,00 kn kao i naknadu za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, koji je od 1. listopada 2022. godine utvrđen u svoti od 3,00 kn po kilometru. Navedeni neoporezivi primici, ograničeni su na godišnjoj razini i obrtnici su mogli do kraja 2022. godine isplatiti zaposlenicima razliku do nove neoporezive svote, ako su do kraja rujna 2022. godine već isplatili djelomično ili u cijelosti do tada važeću svotu neoporezivog primitka.

ističemo...

Nadalje, zadnjim izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak povećani iznos od 24.000,00 kn do kojeg se neka osoba može smatrati uzdržavanim članom, može se primjenjivati već u postupku utvrđivanja godišnjeg obračuna poreza na dohodak za 2022. godinu.

Godišnja porezna prijava obrtnika i slobodnih zanimanja podnosi se na **Obrascu DOH**, i to najkasnije **do kraja veljače 2023.** za 2022. godinu, elektroničkim putem korištenjem elektroničkog servisa ePorezna.

No, u slučaju kada više fizičkih osoba obavlja zajednički obrt te ostvaruje dohodak u supoduzetništvu, nositelj zajedničke djelatnosti obavezan je ispostaviti Porezne uprave (dalje: PU) prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnijeti godišnju poreznu prijavu za zajedničku djelatnost na **Obrascu DOH-Z**, također elektroničkim putem, ali najkasnije **do kraja siječnja 2023.** za prošlu godinu. Prijava na Obrascu DOH-Z, treba se obraditi u nadležnoj ispostavi PU do 20. veljače 2023. godine, do kada je potrebno i dostaviti rješenje nositelju zajedničke djelatnosti, kako bi svaki od supoduzetnika mogao prema rješenju utvrđenom udjelu u zajedničkom dohotku, podnijeti u roku i svoju pojedinačnu poreznu prijavu za 2022. godinu na Obrascu DOH.

ističemo...

Iako je od 1. siječnja 2023. godine euro službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u RH, prema čl. 73. st. 1. Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u RH (Nar. nov., br. 57/22. i 88/22.), porezna prijava za obračunsko razdoblje koje završava prije dana uvođenja eura, podnosi se u **kunama**.

To znači da obrtnici Obrazac DOH-Z i Obrazac DOH za 2022. godinu sastavljaju i podnose nadležnoj ispostavi PU u kunama. Međutim, utvrđenu razliku poreza na dohodak i prireza za uplatu po konačnom obračunu za prošlu godinu, potrebno je uplatiti s danom podnošenja porezne prijave. U slučaju podnošenja Obrasca DOH u razdoblju od 15. siječnja 2023. godine i dalje, utvrđenu razliku po godišnjem obračunu potrebno je uplatiti samo u eurima, uz primjenu punoga brojčanog iznosa fiksnog tečaja konverzije koji iznosi 1 euro = 7,53450 kuna korištenjem pet decimala te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja.

Ali ako će obrtnici Obrazac DOH predati u razdoblju dvojnog optjecaja koje traje od 1. siječnja 2023. godine u 00:00 sati do 14. siječnja 2023. godine u 24:00 sata, obveza po godišnjem obračunu može se platiti u obje valute, u kunama i u eurima.

Od obveze podnošenja godišnje porezne prijave, izuzeti su:

- obrtnici koji obavljaju samostalnu obrtničku djelatnost a kojima je rješenjem PU utvrdila paušalno plaćanje poreza na dohodak za 2022. godinu, ako su bili zadovoljeni slijedeći uvjeti:
 - 1) fizička osoba po osnovi samostalne djelatnosti obrta te samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva nije obveznik PDV-a prema Zakonu o PDV-u,
 - 2) po osnovi te djelatnosti koju obavlja, ukupni godišnji primici u poreznom razdoblju nisu prelazili svotu od 300.000,00 kn¹ (naplaćeno), te
 - 3) da se istodobno ne obavlja samostalnu djelatnost od koje se dohodak mora utvrđivati na temelju propisanih poslovnih knjiga prema čl. 30. – 35. Zakona.

Obrtnici koji porez na dohodak plaćaju u paušalnoj svoti ne vode poslovne knjige (Obrazac KPI, Obrazac DI te Evidenciju o tražbinama i obvezama – Obrazac TO), već su obvezni voditi samo evidenciju o prometu na Obrascu KPR. Međutim, paušalisti su dužni za svaku isporuku dobara i obavljenu uslugu izdati kupcu račun propisanog sadržaja, a koji služi i kao isprava za knjiženje ostvarenog primitka u Obrascu KPR. Osim računa naplaćenih u gotovini, u Obrazac KPR upisuju se i računi koji su naplaćeni bezgotovinskim putem. Paušalno plaćanje poreza detaljnije je propisano Pravilnikom o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti (Nar. nov., br. 1/20 i 1/21.);

- porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza, a sukladno čl. 51. Zakona. Posebnim postupkom smatra se postupak utvrđivanja ukupnog godišnjeg dohotka i ukupnog godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu kojeg po službenoj dužnosti provodi PU, na temelju podataka fizičkih osoba s kojima raspolaze a koji su upisani na poreznoj kartici - Obrascu PK te prikupljenim podacima iz Obrasca JOPPD, o oporezivim i neoporezivim primicima koje je fizička osoba ostvarila u poreznom razdoblju.

ističemo...

Godišnji porez na dohodak za 2022. godinu plaća po stopi od 20 % na godišnju poreznu osnovicu do visine 360.000,00 kuna te po stopi od 30 % na dio porezne osnovice koji prelazi svotu od 360.000,00 kuna.

Utvrđeni porez na dohodak povećava se za prirez porezu na dohodak kojeg prema posebnom zakonu uvode jedinice lokalne samouprave – gradovi i općine.

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva na potpomognutim područjima I. skupine i području Grada Vukovara, utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti se umanjuje: za 100% ako se djelatnost obavlja na području Grada Vukovara te 50% ako se djelatnost obavlja na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, te za **olakšice za mlade**

osobe po osnovi godina života ali samo za ostvarene primitke po osnovi nesamostalnog rada odnosno plaće, i to:

- za 100% razmjernog dijela porezne obveze fizičkim osobama do 25 godina života koje ostvare dohodak od nesamostalnog rada (plaću), obračunane na dio porezne osnovice na koju se plaća godišnji porez po stopi od 20% (do 360.000,00 kn), a koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada (plaću), te
- za 50% razmjernog dijela porezne obveze fizičkim osobama od 26 do 30 godina života koje ostvare dohodak od nesamostalnog rada (plaću) obračunane na dio porezne osnovice na koju se plaća godišnji porez po stopi od 20% (do 360.000,00 kn), a koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada (plaću).

Ako su tijekom 2022. godine, obrtnici obavili donacije u novcu, naravi ili hrani, izravno pravnim i fizičkim osobama ili putem humanitarnih udruga, a radi otklanjanja posljedica katastrofe uzrokovane potresom, dane donacije su se na temelju vjerodostojne dokumentacije, evidencijom kao porezno priznati izdatak u poslovnim knjigama.

Navedeno se još može primijeniti pri utvrđivanju godišnjeg poreza na dohodak za 2022. godinu, a sukladno odredbi čl. 71.tb Pravilnika o provedbi OPZ- (Nar. nov., br. 45/19. – 144/21).

Utvrđenu obvezu poreza na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi za 2022. godinu potrebno je uplatiti s danom podnošenja porezne prijave što znači najkasnije do 28. veljače 2023. godine. Za neplaćanje u roku, obračunavaju se zatezne kamate po propisanoj stopi.

Ako je po godišnjem obračunu utvrđena svota preplaćenog poreza i prireza, ista se može uračunati u buduću obvezu poreza ili vratiti poreznom obvezniku na njegov zahtjev u slučaju kada porezni obveznik nema nepodmirenenih obveza po osnovi poreza i drugih javnih davanja o kojim analitičku knjigovodstvenu evidenciju vodi PU.

2. Zakonske odredbe pri utvrđivanju godišnjeg dohotka obrtnika i slobodnih zanimanja

Godišnji obračun poreza na dohodak za 2022. godinu, fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, poljoprivrednu i šumarsku djelatnost kao i druge djelatnosti koje se oporezuju kao obrtničke, od koji se dohodak utvrđuje prema podacima iz poslovnih knjiga i evidencija, utvrdit će se prema odredbama:

- Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov. br. 115/16. – 138/20),
- Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov. br. 10/17- 112/22), te
- Upute Ministarstva financija o sastavljanju godišnje prijave poreza na dohodak i provedbi posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, koja se donosi svake godine radi jedinstvenog postupanja u primjeni odredbi Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak. Međutim, do trenutka pisanja ovog članka nije donesena nova uputa za 2022. godinu, radi čega se može primijeniti **Uputa za sastavljanje godišnje porezne prijave za 2021. godinu** KLASA:410-01/22-01/11, URBROJ: 513-07-21-01/22-2 od 7. veljače 2022. godine, a koja se može se pronaći na mrežnim stranicama Ministarstva financija.

Osim Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak te navedene Upute MF, pri sastavljanju porezne prijave za 2022. godinu, treba uvažavati i druge zakonske propise koji imaju utjecaja na godišnji obračun poslovanja:

- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov. br. 73/13 – 113/22.)
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br., 79/13-133/22.)

¹ Zbog uvođenja eura kao službene valute u RH te primjene fiksnog tečaja konverzije 1 euro = 7,53450 kn, propisani prag od 300.000,00 kn utvrđen je u svoti od 39.816,84 eura.

- Zakon o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04 - 138/20.)
- Pravilnik o porezu na dobit (Nar. nov. br. 95/05 – 1/21.)
- Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov. br. 109/07. - 14/14)
- Pravilnik o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov. br. 12/08. - 13/09.)
- Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (Nar. nov. br. 29/02. - 121/16.)
- Zakon o državnoj potpori za istraživačko razvojne projekte (Nar. nov. br. 64/18.)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima (Nar. nov. br. 18/18.)
- Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov. br. 113/12. – 138/20.)
- Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom Nar. nov., br. 146/12. – 144/21.)
- Opći porezni zakon (Nar. nov. br. 115/16. – 114/22. – dalje: OPZ)
- Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (Nar. nov. br. 45/19. – 144/21.)

2.1. Utjecaj Zakona o uvođenju eura na poslovanje obrtnika u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena

Kako se od 1. siječnja 2023. godine u RH uvodi euro kao zakonsko sredstvo plaćanja i prestaje postojanje sadašnje valute kune, u pripremnom razdoblju do uvođenja eura, i obrtnici su od rujna 2022. godine trebali prilagoditi elemente računa koje izdaju krajnjim potrošačima kao i druge knjigovodstvene isprave. Iako su poslovni događaji u propisanim knjigama za 2022. godinu evidentirani u kunama, obrtnici su obvezni u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, a pri ispostavljanju računa potrošaču, dvojno iskazati ukupan iznos na računu.

Naime, sukladno čl. 51. Zakona o uvođenju eura, u razdoblju dvojnog iskazivanja od 5. rujna 2022. godine u 00:00 sati do 31. prosinca 2023. godine u 24:00 sata, svi poslovni subjekti su pri ispostavljanju računa potrošaču, dužni dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

Prema tome u razdoblju dvojne primjene, obrtnici imaju obvezu ukupan iznos na računu koji se ispostavlja potrošaču, iskazati u kunama i u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije a prema matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu:

- ako je račun izdan od 5. rujna 2022. do 31. prosinca 2022. godine – ukupan iznos kojeg treba platiti krajnji potrošač, iskazuje se dvojno – najprije u kunama a zatim u eurima, dok se
- pri izdavanju računa u razdoblju od 1. siječnja 2023. godine do 31. prosinca 2023. godine, ukupan iznos kojeg treba platiti krajnji potrošač, treba iskazati najprije u eurima a zatim i u kunama.

Preračunavanje se obavlja uz primjenu punoga brojanog iznosa fiksnog tečaja konverzije koji iznosi 1 euro = 7,53450 kuna korištenjem pet decimala te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja:

- ako je treća decimala manja od pet (broj 0 do 4), druga decimala ostaje nepromijenjena odnosno iznos u centima ostaje isti,
- ako je treća decimala jednaka ili veća od pet (broj 5 do 9), druga decimala povećava se za jedan, odnosno iznos u centima zaokružuje se na viši cent.

To znači da se dobiveni rezultat zaokružuje na dvije decimale, a na temelju treće decimale.

Osim na računu koji se izdaje potrošaču, obrtnici imaju obvezu dvojnog iskazivanja vrijednosti u kuni i u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno matematičkim pravilima za preračunavanje i zaokruživanje, i na ispravama o plaći za zaposlene radnike te na sklopljenim ugovorima o djelu i ugovorima o autorskim honorarima.

3. Drugi obračuni koji se podnose uz godišnju poreznu prijavu

Uz Obrazac DOH za 2022. godinu, obrtnici trebaju dostaviti popis dugotrajne imovine na **Obrascu DI** te izvadak iz poslovnih knjiga koji se podnosi na **Obrascu P-PPI**, na kojem se posebno iskazuju:

- izdaci otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine,
- porezno priznati izdaci za reprezentaciju,
- izdaci koji se porezno ne priznaju prema čl. 33. Zakona,
- izdaci u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine, te
- podaci o broju zaposlenih radnika na dan 31. prosinca 2022. godine.

Ako su obrtnici upisani u registar obveznika PDV-a, prema čl. 79.st.9. Općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 115/16.- 42/20. dalje: OPZ), dužni su zajedno s godišnjom poreznom prijavom na Obrascu DOH, najkasnije, **do 28.2.2023. godine, sastaviti i podnijeti nadležnoj ispostavi PU na Obrascu OPZ-STAT-1**, statističko izvješće o dospjelim, a nenaplaćenim računima, za potraživanja na dan 31. 12. 2022. godine koja nisu naplaćena do dana podnošenja obrasca, uz uvjet da na dan sastavljanja potraživanja nisu starija od 6 godina.

Uz godišnju poreznu prijavu za 2022. godinu, obrtnici i slobodna zanimanja, predaju i druge obračune u propisanim rokovima, i to:

Propisani rokovi	
31.1.2023. godine	do 28.2.2023. godine
<ul style="list-style-type: none"> ■ Obrazac DOH-Z (samo nositelj zajedničke djelatnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Obrazac DOH (obrnici i svaki od supoduzetnika prema udjelu u zajedničkom dohotku)
<ul style="list-style-type: none"> ■ Obrazac DI 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Obrazac P-PPI – pregled poslovnih primitaka i izdataka ■ Obrazac DI – ako nije predan uz Obrazac DOH-Z ■ Obrazac TZ 1 – obračun članarine turističkoj zajednici ■ Obrazac SR – obračun spomeničke rente ■ Evidenciju o primljenim državnim potporama (za primljenu potporu prema posebnim propisima)

ističemo...

Napominje se da obrtnici koji su obveznici plaćanja doprinosa obrtničkim komorama, više **nisu obvezni** uz godišnju poreznu prijavu, **dostaviti PU obračun komorskog doprinosa na Obrascu KD**.

4. Promjena načina oporezivanja

Ako obavljaju samostalnu obrtničku djelatnost, obrtnici su najčešće obveznici plaćanja poreza na dohodak, za što vode jednostavno knjigovodstvo po načelu blagajne iskazivanjem primitka i izdataka u Obrascu KPI. Međutim, prema čl. 36. Zakona te čl. 49. Pravilnika, obrtnici mogu postati i obveznicima plaćanja poreza na dobit umje-

sto poreza na dohodak te voditi složeno, dvojno knjigovodstvo po načelu nastanka poslovnog događaja, prema Zakonu o računovodstvu uz primjenu računovodstvenih politika te računskog kontnog plana, i to u dva slučaja:

- dobrovoljno** - temeljem vlastitog pisanog zahtjeva kojim se traži promjena načina oporezivanja i plaćanje poreza na dobit umjesto poreza na dohodak. Novi poduzetnici su obvezni pisani zahtjev za plaćanje poreza na dobit podnijeti nadležnoj ispostavi PU prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu, odmah na početku obavljanja djelatnosti, a poduzetnici koji već obavljaju djelatnost, do kraja tekuće godine za iduću porezno razdoblje
- obvezno po "sili" zakona** ako je prema čl. 2. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04. do 138/20.), u prethodnom poreznom razdoblju ostvaren ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kn (bez PDV-a). To znači da je iznos ostvarenih primitaka od 7.500.000,00 kn jedini kriterij za obveznu promjenu načina oporezivanja.

ističemo...

Prema navedenom, fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost postaju po „sili“ zakona obveznicima plaćanja poreza na dobit od 1. siječnja 2023. godine ako je tijekom 2022. godine ostvaren ukupan primitak veći od 7.500.000,00 kn, o čemu trebaju pisano izvijestiti nadležnu ispostavu PU, do kraja 2022. godine a najkasnije do 15. 1. 2023. godine.

Obveznikom plaćanja poreza na dobit po sili zakona u 2023. godini postaju i fizičke osobe koje obavljaju zajedničku djelatnost, ako su ostvarile ukupan primitak veći od 7.500.000,00 kn, a neovisno o broju supoduzetnika.

Ako porezni obveznik ne prijavi ispunjenje propisanog uvjeta, PU može po službenoj dužnosti temeljem podataka o poslovanju poreznog obveznika s kojim raspolaže a prema odredbama OPZ-a, obvezu plaćanja poreza na dobit utvrditi poreznim rješenjem, pri čemu žalba poreznog obveznika ne odgađa izvršenje.

Samo iznimno, fizičke osobe koje su obveznici poreza na dohodak isključivo od imovine i imovinskih prava, nisu obveznici plaćanja poreza na dobit po sili zakona, iako utvrđuju dohodak prema poslovnim knjigama koje vode kao obrtnici i s njima izjednačene osobe. Navedeno je propisano uputom MF o postupanju pri prijelazu obveznika poreza na dohodak na porez na dobit, KLASA: 410- 10/05-01/72 od 15. prosinca 2005., koja se još uvijek primjenjuje.

Posebno se ističe da obrtnik koji je izabrao promjenu načina oporezivanja, ili umjesto poreza na dohodak postaje obveznikom plaćanja poreza na dobit po sili zakona, i nadalje ostaje fizička osoba - obrtnik koji obavlja djelatnost sukladno odredbama Zakona o obrtu, te nije postao u statusno pravnom smislu pravna osoba prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima, a što se u gospodarskom životu često pogrešno poistovjećuje.

4.1. Pisana izjava o promjeni načina oporezivanja

Prema čl. 36. st. 2. Zakona te 49. st. 1. Pravilnika, pisana izjava kojom se traži promjena načina oporezivanja, dostavlja se nadležnoj ispostavi PU do kraja tekuće za iduću kalendarsku godinu, a najkasnije 15 dana po isteku poreznog razdoblja odnosno kalendarske

godine. Promjena načina oporezivanja na temelju pisane izjave obvezuje poreznog obveznika na primjenu sljedeće **tri godine**. Međutim, u opravdanim slučajevima, PU može rješenjem odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno. Prema čl. 36. st. 5. Zakona, opravdanim slučajevima osobito se smatra cjelovita promjena djelatnosti koju obavlja porezni obveznik te bitno izmijenjeni uvjeti (više od 50 %) zbog kojih je porezni obveznik promijenio način oporezivanja. Primjerice, kraći rok promjene načina oporezivanja može biti smanjenje proizvodnje za više od 50 %, zatvaranje prodajnih mjesta ili poslovnih jedinica, smanjenje broja zaposlenih radnika te prestanak jedne i početak obavljanja druge djelatnosti.

Nakon isteka roka od 3 godine te ako je ostvaren ukupan primitak do 7.500.000,00 kn u 2022. godini, pisani zahtjev mogu podnijeti do kraja 2022. godine, a najkasnije do 15. siječnja 2023. godine, oni porezni obveznici koji ponovno traže da umjesto poreza na dobit, plaćaju u 2023. godini porez na dohodak.

S promjenom načina oporezivanja temeljem vlastitog zahtjeva ili obvezno po "sili" zakona, fizička osoba može započeti samo na početku novog poreznog razdoblja odnosno kalendarske godine.

4.2. Korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona kroz institut paušalnog obrta

Korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona uređeno je čl. 12.a OPZ-a te čl. 27.a. Zakona, s primjenom od 1. siječnja 2020. godine, a odnosi se na osnivanje paušalnog obrta te sklapanje ugovora s poslodavcem koji za ugovoreni posao koristi organizacijski oblik oporeziv nižim poreznim stopama.

Člankom 12.a OPZ-a propisano je da porezni obveznik koristi porezne pogodnosti protivno svrsi zakona, osobito u slučaju kada koristi porezni sustav kroz organizacijske oblike koji su oporezivi nižim propisanim poreznim stopama. Navedeno se osobito odnosi na slučaj kada isplatitelj primitka za posao koji ima obilježja nesamostalnog rada, ugovara s poreznim obveznikom druge načine za obavljanje posla.

Člankom 27.a Zakona o porezu na dohodak propisana su obilježja nesamostalnog rada za slučajeve korištenja poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona, a koja se za potrebe oporezivanja određuju temeljem ispunjenja triju kriterija: kontrole ponašanja, financijske kontrole i odnosa stranaka. Svi elementi kriterija obilježja nesamostalnog rada ne trebaju biti istovremeno ispunjeni.

- kontrola ponašanja obuhvaća činjenice koje pokazuju ima li poslodavac pravo usmjeriti i kontrolirati što posloprimac radi i kako obavlja posao, kroz upute, obuku ili druga sredstva
- financijska kontrola obuhvaća činjenice koje pokazuju ima li poslodavac pravo usmjeriti ili kontrolirati financijske i poslovne aspekte posloprimčevog rada te
- odnos stranaka obuhvaća činjenice koje pokazuju vrstu odnosa među strankama.

Radi provjere načina poslovanja paušalnog obrta, PU je tijekom 2022. godine pokrenula postupak zbog utvrđivanja činjenica, postoje li porezne pogodnosti protivno svrsi zakona, ako se naknade za posao koji ima obilježja nesamostalnog rada isplaćuju kroz isplate prema paušalnom obrtu radi plaćanja niže stope poreza na dohodak. U tu svrhu PU je uputila poziv poreznim obveznicima da popune Upitnik NR o načinu obavljanja svog poslovanja, a radi analize odnosa između isplatitelja primitaka i izvršitelja posla.

Ako je u provedenom postupku a temeljem prikupljenih podataka o načinu na koji se obavlja poslovanje, utvrđeno da ugovoreni posao

kroz institut paušalnog obrta (koji je oporeziv nižim poreznim stopama) ima obilježja prikrivenog nesamostalnog rada, fizičkoj osobi koja se u navedenom poslu smatra izvršiteljem posla, obračunani su porezi i doprinosi iz i na plaću propisani za radni odnos, kao da korištenja poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona nije bilo.

Prema navedenom, ako ugovoreno obavljanje određenog posla sklopljenog između isplatitelja primitka (koji može biti pravna ili fizička osoba) i izvršitelja posla, ima obilježja nesamostalnog rada (koji se određuje prema ispunjenju triju kriterija – kontrole ponašanja, financijske kontrole i odnosa stranaka), za potrebe oporezivanja smatra se dohotkom od nesamostalnog rada, čime se kroz institut paušalnog obrta nastoji spriječiti korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona.

Međutim, obrtnici imaju mogućnost umjesto paušalnog oporezivanja, za svoje poslovanje utvrđivati dohodak prema poslovnim knjigama, a tada su i obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu.

5. Podjela ostvarenog dohotka fizičkih osoba na godišnji dohodak i konačni dohodak

Prema mogućnosti podnošenja godišnje porezne prijave ili primjene posebnog postupka kojeg provodi PU po službenoj dužnosti, prema čl. 12.st.2. Zakona, dohodak kojeg ostvaruju fizičke dijeli se na godišnji dohodak i konačni dohodak.

- **Godišnji dohodak** ima izvor u primicima od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugim primicima koji se ne smatraju konačnim dohotkom. U tijeku poreznog razdoblja plaća se predujam poreza na dohodak, te se istekom godine utvrđuje godišnji dohodak podnošenjem godišnje porezne prijave na Obrascu DOH ili putem posebnog postupka kojeg PU provodi po službenoj dužnosti prema podacima s kojima raspolaže. Godišnji porez na dohodak i prirezu porezu na dohodak, plaća se po poreznim stopama od 20 % i 30 % ovisno od visine porezne osnovice, te umanjuje za osobni odbitak ili neoporezivi dio dohotka.
- **Konačni dohodak** ima izvor u primicima od imovine i imovinskih prava, kapitala, dohotka koji se utvrđuje u paušalnoj svoti te drugog dohotka koji se smatra konačnim (drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa iznad najviše osnovice, drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena te drugi dohodak po osnovi privremenih ili povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi). Na ostvareni konačni dohodak ovisno o izvoru, plaća se porez po poreznim stopama od 10 %, 20 % i 30 %.

Međutim, po osnovi ostvarenog konačnog dohotka, porezni obveznici nemaju mogućnost korištenja osobnog odbitka niti podnošenja godišnje porezne prijave, pri čemu ni PU ne može po službenoj dužnosti provoditi poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak. Stoga se za razliku od godišnjeg dohotka, kod konačnog dohotka porez na dohodak koji je plaćen u tijeku godine, smatra konačno utvrđenom poreznom obvezom, radi čega ne mogu nastati razlike poreza na dohodak za uplatu ili za povrat na godišnjoj razini.

No prema vlastitom zahtjevu porezni se obveznici mogu odlučiti da umjesto konačnog dohotka, utvrđuju dohodak na način propisan za samostalnu djelatnost i vode poslovne knjige, a imaju i mogućnost promijeniti način oporezivanja te izabrati plaćanje poreza na dobit umjesto poreza na dohodak. Zahtjev za promjenom načina oporezivanja dohotka, podnosi se na početku ostvarivanja dohotka ili do kraja tekuće za iduću godinu.

PODJELA DOHOTKA

GODIŠNJI DOHODAK

Obračunava se na temelju godišnje porezne prijave ili primjenom posebnog postupka, a prema čl. 13. Zakona.
Porezne stope:
20% i 30%

- dohodak od nesamostalnog rada
- dohodak od samostalne djelatnosti
- drugi dohodak koji se ne smatra konačnim

KONAČNI DOHODAK

Ne može se podnijeti godišnja porezna prijava niti se provodi poseban postupak. Ne postoji mogućnost korištenja osobnog odbitka, a prema čl. 55. Zakona.
Porezne stope:
10%, 20% i 30%

- dohodak od imovine i imovinskih prava
- dohodak od kapitala
- drugi dohodak koji se smatra konačnim
- dohodak kojeg fizičke osobe utvrđuju u paušalnoj svoti

5.1. Utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak primjenom posebnog postupka

Prema čl. 58. st. 2. Pravilnika, porez na dohodak obračunava se godišnje:

- na temelju dohotka za koji se obvezno podnosi godišnja porezna prijava prema čl. 48. Zakona, ili
- na temelju dohotka za koji PU provodi poseban postupak prema čl. 51. Zakona.

Primjenjujući poseban postupak, PU je obvezna na temelju evidencija s kojima raspolaže po službenoj dužnosti (prikupljeni podaci iz Obrasca JOPPD o svim primicima koje ostvaruje fizička osoba u tijeku poreznog razdoblja te podataka koje je dostavio sam porezni obveznik podnošenjem Obrasca ZPP-DOH i INO-DOH), utvrditi poreznom obvezniku godišnji dohodak ostvaren u poreznom razdoblju te razliku poreza na dohodak i prireza za uplatu ili povrat, o čemu donosi **privremeno porezno rješenje**, najkasnije do 30. lipnja tekuće za prethodnu godinu. Protiv privremenog poreznog rješenja donesenog na temelju izračuna godišnjeg poreza na dohodak i prireza od strane PU, porezni obveznik može podnijeti **prigovor** najkasnije do 31. srpnja tekuće za prethodnu godinu, ako se ne slaže s podacima iz privremenog poreznog rješenja, radi toga što su isti nepotpuni ili netočni. O prigovoru odlučuje prvostupanijsko tijelo – nadležna ispostava PU, rješenjem u roku od 30 dana od dana njegovog zaprimanja, a podneseni prigovor odgađa izvršenje privremenog poreznog rješenja, sve dok prvostupanijsko tijelo ne donese rješenje.

Za sve porezne obveznike koji ne podnesu prigovor na izračun godišnjeg poreza na dohodak od strane PU, obveza utvrđena privremenim poreznim rješenjem, smatra se konačno utvrđenom poreznom obvezom.

Prema čl. 54. st. 2. Zakona propisano je da PU temeljem dostavljenih privremenih poreznih rješenja, obavlja zaduženje poreznih obveznika za utvrđenu razliku poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili poreznim obveznicima obavlja povrat, ako porezni obveznik ispunjava uvjete za povrat preplaćenog poreza na dohodak

i prireza porezu na dohodak sukladno Zakonu i propisu kojim je uređen opći porezni postupak.

ističemo...

Prema tome, poreznim obveznicima kojima PU dostavlja privremena porezna rješenja u posebnom postupku, više plaćeni porez na dohodak isplaćuje se već sa dostavom privremenih poreznih rješenja čiji je krajnji rok do 30. lipnja 2023. za prethodnu godinu.

Ali neovisno od ostvarenog povrata poreza, porezni obveznici mogu podnijeti i prigovor najkasnije do 31. srpnja 2023. za prethodnu godinu, ako smatraju da podaci iz privremenog poreznog rješenja nisu točni.

Međutim, prema čl. 52. Zakona, poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, ne primjenjuje se ako:

- porezni obveznik ostvaruje dohodak od samostalne djelatnosti i druge djelatnosti za koje se dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga, za što je obvezan sam utvrditi svoju poreznu obvezu i podnijeti godišnju poreznu prijavu,
- porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvari samo dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala ili drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa iznad najviše osnovice, drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena, te dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu,
- PU ne raspolaže podacima o ostvarenom dohotku poreznog obveznika u poreznom razdoblju, odnosno ako poslodavac, isplatiatelj primitka ili sam porezni obveznik, nije za ostvareni dohodak, izvjestio PU na propisanom izvješću.

Prema tome, od utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak primjenom posebnog postupka, **izuzete su fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti i za svoje poslovanje vode poslovne knjige**, i obvezne su podnijeti godišnju poreznu prijavu na Obrascu DOH.

6. Godišnji dohodak i podnošenje porezne prijave na Obrascu DOH za 2022. godinu

Godišnji dohodak utvrđuje se na temelju godišnje porezne prijave koja se dostavlja ispostavi PU nadležnoj prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu fizičke osobe. Rezident podnosi godišnju poreznu prijavu za dohodak ostvaren u tuzemstvu i inozemstvu (načelo svjetskog dohotka) dok nerezident samo za dohodak koji je ostvaren u tuzemstvu.

Prema čl. 48. Zakona te 60. Pravilnika, godišnju poreznu prijavu za 2022. godinu obvezno podnosi:

- porezni obveznik koji je u poreznom razdoblju ostvario dohodak od samostalne djelatnosti iz čl. 29. Zakona i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti prema čl. 30. – 35. Zakona, i/ili
- porezni obveznik – rezident za dohodak od nesamostalnog rada koji je, prema posebnom zakonu, ostvario kao član posade broda u međunarodnoj plovidbi.²

² Za primitke za rad ostvaren na brodu u međunarodnoj plovidbi, obračunava se godišnji porez na dohodak prema trajanju razdoblja plovidbe od 183 dana ili više od 183 dana unutar jednog poreznog razdoblja, što se utvrđuje prema Potvrdi o danima u međunarodnoj plovidbi - Obrascu DPOM, koju PU dostavljaju Lučke kapetanije najkasnije do 31.1.2023. za 2022. godinu. Ako rezident kao

- porezni obveznik za kojeg je PU zatražila da naknadno plati porez na dohodak.

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, obvezni su podnijeti godišnju poreznu prijavu za 2022. godinu za ostvareni dohodak od:

- obrtničke djelatnosti,
- djelatnosti slobodnih zanimanja,
- djelatnosti poljoprivrede i šumarstva,
- imovine i imovinskih prava, te
- drugi dohodak za kojeg su obvezni ili na vlastiti zahtjev odlučiti voditi poslovne knjige na način propisan za samostalne djelatnosti.

6.1. Obavljanje obrtničke djelatnosti

Prema čl. 29. st. 1. Zakona, djelatnošću obrta i s obrtom izjednačenim djelatnostima smatra se:

- samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti prema Zakonu o obrtu (Nar. nov., br. 143/13. – 41/20.) sa svrhom ostvarivanja dohotka, kao i sve druge posebno navedene gospodarske djelatnosti, ako imaju obilježja samostalnosti, trajnosti i namjere ostvarivanja dohotka,
- ustup uz naknadu ili konačna prodaja imovinskih prava u okviru obrtničke djelatnosti ili djelatnosti slobodnog zanimanja.

Zakonom o obrtu uređeno je obavljanje djelatnosti obrta i to vrste obrta (slobodni obrti, vezani obrti i povlašteni obrti), način i uvjeti za obavljanje obrta, osposobljavanje za obavljanje vezanih obrta, te prava i obveze obrtnika.

ističemo...

Prema čl. 33.st.2. Pravilnika, posebno navedenim gospodarskim djelatnostima smatraju se djelatnosti koje se obavljaju samostalno u svrhu stjecanja dohotka, neovisno je li nadležno tijelo odobrilo djelatnost ili nije a osnovna su djelatnost poreznog obveznika.

Obrtničkom djelatnošću smatra se i obavljanje domaće radinosti i sporednih zanimanja.

U skladu s čl. 50. Zakona o obrtu, pod **domaćom radinošću** razumijeva se izrada proizvoda koju obavlja fizička osoba kod kuće osobnim radom, ako ispunjava uvjete iz propisa kojima se uređuje pojedina djelatnost, dok se **sporednim zanimanjem** smatra obavljanje uslužnih djelatnosti kod kuće osobnim radom, odnosno kod naručitelja usluge. To znači da fizičke osobe mogu obavljati domaću radinost ili sporedno zani manje samo osobnim radom, a na temelju odobrenja koje izdaje mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba koji o tome vode evidenciju.

Međutim, postoje ograničenja u vezi visine primitaka ostvarenih obavljanjem djelatnosti domaće radinosti ili sporednog zanimanja, koji ne smiju prelaziti svotu od 10 bruto prosječnih mjesečnih plaća u kalendarskoj godini u kojoj se obavlja djelatnost.

Prosječna bruto-plaća po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u RH u razdoblju siječanj – kolovoz 2021. godine, a prema objavi Državnog zavoda za statistiku, iznosila je 9.537,00 kn (Nar. nov., br. 118/21.). To znači da ukupni primici fizičkih osoba koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje u 2022. godini ne smiju prelaziti svotu od 95.370,00 kn (10 x 9.537,00).

član posade broda u međunarodnoj plovidbi nije ispunio uvjet trajanja razdoblja plovidbe 183 dana ili više od 183 dana, primici za rad ostvareni na brodu u međunarodnoj plovidbi, podliježu godišnjem obračunu poreza na dohodak.

Ako fizička osoba koja u tekućoj kalendarskoj godini od obavljanja domaće radinosti ili sporednog zanimanja ostvari primitke koji prelaze svotu od 10 bruto prosječnih mjesečnih plaća, obvezna je od 1. siječnja sljedeće kalendarske godine prestati obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje te do 15. siječnja sljedeće kalendarske godine podnijeti nadležnom tijelu koje je izdalo odobrenje, pisani zahtjev za prestanak obavljanja domaće radinosti ili sporednog zanimanja.

ističemo...

Djelatnost domaće radinosti i sporednog zanimanja mogu obavljati i **umirovljenici**, koji time ne stječu svojstvo osiguranika u obveznom mirovinskom osiguranju. Na taj način umirovljenici imaju posebnu pogodnost prema kojoj mogu obavljati određene usluge i izrađivati proizvode osobnim radom, a da istodobno ostvaruju i pravo na mirovinu, sve dok im ukupni primici za 2022. godinu nisu veći od 95.370,00 kn.

Posebno se ističe da je objavljen podatak o prosječnoj bruto-plaća po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u RH u razdoblju siječanj – kolovoz 2022. godine, a koji iznosi 10.301,00 kn (Nar. nov., br. 125/22.). To znači da ukupni primici fizičkih osoba koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje u 2023. godini ne smiju prelaziti svotu od 103.010,00 kn.

6.2. Obavljanje djelatnosti slobodnih zanimanja

Za porezne svrhe, djelatnostima slobodnog zanimanja smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje se po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima koji uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi podnijele zahtjev za upis u registar obveznika poreza na dohodak.

Prema čl. 29. st. 2. Zakona, djelatnost slobodnog zanimanja obuhvaća:

- samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinar, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti.
- samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,
- samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
- samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.

Prema tome, ako porezni obveznik obavlja djelatnost slobodnog zanimanja, po osnovi koje djelatnosti je i obvezno osiguran prema propisima o obveznim osiguranjima, tada je obvezan dohodak od te djelatnosti utvrđivati na temelju poslovnih knjiga prema čl. 30. do 35. Zakona, a tada i obvezno podnosi Obrazac DOH za 2022. godinu.

Međutim, ako fizička osoba nije obvezno osigurana po osnovi obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja te ako obavljanje djelatnosti slobodnog zanimanja nije osnovna djelatnost fizičke osobe po

osnovi koje je upisana u registar obveznika poreza na dohodak, od primitaka koji se u tom slučaju ostvaruju, utvrđuje se drugi dohodak.

6.3. Obavljanje djelatnosti poljoprivrede i šumarstva

Prema čl. 29.st.3. Zakona, djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća iskorištavanje prirodnih bogatstva zemlje i prodaju te zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u **neprerađenom stanju**. Međutim, prodaja od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u prerađenom stanju, u smislu poreznih propisa ne može se smatrati djelatnošću poljoprivrede. Stoga ako fizička osoba proizvode iz vlastitog uzgoja preradi (primjerice voće u pekmez, masline u ulje), koje proizvode zatim prodaje na tržištu, ne može se smatrati da fizička osoba obavlja djelatnost poljoprivrede.

O navedenom je PU izdala mišljenje koje se može pronaći na mrežnoj stranici MF KLASA: 410-01/21-01/603, URBROJ: 513-07-21-01-21-3 od 15. lipnja 2021. godine, iz kojeg se izdvaja dio:

„...neprerađeni proizvodi su oni koji nisu bili podvrgnuti preradi, ali mogu biti podijeljeni, razdvojeni, odrezani, razrezani na kriške, isjeckani, očišćeni, i dr. Dok se za prerađene proizvode, preradom smatra svako djelovanje koje bitno mijenja početni proizvod te uključuje pojedine procese obrade za dobivanje takvih proizvoda, kao što su zagrijavanje, dimljenje, soljenje, prešanje i dr., odnosno, isti mogu sadržavati sastojke koji su potrebni za njihovu proizvodnju ili kako bi im dali određene značajke.“

Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, obveznici poreza na dohodak ako je ispunjen jedan od navedenih uvjeta:

- ako su po toj osnovi obveznici PDV-a, ili
- ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupan godišnji primitak veći od 80.500,00 kn.

Prema tome, fizičke osobe koje obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva i koje ostvare primitke do 80.500,00 kn, nisu obveznici poreza na dohodak i nisu se obvezni upisati se u Registar poreznih obveznika na Obrascu RPO koji se vodi u PU.

No, iako male poljoprivredne uzgajivače, ne veže obveza vođenja poslovnih knjiga do propisanog praga od 80.500,00 kn, radi dokazivanja visine ostvarenih primitka na godišnjoj razini, ipak su dužni voditi **vlastitu evidenciju** o ostvarenim primicima po osnovi dobivenih proizvoda od poljoprivrede i šumarstva u neprerađenom stanju.

Međutim, fizičke osobe koje obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva, postaju obveznici poreza na dohodak kada se moraju upisati u registar obveznika poreza na dohodak na Obrascu RPO, ako po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva ostvare ukupan godišnji primitak veći od 80.500,00 kn. U tom slučaju imaju mogućnost izbora utvrđivanja dohotka prema podacima iz poslovnih knjiga, kada se obvezno podnosi Obrazac DOH ili utvrđivanja dohotka paušalno, dok im primici ne prijeđu 300.000,00 kn.

Na slici u nastavku dan je pregled poreznih obveza te mogućnost izbora utvrđivanja dohotka na temelju poslovnih knjiga i paušalno za djelatnost poljoprivrede i šumarstva, a ovisno o ostvarenim primicima fizičke osobe.

Tablica br. 2. Utvrđivanje dohotka od poljoprivrede i šumarstva

Upis u RPO registar	Ostvareni primitak do 300.000,00 kn	Ostvareni primitak veći od 300.000,00 kn
Ostvareni primitci do 80.500,00 kn ■ nije obveznik poreza na dohodak i ne upisuje se u RPO registar		
Ostvareni primitci iznad 80.500,00 kn - obvezan upis u RPO registar	Mogućnost izbora utvrđivanja dohotka: ■ na temelju poslovnih knjiga ■ paušalni porez na dohodak	Obveza utvrđivanja dohotka: ■ na temelju poslovnih knjiga prema čl. 30.-35. Zakona
Obveznici PDV-a - obvezan upis u registar obveznika poreza na dohodak podnošenje obrasca RPO	Nema mogućnost izbora utvrđivanja dohotka	Obveza utvrđivanja dohotka: ■ na temelju poslovnih knjiga prema čl. 30.-35. Zakona

6.4. Ostvarivanje dohotka od imovine davanjem u najam ili zakup nekretnine, i po osnovi iznajmljivanja upis u registar obveznika PDV-a

Prema čl. 61. Zakona, porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od imovine izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova, a postali su obveznici PDV-a po osnovi iznajmljivanja ili su u poreznom razdoblju ostvarili ukupne primitke veće od 300.000,00 kn što je propisana svota za obvezni upis u registar obveznika PDV-a po "sili" Zakona, obvezni su utvrđivati dohodak od imovine prema podacima iz poslovnih knjiga propisanih za samostalne djelatnosti. **U iznos primitaka od 300.000,00 kn potrebno je ubrojiti i one primitke koji su oslobođeni plaćanja PDV-a, primjerice primitci od iznajmljivanja stambenog prostora čije je oslobođenje propisano čl. 40. st. 1. t. I) Zakona o PDV-u.**

Jednako tako, ako porezni obveznici nisu postali obveznicima PDV-a po osnovi iznajmljivanja odnosno nisu ostvarili ukupne primitke veće od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a, tada mogu prema čl. 55. st. 4. Zakona, na vlastiti zahtjev utvrđivati dohodak od imovine na način propisan za samostalne djelatnosti, u kojem slučaju su i obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu.³

Navedeno je i potvrđeno u mišljenju MF KLASA: 410-01/17-01/838; URBROJ: 513-07-21-01/17 od 24. travnja 2017. godine - Utvrđivanje paušalnog dohotka i paušalnog poreza na dohodak te dohotka od imovine prema rješenju Porezne uprave za rezidente, iz kojeg se navodi dio:

„... porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, a obveznik je po toj osnovi PDV-a ili po osnovi obavljenih usluga od te imovine, koje su oslobođene plaćanja PDV-a u poreznom razdoblju ostvaruje ukupne primitke veće od iznosa propisanog za obvezni upis u registar obveznika PDV-a, utvrđuje dohodak od imovine u skladu s člancima 30. – 35. Zakona, odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti.“

6.5. Ostvarivanje drugog dohotka i upis u RPO registar na vlastiti zahtjev

Prema čl. 39. st. 3. Zakona, fizičke osobe mogu ostvarivati drugi dohodak po osnovi autorskih naknada, djelatnosti agenata, akvizitera, trgovačkih putnika, članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, djelatnosti upravnih odbora, sportaša, tumača, ugovora o djelu i dr., i to kao razliku između svakog pojedinačnog primitka umanjeno za propisane izdatke, pri čemu se predujam poreza na dohodak plaća po stopi od 20%.

Međutim, prema čl. 39. st. 6. Zakona, fizičke osobe koje ostvaruju drugi dohodak, mogu na vlastiti zahtjev upisom u RPO registar, utvrđivati dohodak na osnovu poslovnih knjiga propisanih za obrtničku djelatnost te tijekom godine plaćati akontacije poreza na dohodak, u kojem slučaju su i obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu. Zahtjev za promjenom načina oporezivanja drugog dohotka, porezni obveznik je dužan podnijeti na početku ostvarivanja dohotka, na početku obavljanja djelatnosti ili do kraja tekuće za iduću kalendarsku godinu.

ističemo...

U Obrascu DOH za 2022. godinu, obrtnici su dužni iskazati sve ostvarene oporezive dohotke, i to po osnovi nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti te drugi dohodak koji se ne smatra konačnim.

Međutim, u godišnjoj poreznoj prijavi obrtnici nemaju obvezu iskazati:

- dohodak koji je ostvaren po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi ako isti sukladno posebnom postupku ne podliježe oporezivanju (ako je kao pomoćnik u međunarodnoj plovidbi proveo 183 dana ili više od 183 dana),
- inozemni dohodak koji RH sukladno ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja izuzima od oporezivanja, te
- dohodak koji se smatra konačnim (čl. 48. st. 3. Zakona te čl. 61. Pravilnika).

6.6. Vrste dohotka za koje se ne može podnijeti godišnja porezna prijava

Prema čl. 49. Zakona, određene su vrste dohotka na koje je tijekom poreznog razdoblja plaćen konačan porez i za koje se ne provodi godišnji obračun poreza. Stoga godišnju poreznu prijavu ne podnose porezni obveznici za:

- dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu prema čl. 82. Zakona, prema Pravilniku o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti (Nar. nov. br. 1/20. -

³ Fizička osoba koja nije obveznik PDV-a po osnovi iznajmljivanja, ne mora voditi poslovne knjige za ostvareni dohodak od najma, već se porez na dohodak od najma plaća po stopi od 10% na utvrđenu poreznu osnovicu prema rješenju PU i uz priznavanje paušalnih izdataka u visini od 30%.

1/21.), te Pravilniku o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu (Nar. nov., br. 1/19. 1/21.),

- dohodak od imovine i imovinskih prava iz čl. 56.-59. Zakona,
- dohodak od kapitala iz čl. 64. – 69. Zakona,
- drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa prema čl. 75. Zakona, te
- drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena prema čl. 76. Zakona, te
- drugi dohodak po osnovi privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi prema čl. 76.a. Zakona.

Godišnju poreznu prijavu ne podnose ni porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza, a prema čl. 51. Zakona.

7. Rok za podnošenje godišnje porezne prijave

Obrtnici i slobodna zanimanja obvezni su podnijeti:

- do **31.1.2023. godine** ➔ Prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti na **Obrascu DOH-Z**, prema čl. 79. st. 7. Zakona,
- do **28.2.2023. godine**. ➔ Prijavu o utvrđenom porezu na dohodak na **Obrazac DOH** za pojedinačno ostvaren dohodak, prema čl. 50. st. 2. Zakona.

Iako je od 1. siječnja 2023. godine euro službena valuta u RH, navedene porezne prijave podnose se u kunama.

Obrazac DOH može se podnijeti odmah po isteku godine a najkasnije do kraja veljače 2023. za 2022. godinu, a može se dostaviti poštom kao preporučena pošiljka ili poslati elektronički ako su obrtnici korisnici sustava ePorezna. Sve prijave koje su do 28.2.2023. godine do 24:00 sata predane na pošti kao preporučena pošiljka, smatraju se podnesenim u zakonskom roku.

Prema čl. 48. st.4. Zakona te čl. 92. st. 2. OPZ-a, fizičkim osobama koje su obvezne podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili su podaci u prijavi netočni ili nepotpuni, PU će porez na dohodak utvrditi procjenom. Sukladno čl. 193. OPZ-a, protiv takvih poreznih obveznika podnosi se prijava za vođene prekršajnog postupka.

7.1. Propuštanje roka i podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje

Ako obrtnik iz opravdanih razloga odnosno razloga za koje nije odgovoran kao što su boravak na liječenju, elementarne nepogode, viša sila, ili sl., propusti predati poreznu prijavu do 28.2.2023. godine, može prema čl. 94. OPZ-a, podnijeti **prijedlog za povrat u prijašnje stanje**, u roku od 8 dana od dana kada je prestao razlog koji je uzrokovao propuštanje roka. Primjerice, ako je obrtnik bio na bolničkom liječenju od 25. veljače do 11. ožujka, radi čega nije predao poreznu prijavu do kraja veljače, može do 19. ožujka 2023. godine, istodobno podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje te poreznu prijavu, koja kao prilog mora sadržavati i odgovarajuću medicinsku dokumentaciju.

Međutim, po isteku roka od 3 mjeseca od dana propuštanja roka, porezni obveznik više ne može se podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje, što znači najkasnije do 31.5.2023. godine za porezne prijave iz 2022. godine, osim ako je propuštanje i tog roka bilo uzrokovano višom silom. O prijedlogu za povrat u prijašnje stanje ispostava PU odlučuje rješenjem.

7.2. Promjena prebivališta i nadležnost ispostave za predaju porezne prijave

Obrtnici i slobodna zanimanja podnose godišnju poreznu prijavu za 2022. godinu, mjesno nadležnoj ispostavi PU prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, neovisno od mjesta gdje se nalazi radnja ili poslovna jedinica u kojoj se obavlja samostalna djelatnost tijekom godine.

Međutim, ako je obrtnik tijekom poreznog razdoblja mijenjao prebivalište odnosno uobičajeno boravište između općina ili gradova u RH, mjerodavnim prebivalištem za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak i prireza, smatra se ona **općina ili grad u kojem je obrtnik imao prebivalište ili uobičajeno boravište veći odnosno pretežiti dio godine**.

Primjerice, ako je obrtnik do kraja ožujka 2022. godine imao prebivalište u Velikoj Gorici a od 1. travnja u Samoboru, pri obradi godišnje porezne prijave mjerodavnim prebivalištem smatra se Samobor, pa će se i razlika poreza za uplatu po godišnjem obračunu usmjeriti Samoboru, odnosno s uplatnog računa Samobora će se obrtniku vratiti više plaćeni porez, ako je isti utvrđen godišnjim obračunom.

7.3. Porezna prijava nasljednika i procjena godišnjeg poreza na dohodak

Prema čl. 2. st. 3. Zakona, fizička osoba koja se smatra pravnim nasljednikom poreznog obveznika, nasljeđuje i sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavatelj ostvario do svoje smrti, i postaje porezni obveznik za taj naslijeđeni porez. To znači da nasljednik obrta nakon smrti vlasnika obrta, nasljeđuje prava i obveze koje proizlaze iz djelatnosti obrta.

Položaj pravnih slijednika propisan je čl. 24. OPZ-a, prema kojim je odredbama utvrđeno da univerzalni pravni slijednik u cijelosti preuzima pravni položaj pravnog prednika, do visine vrijednosti naslijeđene imovine, osim obveza po osnovi izrečenih novčanih kazni ostavitelja.

Prema tome, **nasljednik ima obvezu u ime i za račun ostavitelja podmiriti dospjele obveze do visine vrijednosti naslijeđene imovine**, te može ako želi podnijeti njegovu poreznu prijavu ili pokrenuti poseban postupak utvrđivanja poreza na dohodak.

Međutim, ako nasljednik ne podnese poreznu prijavu ostavitelja, koju je ostavitelj bio dužan dostaviti, dohodak ostavitelja utvrdit će se procjenom, a sukladno čl. 2 st. 1. Pravilnika.

Procjena porezne osnovice prema čl. 48. st. 4. Zakona te čl. 92. OPZ-a, može se obaviti na nekoliko načina, kako je prikazano na sljedećoj slici. PU po slobodnoj diskrecionoj ocjeni odlučuje koje će načine ili više njih, koristiti za procjenu porezne osnovice.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Procjena porezne osnovice

Usporedba iskazanih primitaka s primicima drugih poreznih obveznika koji obavljaju istu djelatnost na istoj ili sličnoj lokaciji

Usporedba s prosječnim primicima više poreznih obveznika iste djelatnosti na istoj ili sličnoj lokaciji

Prema podacima o mogućnostima isporuka dobara ili obavljanja usluga (instaliranog kapaciteta) utvrđenih očevidom ili poreznim nadzorom

Prema podacima i činjenicama o ostvarenim primicima (dnevni, tjedni ili mjesečni) utvrđenih očevidom ili poreznim nadzorom, a s kojima raspolaže Porezno tijelo. Temeljem podataka o tom dijelu poslovanja procjenjuje se porezna osnovica za određeno razdoblje

8. Poslovne knjige i evidencije za obrtničku djelatnost

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost imaju obvezu upisati se u registar obveznika poreza na dohodak, te utvrđivati dohodak na temelju podataka sadržanih u polovnim knjigama. Prema čl. 34. st. 2. Zakona, poslovne knjige i evidencije koje su dužni voditi obrtnici su:

Red. br.	Vrsta poslovnih knjiga	Naziv knjigovodstvene evidencije
1.	Knjiga primitaka i izdataka	Obrazac KPI - je evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim primicima i izdacima ostvarenim u poreznom razdoblju u gotovini, na žiro-račun ili u naravi. Pri vođenju Obrasca KPI primjenjuje se načelo blagajne, što znači da se primitak knjiži tek kada je naplaćen a izdatak kada je plaćen.
2.	Knjiga prometa (blagajničkih primitaka)	Obrazac KPR - u koju se na kraju radnog dana a najkasnije prije početka idućeg radnog dana, upisuju primici ostvareni u gotovini i čekovima građana, odnosno u slučaju paušalnog oporezivanja i primici naplaćeni bezgotovinskim putem. Obrazac KPR nije potrebno voditi ako se podaci o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u Obrascu KPI ili u evidencijama propisanim drugim zakonima (npr. knjizi ulaznih i izlaznih računa PDV-a), te ako se te evidencije vode na mjestu na kojem se gotovinski primici i ostvaruju. Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost prodaje na malo ili pružaju usluge građanima u više prodajnih mjesta, obvezni su Knjigu prometa voditi za svako prodajno mjesto ili radnju.
3.	Popis dugotrajne imovine	Obrazac DI - ustrojava se na početku obavljanja samostalne djelatnosti i vodi se u slobodnim listovima neprekidno tijekom obavljanja djelatnosti sve do otuđenja ili likvidacije djelatnosti. Obrazac DI se koristi kao obavezna evidencija stvari i prava (investicijskih dobara), koja služe za stjecanje dohotka, čije su pojedinačne nabavne vrijednosti ili troškovi proizvodnje veći od 3.500,00 kuna a njihov vijek trajanja dulji od godine dana. Pri tome nije bitno je li dugotrajna imovina vlasništvo poreznog obveznika ili neke druge osobe te je li račun za njenu nabavu plaćen ili ne. Obrazac DI se vodi radi utvrđivanja izdataka otpisa ili amortizacije dugotrajne imovine.
4.	Evidencija o tražbinama i obvezama	Obrazac TO - evidencija o svim ispostavljenim i primljenim računima koji su naplaćeni ili plaćeni negotovinskim putem. Obrazac TO obvezno vode porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a a podatke u obrasce U-RA i I-RA upisuju prema naplaćenim odnosno plaćenim računima.

Red. br.	Vrsta poslovnih knjiga	Naziv knjigovodstvene evidencije
5.	Evidencija o nabavi i upotrebi reprodukcijiskog i potrošnog materijala	za fizičke osobe koje obavljaju proizvodne i uslužne djelatnosti za koje nabavljaju reprodukcijiski i potrošni materijal te ugostitelji koji prodaju hranu, alkoholna i bezalkoholna pića i količine pića i napitaka koje su sami proizveli ili potrošili, a koja evidencija služi za utvrđivanje povezanosti primitaka s izdacima, budući se učinjeni izdatak treba odraziti na ostvarivanje (povećanje) tekućih ili budućih primitaka.

Navedene poslovne knjige vode se posebno za svaku kalendarsku godinu kao porezno razdoblje. Ako porezni obveznici obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima I skupine i području Grada Vukovara, a i izvan tih područja, pri čemu koriste propisane olakšice prema čl. 43. Zakona, obvezni su radi pravilnog utvrđivanja dohotka, u poslovnim knjigama i evidencijama osigurati podatke o ostvarivanju dohotka na tim područjima.

8.1. Poslovne knjige prema propisima o PDV-u

Ako su obrtnici i slobodna zanimanja upisani u registar obveznika PDV-a, tada vode poslovne knjige i posebne evidencije prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13. – 113/22.), i to:

R. br.	Vrsta poslovnih knjiga
1.	Knjigu izlaznih računa - Obrazac I-RA
2.	Knjigu ulaznih računa – Obrazac U-RA
3.	Posebne evidencije o stjecanju dobara i usluga unutar EU, iz trećih zemalja
4.	Posebne evidencije za tuzemni prijenos porezne obveze, plaćeni PDV pri uvozu

Uz prijavu PDV-a, obrtnici su obvezni podnijeti **posebnu evidenciju o primljenim računima odnosno Obrazac U-RA**, koja se evidencija dostavlja PU do 20. dana u mjesecu koji slijedi po završetku razdoblja oporezivanja (mjeseca ili tromjesečja).

To znači da su obrtnici kao obveznici PDV-a, dužni uz prijavu PDV-a dostaviti knjigu primljenih (ulaznih) računa, koja se podnosi samo za ono razdoblje oporezivanja za koje je u prijavi PDV-a iskazan pret-porez.

Posebno se napominje da je radi prelaska na euro kao službenu valutu u RH, potrebna prilagodba knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga obrtnika koje se vode od 1. siječnja 2023. godine.

ističemo...

Stoga je **početna stanja** imovine koja su u kunama iskazana u popisu dugotrajne imovine na Obrascu DI te nena-plaćeni izdani računi i neplaćeni ulazni računi iz evidencije o tražbinama i obvezama na Obrascu TO, kod obrtnika koji obračunavaju i plaćaju PDV prema naplaćenim naknada-ma, a koja stanja se prenose u poslovne knjige za 2023. godinu, potrebno **preračunati u eure**. Preračunavanje u eure obavlja se primjenom fiksnog tečaja konverzije od 7,53450 kn za 1 euro i prema matematičkim pravilima za zaokruživanje. Sve poslovne promjene koje se odnose na razdoblje od 1. siječnja 2023. godine i nadalje, u poslovnim se knjigama trebaju iskazati u euro.

8.2. Vođenje knjige primitaka i izdataka primjenom načela blagajne

Konačan obračun poslovanja, obrtnici i slobodna zanimanja utvrđuju prema Knjizi primitaka i izdataka. Neovisno od broja registriranih samostalnih djelatnosti te poslovnih jedinica, za svoje poslovanje obrtnici vode **samo jednu Knjigu primitaka i izdataka**. Jedna knjiga Primitaka i izdataka, vodi se i za zajedničku djelatnost, bez obzira na broj supoduzetnika ili broj poslovnih jedinica putem kojih se obavlja zajednička djelatnost.

U obrascu KPI, poslovni se primici iskazuju isključivo primjenom načela naplate, koja može biti u gotovini, preko žiro-računa ili u naravi, a poslovni izdaci primjenom stvarnog plaćanja i to gotovinskog, preko žiro-računa ili davanja u naravi, uvažavajući pri tome načelo blagajne.

ističemo...

Prema čl. 11. st. 3. Zakona te čl. 11. st. 3. Pravilnika, načelo blagajne znači da se primici i izdaci od poslovnih događaja utvrđuju tek nakon primljenih uplata odnosno obavljenih isplata. Primitak je ostvaren u trenutku kada je izlazni račun naplaćen, dok je izdatak ostvaren tek kada je ulazni račun plaćen.

Ako priljevi odnosno odljevi nisu obavljani u novcu već u drugim dobrima, potrebno ih je utvrditi na način propisan za primitke i izdatke u novcu.

Prema čl. 44. st. 7. Pravilnika, unos podataka u Obrazac KPI obavlja se najkasnije do 15. u mjesecu za protekli mjesec, a za porezne obveznike koji su i obveznici PDV-a unutar roka propisanog za uplatu PDV-a, i to do zadnjeg dana u mjesecu po isteku mjesečnog ili tromjesečnog obračunskog razdoblja.

8.2.1. Način evidentiranja naplaćenih primitaka u Obrascu KPI

Prema čl. 44. st. 3. Pravilnika, evidentiranje naplaćenih primitaka obavlja se na slijedeći način:

-u stupcima 5, 6 i 7 Obrasca KPI, unose se podaci o ukupnim primicima ostvarenim u gotovini, na žiro-račun ili u naravi zajedno s naplaćenim PDV-om, dok stupac 8 – porez na dodanu vrijednost sadržan u primicima - naplaćenim naknadama te primljenim dobrima i uslugama, popunjavaju samo oni obveznici poreza na dohodak koji su istodobno i obveznici PDV-a.

Iznimno, prema čl. 44. st. 5. Pravilnika, obrtnici koji vode evidencije o dnevnom gotovinskom prometu prema Zakonu o PDV-u, mogu gotovinski promet upisivati u stupac 5 Obrasca KPI u jednom iznosu za cijelo obračunsko razdoblje utvrđeno Zakonom o PDV-u. Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu, a za poduzetnike čija je vrijednost isporučenih dobra i usluga u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 800.000,00 kn, od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju. Međutim, **ako su obrtnici od ispostave PU zatražili PDV ID broj radi stjecanja dobara te primanja ili obavljanja usluga na zajedničkom tržištu EU, tada se smatraju mjesečnim poreznim obveznicima**, što znači da su im obračunska razdoblja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu, u kojem slučaju su i prijavu PDV-a obvezni podnositi mjesečno.

Ako obrtnici nisu obveznici PDV-a, gotovinski promet mogu upisivati u jednom iznosu za prethodni mjesec, ali uz uvjet da u drugim evidencijama osiguraju dnevne podatke o gotovinskom prometu.

No, ostvareni promet preko žiro-računa i u naravi, porezni obveznici su dužni u Knjizi primitaka i izdataka evidentirati dnevno.

8.2.2. Način evidentiranja plaćenih izdataka u Obrascu KPI

U stupcima 10, 11 i 12 Obrasca KPI, iskazuju se ukupno ostvareni izdaci zajedno s plaćenim PDV-om, dok se u stupcu 13 iskazuju PDV sadržan u plaćenim porezno priznatim naknadama. Stupac 13 popunjavaju porezni obveznici koji su obveznici PDV-a te koji plaćeni pretporez (ako ispunjavaju propisane uvjete) mogu odbiti od svoje porezne obveze. Obrtnici i slobodna zanimanja koji nisu obveznici PDV-a ili su oslobođeni plaćanja PDV-a, ne popunjavaju stupac 13, što znači da izdaci sa plaćenim PDV-om povećavaju njihove ukupne poslovne izdatke.

U stupac 14 unose se samo podaci o poslovnim izdacima propisanim čl. 33. Zakona na koje se plaća PDV, a to su: 50% izdataka za reprezentaciju, te 50% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima koja služe za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak. Svi ostali izdaci iz čl. 33. Zakona o porezu na dohodak koji nisu porezno priznati, ne iskazuju se u Knjizi primitaka i izdataka.

Pri evidentiranju izdataka osobnog automobila u Obrascu KPI, potrebno je voditi računa o zakonskim odredbama PDV-a te dohotka.

- **S motrišta PDV-a a prema čl. 61. st. 2. Zakona o PDV-u**, obrtnik može odbiti 50% pretporeza obračunanog za nabavu ili najam osobnih automobila, (neovisno o visini osnovice na koju je obračunan PDV), uključujući nabavu svih dobara i usluga u vezi s tim dobrima. Osobnim automobilom smatraju se motorna vozila iz kategorije M1 koja su namijenjena za prijevoz osoba, koja osim sjedala za vozača, imaju najviše osam sjedala.

Iznimno, pretporez se može odbiti u ukupnom iznosu ako se radi o osobnim automobilima koji se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, taksi službu, prijevoz umrlih, iznajmljivanje ili se nabavljaju za daljnju prodaju, te ako se radi o motornim vozilima kategorije N1 koja su razvrstana u tarifnu oznaku 8703 Carinske tarife i nisu predmet oporezivanja posebnim porezom na motorna vozila.

- **S motrišta dohotka a prema čl. 33. st. 1. t. 5. Zakona**, u poslovnim izdacima u obrascu KPI, iskazuje se 50 % izdataka u vezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća u naravi nekom od zaposlenika u obrtu ili drugi dohodak. Ako se utvrđuje plaća u naravi, izdatak u vezi s nabavom i najmom osobnih automobila koja služe za osobni prijevoz, se u obrascu KPI mogu evidentirati u 100%-tnom iznosu, međutim, pretporez se može iskoristiti samo u iznosu od 50% zaračunatog PDV-a.

TELEFON ZA KONZULTACIJE

Ponedjeljkom i četvrtkom

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

ističemo...

Budući priznavanje pretporeza za izdatke reprezentacije uopće nije dopušteno, dok se za nabavu osobnih automobila za prijevoz poduzetnika ako se ne utvrđuje primitak u naravi, može iskoristiti 50% pretporeza, PDV sadržan u ulaznom računu koji se ne može odbiti, postaje sastavni dio nabavne cijene. Radi toga se u stupcu 14 Obrasca KPI kao nepriznati izdatak, iskazuje 50% izdataka za reprezentaciju zajedno sa PDV-om, odnosno 50% izdataka za osobne automobile zajedno sa 50% nepriznatog PDV-a.

ističemo...

Međutim, za 2023. godinu, obrtnici otvaraju novu Knjigu primitaka i izdataka u kojoj se naplaćeni primici i plaćeni izdaci od 1. siječnja 2023. godine i nadalje, iskazuju u eurima. U eurima se iskazuju i naplaćeni primici po izdanim računima koji će u razdoblju dvojnog optjecaja⁴ koje traje 14 dana od dana uvođenja eura, bili plaćeni gotovinom u kunama, kada je za potrebe iskazivanja u Obrascu KPI, naplaćene kune potrebno preračunati u eure primjenom fiksnog tečaja konverzije.

8.2.3. Kada se pri obračunu PDV-a ne primjenjuje načelo blagajne

Obrtnici koji su upisani u registar obveznika PDV-a, na računima koje izdaju trebaju staviti napomenu: *obračun prema naplaćenju naknadi*.

Međutim, prema čl. 139. st. 1. Zakona o PDV-u, propisani su slučajevi kada se **načelo blagajne** u vezi plaćanja PDV-a prema naplaćenju naknadi za isporučena dobra i obavljene usluge **ne primjenjuje**, i to:

- na isporuke i stjecanje dobara unutar EU,
- na isporuke i premještanje dobara u drugu državu članicu u kojoj nije započela otprema, ili prijevoz tih dobara, ili kada porezni obveznik ta dobra premješta u drugu državu članicu radi obavljanja gospodarske djelatnosti,
- na usluge na koje se PDV plaća prema sjedištu poreznog obveznika,
- na isporuke dobara za koje je primatelj obvezan platiti PDV,
- na građevinske usluge kojim se smatraju usluge u vezi s izgradnjom, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevina, uključujući usluge popravka i čišćenja,
- isporuke rabljenog materijala i otpada koji se u istom stanju ne može ponovo upotrijebiti,
- isporuke nekretnina ako se isporučitelj odlučio za oporezivanje, te
- na isporuke nekretnina koje je prodao ovršenik u postupku ovrhe.

Prema tome, obrtnici koji su u sustavu PDV-a, dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuju prema naplaćenim primicima i plaćenim izdacima, uvažavajući pri tome načelo blagajne. Međutim, prema navedenim iznimkama, obračun PDV-a obavlja se neovisno od plaćanja računa, a tada se načelo blagajne ne primjenjuje.

8.3. Utvrđivanje godišnjeg dohotka od samostalne djelatnosti zaključivanjem knjige primitaka i izdataka

Na kraju kalendarske godine kao poreznog razdoblja a radi utvrđivanja godišnjeg dohotka, potrebno je obaviti zaključivanje Knjige primitaka i izdataka. Ista se zaključuje i za dio poreznog razdoblja, u slučaju početka ili prestanka poslovanja tijekom poslovne godine.

Neovisno od obveze dvojnog iskazivanja računa krajnjim potrošačima od 5. rujna 2022. do 31. prosinca 2023. godine, obrtnici su primitke i izdatke u Obrascu KPI za 2022. godinu iskazivali u kunama.

Postupak zaključivanja Obrasca KPI radi utvrđivanja godišnjeg dohotka za 2022. godinu, provodi se podvlačenjem svih stupaca u knjizi te zbrajanjem naplaćenih primitaka koji su iskazani u stupcu 9, te zbrajanjem plaćenih izdataka koji su iskazani u stupcu 15 Obrasca KPI.

Prema čl. 44. st. 10. Pravilnika, utvrđenim iznosima ukupnih primitaka i porezno dopustivih izdataka, dodaju se izdaci otpisa dugotrajne imovine koji su utvrđeni u stupcu 8 Obrasca DI, a u slučaju otuđenja ili likvidacije obrta odnosno prelaska s oporezivanja dobiti na utvrđivanje dohotka, dodaju se i primici i izdaci prema čl. 41. i 42. Pravilnika.

Ostvareni dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje se kao razlika između ukupno naplaćenih primitaka i ukupno plaćenih porezno dopustivih izdataka, a iskazuje se u Pregledu poslovnih primitka i izdataka i unosi u godišnju poreznu prijavu – u Obrazac DOH.

Primjer zaključivanja Obrasca KPI za 2022. godinu:

NAPOMENA: prema čl. 33. Zakona, u Obrascu KPI u stupcu 15 - ukupno dopušteni izdaci, iskazani su troškovi reprezentacije zajedno sa PDV-om koji su porezno priznati u 50% iznosu, te troškovi goriva za osobni automobil, koji su porezno priznati u 50% iznosu, a za koje je dopušten odbitak 50% pretporeza. Nepriznati dio troška reprezentacije zajedno sa PDV-om, odnosno 50% izdataka za osobne automobile zajedno sa 50% nepriznatog PDV-a, iskazani su u stupcu 14. Obrasca KPI, a koji je izračun napravljen u primjeru obračuna amortizacije pod točkom 11.9.

U 12. m. 2022. godine obrtnik je iskoristio mogućnost neoporezive isplate primitaka i to:

- nagrade za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja, za 2 radnika u iznosu od 15.000,00 kn godišnje,
- novčanu paušalnu naknada za podmirivanje troškova prehrane za 2 radnika u iznosu od 12.000,00 kn godišnje,
- prigodnu nagradu – božićnica za 2 radnika u iznosu od 10.000,00 kn godišnje.

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA ZA 2022. GODINU

II. PODACI O PRIMICIMA I IZDACIMA														
R. br.	Nadnevak primitka/izdatka	Broj temeljnice	Opis isprava	Primici			PDV u primicima	Ukupni primici	Izdaci			PDV u izdacima	Izdaci iz čl. 33. st. 1. t.1. i 5.	Ukupno dopušteni izdaci
				U gotovini	Na žiro-račun	U naravi			U gotovini	Puteu žiro-računa	U naravi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	DONOS SA STR. 1221			260.000,00	850.000,00	15.000,00	223.000,00	902.000,00	16.000,00	250.000,00	30.000,00	60.000,00	22.500,00	213.500,00
501	24.12.2022.	utržak u gotovini		10.000,00			2.000,00	8.000,00						
502	24.12.2022.	T-401	isplata Božićnice za 2 radnika						10.000,00					10.000,00
503	28.12.2022.	T-402	dodatno nagrađivanje za 2 radnika							15.000,00				15.000,00
504	28.12.2022.	T-403	izvod žiro račun 121		40.000,00		8.000,00	32.000,00		187.500,00		37.500,00		150.000,00
505	30.12.2022.	T-404	Stipendija učenicima							3.500,00				3.500,00
506	30.12.2022.		Rn 422/1/1 INA gorivo za osobni prijevoz							12.500,00		1.250,00	6.250,00	5.000,00
507	30.12.2022.		Rn 665/1/1 reprezentacija							20.000,00			10.000,00	10.000,00
508	31.12.2022.	T-405	paušalni troškovi prehrane za 2 radnika							12.000,00				12.000,00
UKUPNO				270.000,00	890.000,00	15.000,00	233.000,00	942.000,00	26.000,00	500.500,00	30.000,00	98.750,00	38.750,00	419.000,00
509	31.12.2022.	T-406	amortizacija osobnog automobila VW Polo									16.833,33	8.416,66	8.416,67
510	31.12.2022.	T407	amortizacija 50% nepri- znatog pretporeza									2.083,00	2.083,00	0,00
511	31.12.2022.	T-608	obračun amortizacije za ostala sredstva DI									126.381,22		126.381,22
SVEUKUPNO				270.000,00	890.000,00	15.000,00	233.000,00	942.000,00	26.000,00	500.500,00	175.297,55	98.750,00	49.249,66	553.797,89

3) Ukupni primici = stupac 9 = (stupci 5+6+7-8) 942.000,00 kn

4) Ukupni izdaci = stupac 15 = (stupci 10+11+12-13-14) 553.797,83 kn

= Dohodak (1-2) **388.202,11 kn**

Utvrđeni dohodak u iznosu od **388.202,11 kn**, upisuje se u Obrazac DOH pod red. br.4.3.1.1. na dijelu prijave pod oznakom SD – dohodak od samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva i djelatnosti koja se oporezuje kao samostalna djelatnost (prema pregledu primitaka i izdataka), i to u stupac 2 – kao dohodak ili gubitak pojedinca.

9. Naplaćeni primici koji se iskazuju u Obrascu KPI

Knjiga primitaka i izdataka je evidencija o dnevnim i ukupnom poslovnim primicima i izdacima koji su naplaćeni ili plaćeni u kalendarskoj godini kao poreznom razdoblju. Primici koji su vezani uz obavljanje samostalne djelatnosti, a ostvareni su u gotovini, na žiro račun ili u naravi, iskazuju se u stupcima 5,6 i 7 te ukupni primici u stupcu 9, Obrasca KPI. Prema čl. 31. st.1. Zakona te čl. 11. i 34. Pravilnika, iskazuju se samo naplaćeni poslovni primici, a to mogu biti:

- PRIMICI OD PRODANIH DOBARA, SIROVINA, STVARI, MATERIJALA, POLUPROIZVODA, ROBE, MATERIJALNIH PRAVA, OBAVLJENIH USLUGA

Prema načelu blagajne, to su novčani priljevi koji su naplaćeni od 1.1. do 31.12. 2022. godine (ili za kraće razdoblje ako se djelatnost obavljala samo u dijelu godine). Prema čl. 11. st. 8. i 11. Pravilnika, prodana se roba ili obavljena usluga smatra naplaćenom, u slijedećem trenutku:

Vrste plaćanja	Iskazivanje primitka u obrascu KPI
Gotovinska naplata potraživanja	<ul style="list-style-type: none"> u trenutku primitka gotovine. Kasniji izvatak sa žiro računa na kojem je evidentiran "polog utrška ili gotovine" na računu obrta u poslovnoj banci, više nije od značaja za priznavanje primitaka obrtnika.
Negotovinska naplata potraživanja	<ul style="list-style-type: none"> primitkom sredstava na žiro račun a prema izvratku sa žiro računa
Ček	<ul style="list-style-type: none"> kada je za naplatu primljen ček
Mjenica	<ul style="list-style-type: none"> naplatom primljene mjenice ili prijenosom mjenice na novog vjerovnika putem indosamenta
Kreditna kartica	<ul style="list-style-type: none"> doznakom (uplatom) sredstava kartične kuće na žiro račun
Prodaja na kredit	<ul style="list-style-type: none"> naplaćeni obroci kredita u poreznom razdoblju. Svi nenaplaćeni obroci kredita iskazuju se kao primitak u onom poreznom razdoblju u kojem će biti naplaćeni
Prijeboj odnosno kompenzacija	<ul style="list-style-type: none"> kada se steknu propisani uvjeti – u trenutku potpisa izjave o prijeboju
Cesija te asignacija	<ul style="list-style-type: none"> kada je zaključen ugovor o cesiji ili asignaciji kao obračunskom plaćanju

Prema odredbama Zakona o platnom prometu u zemlji, poslovni subjekti dužni su svoja novčana sredstva voditi na računima kod banaka te sve transakcije obavljati preko tih računa.

Plaćanja između sudionika u platnom prometu mogu se obaviti bezgotovinskim, gotovinskim ili obračunskim putem. Naplata koja se obavljaju kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga, predstavlja namirivanje međusobnih novčanih obveza i potraživanja između sudionika u platnom prometu bez upotrebe novčanih sredstava, a koju obrtnik ne mora evidentirati preko računa u poslovnoj banci, već je takav promet dužan na temelju odgovarajuće isprave iskazati u poslovnoj knjizi – Obrascu KPI.

Međutim, kod obračunskih plaćanja, treba uvažavati i odredbe čl. 15. st. 2. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Nar. nov., br. 68/18. do 47/20.). Navedenim zakonskim odredbama propisano je da ovršenik - poslovni subjekt ne smije sklapati ugovore radi obračunskog plaćanja ako u jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade računa odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima,

ističemo...

Ako se ipak obavi obračunsko plaćanje bez obzira na to što je žiro-račun u blokadi, poslovnom subjektu se za učinjeni prekršaj može izreći visoka novčana kazna u svoti od 50.000,00 do 500.000,00 kn, dok je novčana kazna za odgovornu osobu poslovnog subjekta propisana u svoti od 10.000,00 do 50.000,00 kn, a prema čl. 30. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

Visokim novčanim kaznama nastoji se spriječiti izigravanje dužnikovih vjerovnika u redosljedju plaćanja, jer se obveze trebaju podmirivati plaćanjem na žiro račun. Međutim, ako je porezni obveznik koji je znao za postojeću blokadu žiro računa svog dužnika, unatoč izričitoj zakonskoj zabrani, ipak sklopio ugovor o obračunskom plaćanju sa ciljem da naplati svoja potraživanja prije drugih vjerovnika koji bi se prema redosljedju naplate s blokiranog računa trebali namiriti prije, porezni obveznik se može smatrati odgovornim za kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju te pomaganju u pogodovanju vjerovnika, kao i za nastalu štetu koja može proizaći iz takvog ugovora.

Primici od državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji

Ako su primljene državne pomoći i poticaji namijenjeni za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji, tada je u poslovne primitke poreznog razdoblja potrebno uključiti iznose evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije nabavljene dugotrajne imovine u istom poreznom razdoblju, a sukladno čl. 31. st. 7. Zakona.

Radi evidentiranja primitka u Obrascu KPI u visini izdataka amortizacije, (kada primici postaju neutralni na poslovni rezultat), fizička je osoba dužna voditi **posebnu evidenciju** o primljenim državnim potporama i poticajima za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji kao i o iznosima obračunane amortizacije. Posebna evidencija o primljenim državnim potporama za nabavu dugotrajne imovine, dostavlja se uz godišnju poreznu prijavu, a sadržaj evidencije propisan je čl. 34.st.4.Pravilnika.

O primljenim potporama u poljoprivredi, Ministarstvo financija je izdalo mišljenje MF KLASA:410-01/18-01/128; URBROJ: 513-07-21-01/18-2 od 20. ožujka 2018. iz kojeg se izdvaja dio:

... Slijedom navedenog, potrebno je utvrditi **svrhu** dodijeljene potpore, odnosno ako je ista dodijeljena za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji tada se primici za pojedino porezno razdoblje utvrđuju sukladno citiranom članku 31. stavku 7. Zakona, ali je poljoprivrednik obavezan voditi evidenciju o primljenim državnim potporama i poticajima za nabavu dugotrajne imovine i iznosima obračunane amortizacije.

Primici od državnih pomoći, poticaja i potpora vezanih za samostalnu djelatnost

Poslovnim primicima smatraju se i primljene potpore koje fizičke osobe dobivaju za obavljanje samostalne djelatnosti (državne potpore u poljoprivredi, potpore za samozapošljavanje). Navedene državne potpore iskazuju se u Obrascu KPI kao primitak u trenutku kada su sredstva primljena na žiro- račun;

Navedeno je i potvrđeno u mišljenju MF KLASA:410-01/07-01/1199 od 29. kolovoza 2007. od kojeg se navodi dio:

... potpore i poticaji u novcu ili u drugim djelatnostima koje namjenski ili nenamjenski dobivaju porezni obveznici za obavljanje samostalne djelatnosti obrta iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih izvora, smatraju se poslovnim primicima ostvarenim u okviru samostalne djelatnosti i kao takvi evidentiraju u propisanim poslovnim knjigama (Knjizi primitaka i izdataka – obrazac KPI) u trenutku kada su ostvareni odnosno primljeni."

Međutim postoje iznimke kada se primljena novčana potpora ne iskazuje u Obrascu KPI:

- 1) Novčana potpora za samozapošljavanje primljena od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

U svezi poreznog tretmana novčane potpore za samozapošljavanje primljene od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te tumačenja smatra li se navedena potpora primitkom od samostalne djelatnosti odnosno utječe li ista na paušalno oprezivanje samostalne djelatnosti, očitivalo se Ministarstvo financija u mišljenju MF KLASA: 410-01/16-01/398, URUDŽBENI BROJ: 513-07-21-01/16-2 od 4. ožujka 2016. godine iz kojeg se izdvaja dio:

„...sukladno navedenim odredbama propisa o porezu na dohodak, na potporu isplaćenu od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dodijeljenju radi samozapošljavanja sukladno posebnim propisima na osnovi izrađenog poslovnog plana za zapošljavanje putem otvaranja obrta ne plaća se porez na dohodak prema članku 7. stavku 2. Pravilnika **te se stoga ista niti ne uključuje u primitke iz članka 24. Pravilnika kao niti u Obrazac PO-SD.**“

Prema tome, novčana potpora za samozapošljavanje primljena od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, ne smatra se primitkom od samostalne djelatnosti i ne iskazuje se u Obrascu KPI. Primljena potpora za samozapošljavanje smatra se neoporezivim primitkom, a ne primitkom od samostalne djelatnosti.

- 2) Potpore radi ublažavanja posebnih okolnosti propisanih propisom kojim je uređen opći porezni postupak

Prema čl. 31. st. 9. Zakona propisano je da se iznimno poslovnim primicima poreznog razdoblja ne smatraju primici po osnovi potpora primljenih radi ublažavanja posebnih okolnosti propisanih propisom kojim je uređen opći porezni postupak.

Radi se o potporama za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima koje su pogođene Koronavirusom, a obrtnici koji su primili potpore i vode poslovne knjige, nisu primljene potpore iskazivali u Obrascu KPI.

Prema tome, primljena potpora za vrijeme trajanja posebnih okolnosti koju je Hrvatski zavod za zapošljavanje i Središnji državni ured za šport, kao Mjeru potpore za očuvanje radnih mjesta isplatio obrtniku, ne smatra se poslovnim primitkom te se ne iskazuje u obrascu KPI, već se kao izdatak u naravi u Obrascu KPI iskazuju otpisani iznosi doprinosa za MO I i II stup te doprinosa za obvezno ZO, a koje obveze doprinosa su i umanjenje na knjigovodstvenoj kartici obrtnika, koje oslobođenje je PU provodila po službenoj dužnosti.

O evidenciji potpora za očuvanje radnih mjesta prema propisima o porezu na dohodak, PU se očitovala mišljenjem KLASA:410-01/20-01/2792 od 7. siječnja 2021. godine, a koje je objavljeno na službenim stranicama, iz kojeg se izdvaja dio:

„...obveznici poreza na dohodak koji utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga za iznose otpisanih odnosno oslobođenih javnih davanja (doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje MIO II, mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti - MIO I stup i zdravstveno osiguranje) za radnike i same sebe evidentirat će izdatke u naravi.“

Primici od prodaje ili izuzimanja stvari ili prava dugotrajne imovine koja se vode u popisu dugotrajne imovine

Prema čl. 34.st.1.t.3. Pravilnika, ostvareni primici od prodaje stvari ili prava dugotrajne imovine, iskazuju se temeljem izdanog računa, a vrijednost izuzimanja stvari ili prava iskazuje se prema procijenjenoj usporedivoj tržišnoj vrijednosti (čl. 36.st.5. Pravilnika), na koju obrtnik koji je u sustavu PDV-a treba obračunati PDV.

Primici od izuzimanja robe, proizvoda i usluga

Prema čl. 36. st. 3. Pravilnika, primicima se smatraju i sva izuzimanja iz obrta ili radnje - robe, proizvoda, korištenja drugih dobara i usluga (osim izuzimanja u novcu), a koja obavi obrtnik za svoje

potrebe, potrebe svog kućanstva ili druge potrebe koje nisu u vezi s obavljanjem djelatnosti. Visina primitaka ostvarena izuzimanjem, procjenjuje se prema usporedivoj tržišnoj vrijednosti (a to je cijena koja bi se mogla u trenutku izuzimanja postići na istom tržištu). Na izuzeta dobra, ako je u sustavu PDV-a, obrtnik je obavezan obračunati PDV. Primici ostvareni izuzimanjem utvrđuju se u poreznom razdoblju u kojem su izuzimanja nastala.

ističemo...

Obrtnik može ostvariti izuzimanja i u obliku financijske imovine (primjerice novca). Međutim, izuzimanja kao i ulaganja u obliku financijske imovine, ne iskazuju se u Obrascu KPI i ne utječu na dohodak od samostalne djelatnosti, a prema čl. 31. st. 4. Zakona i čl. 36. st. 4. Pravilnika.

Primici od otuđenja (prodaje, darovanja, nasljeđivanja i sl.) ili likvidacije (zatvaranja) djelatnosti, ako kasnije oporezivanje nije osigurano

Prema čl. 31. st. 3. Zakona, kod prestanka obavljanja samostalne djelatnosti ili zatvaranja obrta, u Obrascu KPI kao primitak u naravi obrtnici iskazuju - nenaplaćene tražbine od kupaca, usporedivu tržišnu vrijednost zaliha robe, gotovih proizvoda, reprodukcijskog materijala i ostalih zaliha te usporedivu tržišnu vrijednost dugotrajne imovine (bez obzira na iskazanu knjigovodstvenu vrijednost u Obrascu DI), a kako je to navedeno u čl.41.st.3.Pravilnika.

Manjkovi dobara te kalo, rastep, kvar i lom iznad visine utvrđene aktom nadležne komore

Hrvatska obrtnička komora propisala je Odlukom dopuštenu visinu manjka za trgovinu, ugostiteljstvo, te za proizvode od žitarica i brašna, koji nastaje kao posljedica prirodnih utjecaja ili radnji vezanih za poslovanje. Dopuštena visina manjka na dobrima, ne podliježe oporezivanju PDV-om, ne knjiži se kao primitak u Obrazac KPI i ne uvećava osnovicu poreza na dohodak. Međutim, **prekomjerni manjak iznad iznosa kojeg je propisala HOK, smatra se izuzimanjem dobara u neposlovne svrhe i povećava poslovne primitke**, te se zajedno sa PDV-om (ako je obrtnik u sustavu PDV-a), unosi u Obrazac KPI kao primitak ostvaren u naravi i uvećava ostvareni dohodak, prema **čl. 31.st.5 Zakona te čl. 36.st.6. Pravilnika.**

Manjak se može utvrđivati neposredno nakon nastajanja te izvanrednim ili redovitim popisom robe, odnosno na drugi način određen internim aktom obrtnika.

ističemo...

Iskazivanje dopuštenog manjka - obavlja se samo u Poslovnoj evidenciji o nabavi i upotrebi reprodukcijskog i potrošnog materijala, koju obvezno vode fizičke osobe proizvođačkih i uslužnih djelatnosti ako nabavljaju reprodukcijski materijal (čl. 35. st. 3. Pravilnika), a ne i u Obrascu KPI jer je zbog načela blagajne svota računa pri nabavi dobara već bila evidentirana kao izdatak u stupcima 10, 11 ili 12 u trenutku plaćanja.

Iskazivanje prekomjernog manjka - obavlja se u stupcu 7 Obrascu KPI kao primitak u naravi, koji podliježe oporezivanju PDV-a što se upisuje u stupac 8 Obrascu KPI, dok se vrijednost primitka bez PDV-a evidentira u stupcu 9. Budući je prema čl. 33. st. 1. t. 2. Zakona

o porezu na dohodak, PDV na vlastitu potrošnju porezno nepriznati izdatak, to je svotu PDV-a iz stupca 8 Obrasca KPI, potrebno još dodatno evidentirati i u stupcu 14 Obrasca KPI, kako bi se postigla neutralnost PDV-a, odnosno povećali primici za prekomjernu svotu manjka i PDV-a. No, prekomjerna svota manjka i PDV-a može se evidentirati i na drugi način i to knjiženjem cijelog porezno nepriznatog iznosa u stupac 14 Obrasca KPI, čime se smanjuju izdaci poslovanja te povećava oporezivi dohodak.

ističemo...

Posebno se ističe da se prema čl. 26. st. 4. Pravilnika o PDV-u (Nar. nov., br. 79/13. – 1/20), radi o **porezno priznatom manjku ako se rashoduje dugotrajna materijalna imovina**, koja se više ne može upotrebljavati te se ne stavlja u promet nego se uništava ili deponira na otpad. U tom je slučaju pri utvrđivanju činjeničnog stanja potrebna prisutnost ovlaštenog djelatnika PU ili porezni obveznik treba raspolagati odgovarajućom dokumentacijom nadležnih tijela ili pravnih osoba o količini i vrsti preuzetih dobara koja su dana na zbrinjavanje ili uništenje.

Navedeno je i potvrđeno pod točkom 5.2.1. *Porezna osnova kod manjkova* u Uputi za sastavljanje prijave PDV-a za posljednje razdoblje oporezivanja kalendarske godine, MF Klasa: 410-19/20-02/270; URBROJ:513-07-21-01/20-1 od 12. studenog 2020. godine, koja se može pronaći na mrežnim stranicama PU.

Primljeni predujmovi za buduću isporuku robe i usluga

Prema čl. 11. st. 9. Pravilnika, primicima se smatraju i iznosi primljenih predujmova, za isporuku robe i obavljanje usluga, na koje se porezni obveznik obvezao, a koje do kraja poreznog razdoblja (kalendarske godine) nije obavio.

Primici po osnovi dobrovoljnih odricanja od potraživanja za prodanu robu ili obavljene usluge

Prema čl. 11. st. 8. Zakona, ako se porezni obveznik iz osobnih razloga odrekne svojih potraživanja po osnovi prodane robe ili obavljenih usluga, a koja bi u poreznom razdoblju u kojem se odrekao potraživanja ili kasnijim poreznim razdobljima dovela do primitaka, tada se iznos potraživanja utvrđuje kao primitak, u godini u kojoj je donesena odluka o odricanju od potraživanja.

Međutim, svaki otpis potraživanja koja su se pokazala nenaplativim nakon provedenog sudskog postupka, zbog stečaja ili likvidacije dužnika, ne smatraju se primicima. U tom slučaju obrtnik ima mogućnost pokretanja **obnove postupka** (prema čl. 252. ZUP-a) i to za onu godinu u kojoj je potraživanje dužnika iskazao kao primitak, a koja su se kasnije nakon provedenog sudskog postupka pokazala nenaplativim.

Navedeno je i potvrđeno u mišljenju MF KLASA:410-01/07-01/721 od 28.5.2007., koje se i sada primjenjuje, a iz kojeg se navodi dio:

“... Ako se u konkretnom slučaju potraživanja koja je obveznik poreza na dohodak imao od dužnika, pokažu kao nenaplativa nakon provedenog sudskog postupka zbog stečaja dužnika, a porezni je obveznik kao vjerovnik ta potraživanja iskazao kao poslovne primitke u skladu sa člankom 31. stavak 3. točka 1.3. Pravilnika o porezu na dohodak i to u poreznom razdoblju u kojemu je likvidirao svoju djelatnost te za to porezno razdoblje podnio prijavu poreza na dohodak po kojoj je primio rješenje Porezne uprave, ima mogućnost pokrenuti obnovu postupka za utvrđivanje poreza na dohodak za to porezno razdoblje u skladu s člankom 252. stavak 1. točka 1. Zakona o općem upravnom postupku (“Narodne novine” broj 53/91, 103/96 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske). Tim je odredbama propisano da stranka može tražiti obnovu postupka u slučaju iz članka 249. točka 1. Zakona o općem upravnom postupku i to u roku od mjesec dana, od dana kad je mogla iznijeti nove činjenice odnosno upotrijebiti nove dokaze.”

Otpis dugovanja po osnovi kredita za nabavu stvari i prava koja se unose u popis dugotrajne imovine

Prema čl. 34.st.1.t. 2. Pravilnika, ako vjerovnik (kreditor) svom kupcu (obrtniku) otpiše dugove po osnovi kredita za nabavu stvari i prava koja se unose u popis dugotrajne imovine, iznos otpisanog duga obrtnik iskazuje kao primitak u naravi.

Primici po osnovi kamata iz čl. 65. Zakona ako su ostvareni od financijskih transakcija koje čine osnovnu djelatnost poreznog obveznika te naplaćene zatezne kamate na potraživanja iz poslovnih odnosa

Prema čl. 31.st.6. Zakona te 34.st.1.t.5. Pravilnika, poslovnim primicima smatraju se naplaćene kamate po sredstvima i plasmanima sredstava, ali samo ako su one ostvarene temeljem financijskih transakcija koje čine osnovnu djelatnost poreznog obveznika, te ako nisu oporezive po odbitku u skladu s čl. 65. i čl. 70.st.1. Zakona. (čl. 32.st.5.Zakona).

Navedeno znači da obrtnici kao poslovni primitak iskazuju i kamate na pologe novčanih sredstva (po viđenju i oročene) na žiro računu i deviznom računu, koje banka prema sklopljenom ugovoru o deponiranju sredstava isplaćuje obrtu u određenim vremenskim razdobljima (mjesečno, polugodišnje i sl.)

Međutim, prema čl. 65.st.2. t.3. Zakona, **primitkom se ne smatra kamata po viđenju koja je obračunana na novčana sredstva na transakcijskim računima po stopi najviše do 0,5% godišnje**, radi čega se i ne iskazuje kao primitak u Obrascu KPI.

Primici od refundacije naknade plaće za zaposlene radnike u obrtu za bolovanja preko 42 dana koje obrtniku isplaćuje hzzo**Primici koje je isplatilo osiguravajuće društvo na ime osiguranja stvari, imovine, života, ozljeda na radu i sl. Ako je ugovaratelj i korisnik osiguranja obrt****9.1. Što se ne smatra poslovnim primicima i ne iskazuje se u Obrascu KPI**

Odbedbama Zakona propisani su slučajevi kada se ne utvrđuju primici od samostalne djelatnosti. To mogu biti slijedeći slučajevi:

TELEFON ZA KONSULTACIJE
Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

čl. 11. st. 10. Zakona	<ul style="list-style-type: none"> ■ primitak se ne utvrđuje po osnovi otpisanih tražbina koje su potvrđene u skladu s posebnim propisom o stečaju potrošača i propisom o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja;
čl. 11. st. 11. Zakona	<ul style="list-style-type: none"> ■ primitak se ne utvrđuje po osnovi otpisanih potraživanja od nepovezane osobe ako porezni obveznik dokaže da troškovi pokretanja određenih postupaka (tražbine koje su utužene ili se zbog njih vodi ovršni postupak, ako su prijavljene u stečajnom postupku nad dužnikom ili drugom postupku u skladu s posebnim propisima), premašuju iznos tražbine ili ako porezni obveznik dokaže da je pokrenuo određene radnje radi naplate tražbine pri čemu je utvrdio konačnu nemogućnost naplate otpisanog iznos tražbine
čl. 11. st. 12. Zakona	<ul style="list-style-type: none"> ■ primicima se ne smatraju otpisi tražbina od nepovezanih osoba: <ul style="list-style-type: none"> ■ koja su zastarjele i koje u svakom pojedinom poreznom razdoblju ne prelaze 5.000,00 kn po pojedinom dužniku koji je obveznik poreza na dobit ili obveznik poreza na dohodak po osnovi samostalne djelatnosti. ■ primicima se ne smatraju otpisi tražbina do 200,00 kn od nepovezanih fizičkih osoba čiji dug nije nastao po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti, ako ukupno utvrđena tražbina po pojedinoj osobi na zadnji dan poreznog razdoblja ne prelazi taj iznos.

Nadalje, poslovnim primicima od samostalne djelatnosti ne smatraju se i ne iskazuju u Obrascu KPI, slijedeće transakcije:

- vlastiti novac koji se unosi u obrt u obliku pozajmice, primljeni zajmovi i krediti od banaka te drugih pravnih i fizičkih osoba, a za potrebe likvidnosti ili financiranja djelatnosti). Jednako tako, vraćanje kredita i zajmova nije poslovni izdatak, i ne iskazuje se u obrascu KPI (čl. 32. st. 4. Zakona);
- izuzimanja financijske imovine odnosno isplata novca iz obrta tijekom godine za vlastite potrebe obrtnika kao predujam dohotka (čl. 31 st. 4. Zakona i 36.st.4. Pravilnika);
- novčani priljevi koji se naplaćuju u ime i za račun drugoga - **prolazne stavke** (čl. 11. st.6. Zakona) kao što su biljezi, takse, novčani iznosi na žiro-računu odvjetnika naplaćeni u ime i za račun zastupane stranke, koji se ne smatraju ni primitkom ni izdatkom, i ne utječu na visinu dohotka;
- primljena nadoknada od HZZO za vrijeme bolovanja vlasnika obrta.
- nastala ili dospjela potraživanja za prodanu robu ili obavljene usluge koja nisu naplaćena, a koja postaju primitak tek u trenutku naplate (čl. 11. st. 7. Pravilnika).

Neki od navedenih primitka koji su evidentirani na žiro računu obrtnika ali nisu vezani za obavljanje djelatnosti, iskazuju se u Obrascu P-PPI pod oznakom **V Dodatak pregledu poslovnih primitaka i izdataka**.

9.2. Poslovni primici po osnovi samostalne djelatnosti umjetnika

Prema čl. 34. st. 2. Pravilnika, ako fizičke osobe ostvaruju dohodak od slobodnog zanimanja iz. čl. 29. st. 2. t 4. Zakona, obavljanjem umjetničke i kulturne djelatnosti a utvrđuju dohodak temeljem poslovnih knjiga propisanih za samostalnu djelatnost prema čl. 30. do 35. Zakona, tada se **poslovnim primicima ne smatraju iznosi primljenih darovanja** od pravnih i fizičkih osoba, (koja mogu biti u novcu, stvarima ili uslugama) **do 20.000,00 kn godišnje** za obavljanje te djelatnosti, sukladno čl. 20. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (Nar. nov., br. 43/96. i 44/96.). Pri tome moraju biti zadovoljeni uvjeti:

- da za primljene darove nisu dali nikakvu protučinidbu,
- da su darove u novcu primili doznakom darovatelja na žiro-račun, a darove u stvarima i uslugama na temelju ugovora o

darovanju ili neke druge pisane isprave s istaknutom tržišnom vrijednosti darovane stvari ili usluge, te

- da o primljenim darovanjima posjeduju uredne i vjerodostojne isprave kao što su: nalog za prijenos, ugovor o darovanju, potvrdu o primitku stvari, prava ili usluga i slično, a koje treba priložiti uz godišnju poreznu prijavu.

Nadalje, a prema odredbi **čl. 34. st. 3. Pravilnika**, od ukupno ostvarenih primitaka po osnovi samostalne djelatnosti umjetnika, **ne oporezuje se ni iznos u visini 25% ostvarenog umjetničkog autorskog honorara**, uz uvjet da se radi o umjetničkom djelu ili osobi koja obavlja umjetničku ili kulturnu djelatnost (prema čl. 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju umjetničkog i kulturnog stvaralaštava), što se dokazuje **potvrdom** ovlaštene strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije, a koja se potvrda obvezno prilaže uz godišnju poreznu prijavu. U tu svrhu Ministarstvo kulture do kraja svake godine za tekuću godinu dostavlja Središnjem uredu PU popis ovlaštenih strukovnih umjetničkih udruga ili ovlaštenih agencija.

Udruge odnosno ovlaštene agencije za davanje tih potvrda, a prema Uputi o sastavljanju porezne prijave za 2021. godinu su:

- Hrvatsko društvo filmskih djelatnika,
- Hrvatska udruga filmskih snimatelja,
- Društvo hrvatskih filmskih redatelja,
- Hrvatsko društvo glazbenih umjetnika,
- Hrvatska udruga orkestralnih i komornih umjetnika,
- Hrvatska glazbena unija,
- Hrvatsko društvo skladatelja,
- Društvo hrvatskih književnih prevodilaca,
- Društvo hrvatskih književnika,
- Hrvatsko društvo pisaca,
- Hrvatsko društvo kazališnih kritičara i teatrologa,
- Hrvatsko društvo filmskih kritičara,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Dubrovnik,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Istre,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka,
- Hrvatska udruga likovnih umjetnika Split,
- Hrvatsko akademsko društvo likovnih umjetnika Zadar,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Međimurja,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Osijek,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Varaždin,
- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Zagreb,
- Hrvatsko udruga likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti,
- Hrvatsko društvo naivnih umjetnika,
- Hrvatsko dizajnersko društvo,
- Udruženje hrvatskih arhitekata,
- Hrvatsko društvo dramskih umjetnika,
- Udruga plesnih umjetnika Hrvatske,
- Udruga profesionalnih plesnih umjetnika „Puls“,
- Hrvatsko društvo profesionalnih baletnih umjetnika,
- Hrvatska zajednica samostalnih umjetnika
- Društvo hrvatskih audiovizualnih prevoditelja,
- Hrvatsko društvo književnika za djecu i mlade,
- Hrvatsko društvo krajobraznih arhitekata,
- Hrvatsko udruženje interdiscipliniranih umjetnika,
- Savez scenarista i pisaca izvedbenih djela (SPID),
- Hrvatska udruga producenata i
- Hrvatsko restauratorsko društvo.

Međutim, ako osobe koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost ne vode poslovne knjige, već im se po osnovi autorske naknade

za isporučeno umjetničko djelo utvrđuje drugi dohodak, tada se u godišnjem obračunu poreza odnosno u posebnom postupku, mogu priznati (isključivo prema potvrdi isplatitelja), ukupni izdaci od 55% i to:

- za autorsko djelo u visini od 30%, te iznos neoporezivog dijela autorske naknade za isporučeno umjetničko djelo u visini od 25%.

U tijeku poreznog razdoblja a pri obračunu i uplati predujma poreza na dohodak od drugog dohotka i prireza, isplatitelj je već umanjio ostvareni primitak za 55%.

9.3. Usporedba iskazanih primitaka u Pregledu primitaka i izdataka i ostvarenog prometa preko žiro računa

Nadležne ispostave PU provode kontrolne postupke obrade i verifikacije zaprimljenih godišnjih poreznih prijava obrtnika. Radi konačnog utvrđivanja porezne obveze za 2022. godinu, kontrolni postupci uključuju usporedbu:

- ostvarenog prometa na žiro računu s ukupnim primicima iskazanim u Pregledu primitaka i izdataka, te
- ostvarenog prometa u gotovini koji je evidentiran kroz sustav fiskalizacije sa iskazanim podacima u prijavama PDV-a.

Bez obzira što su neki primici evidentirani na žiro računu obrtnika kao uplate, isti se ne smatraju poslovnim primicima, ako nisu vezani uz obavljanje samostalne djelatnosti. Zbog provjere ispravnosti iskazanih primitaka od samostalne djelatnosti po konačnom obračunu, s podacima o kojima PU vodi službenu evidenciju, preporuča se obrtnicima da uz Obrazac DOH, dostave i **bilješku o ostvarenom prometu** po žiro računu u kojoj će posebno iskazati sve one svote koje se ne smatraju primicima od obavljanja samostalne djelatnosti, a to mogu biti:

- povrati PDV-a po mjesečnim ili tromjesečnim PDV Obzascima,
- povrati preplaćenog poreza po godišnjoj poreznoj prijavi prethodnog poreznog razdoblja, te povrati pogrešnih i više plaćenih drugih javnih davanja,
- primljeni krediti i pozajmice od banaka te dugih pravnih i fizičkih osoba,
- vlastite pozajmice obrtu radi održavanje tekuće likvidnosti,
- prolazne stavke za primljeni novac na žiro račun u ime ili za račun drugih osoba,
- isplaćene naknade od HZZO za bolovanje vlasnika obrta.

Za navedene uplate koje su evidentirane na žiro računu a koje nemaju utjecaja na poslovanje i na utvrđivanje godišnjeg obračuna poreza od samostalne djelatnosti, porezni obveznik mora posjedovati vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, koju je na zahtjev dužan dostaviti PU.

Prijave obrtnika kod kojih su iskazani primici u pregledu primitka i izdataka usklađeni sa ostvarenim prometom na žiro-računu kao i sa podacima o ostvarenom prometu u gotovini zaprimljenim putem fiskalizacije, mogu se verificirati, a postupkom verifikacije utvrđuje se razlika za uplatu ili povrat poreza po godišnjem obračunu.

Nakon verifikacije obrasca DOH provodi se knjiženje godišnjeg obračuna poreza na dohodak na šifri računa 1619 poreznog obveznika te zadužuje nova svota mjesečnog predujma od samostalne djelatnosti za iduće porezno razdoblje, na šifri računa 1430.

ističemo...

Međutim, svota više ostvarenog prometa na žiro računu u odnosu na iskazane primitke u Pregledu primitka i izdataka, za koje obrtnik ne posjeduje knjigovodstvene isprave i druge dokaze, smatra se primitkom od djelatnosti koji podliježe oporezivanju.

10. Plaćeni poslovni izdaci koji se iskazuju u Obrascu KPI

Plaćeni izdaci za obavljanje samostalne djelatnosti i djelatnosti koje se oporezuju kao samostalne, iskazuju se u Obrascu KPI u stupcima 10,11,12 i 14 te ukupni izdaci u stupcu 15, za što obrtnici moraju posjedovati uredne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave. Uvažavajući načelo blagajne, do odljeva dobara a time i do nastanka izdataka dolazi u trenutku kada je obavljena isplata.

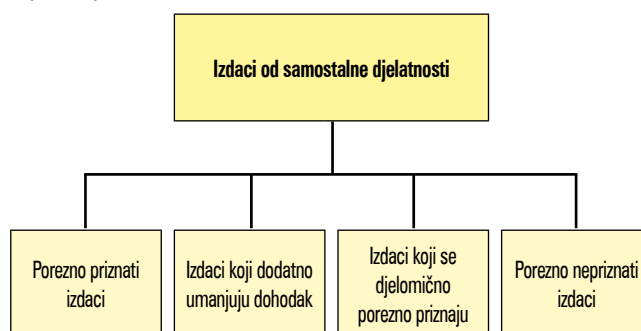
ističemo...

Između primitka i izdataka mora postojati međuzavisnost, što znači da se učinjeni izdatak treba odraziti na ostvarivanje (povećanje) tekućih ili budućih primitaka. Pri utvrđivanju povezanosti primitaka s izdacima polazi se od normativa odnosno utroška materijala i energije i sl., vodeći računa o načinu rada i posebnosti u obavljanju djelatnosti.

U obavljanju samostalne djelatnosti, mogu se priznati samo oni izdaci koji su izravno vezani uz ostvarivanje primitaka. Prema čl. 35.st.3. Pravilnika, za utvrđivanje povezanosti primitaka s izdacima porezni obveznici (proizvodne i uslužne djelatnosti koje nabavljaju reprodukcijski i potrošni materijal za obavljanje djelatnosti te ugostitelji koji prodaju hranu, alkoholna i bezalkoholna pića i količine pića i napitaka koje su sami proizveli ili potrošili) moraju u **posebnim evidencijama** osigurati podatke o nabavi reprodukcijskog i potrošnog materijala, pića i napitaka (naziv dobavljača, broj i datum fakture) i podatke o uporabi reprodukcijskog i potrošnog materijala, pića i napitaka (broj internog dokumenta – specifikacije, radnog naloga i sl.) za knjiženje u poslovne izdatke.

Interni dokumenti o uporabi reprodukcijskog i potrošnog materijala, pića i napitaka moraju sadržavati podatke o količini i vrijednosti utrošenoga reprodukcijskog i potrošnog materijala, pića i napitaka te količinu i vrijednost gotovih proizvoda u koje je ugrađen reprodukcijski i potrošni materijal.

Pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti razlikujemo: porezno priznate izdatke, izdatke koji dodatno umanjuju dohodak podnošenjem godišnje porezne prijave, izdatke koji se djelomično porezno priznaju te porezno nepriznate izdatke, a što je navedeno u slijedećoj slici.

10.1. Porezno priznati izdaci

Izdaci za materijal, robu, praoizvođe, energiju, usluge, ambalažu, autogume, izdaci najma te drugi odljevi po osnovi samostalnih djelatnosti (čl.32. st. 1. i 7. Zakona te čl. 11. Pravilnika)

U Obrascu KPI iskazuju se oni izdaci o kojima postoje uredne isprave te koji su vezani uz obavljanje samostalne djelatnosti. Izdaci se iskazuju u visini cijene nabave ili troška proizvodnje, odjednom kad su nastali i u trenutku njihova plaćanja. Iznimka su jedino izdaci za nabavljenu dugotrajnu imovinu čija je nabavna vrijednost veća od 3.500,00 kn a vijek trajanja je duži od godine dana, koji nije izdatak u trenutku plaćanja, već se raspoređuje kroz vijek trajanja kao otpis odnosno amortizacija u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

Iskazivanje poslovnih izdataka u Obrascu KPI ovisno o načinu plaćanja, može biti:

NAČIN PLAĆANJA	ISKAZIVANJE IZDATKA U OBRASCU KPI
Žiro račun banke	nadnevak izvoda banke kada je obavljen primljeni nalog za plaćanje
Ček	u trenutku predaje čeka
Mjenica	prijenosom mjenice na vjerovnika
Kreditna kartica	plaćanjem sa žiro računa izdavatelju kartice
Kompenzacija, asignacija ili cesija	potpisom izjave o kompenzaciji odnosno kad je zaključen ugovor o cesiji ili asignaciji.

Ako na žiro računu obrtnika postoje evidentirane nepodmirene obveze, ne mogu se izmirivati obveze prema dobavljačima putem obračunskog plaćanja.

Prema čl. 35. st. 6. Pravilnika, ako se obrtnička djelatnost obavlja u stambenom prostoru, u poslovne izdatke mogu se uračunati samo izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti.

Izdaci za plaće i obvezni doprinosi na plaću radnika (čl. 32. st.8. Zakona)

Izdaci za plaće i obvezni doprinosi na plaću radnika, priznaju se u visini stvarnih isplata. Radi se o primicima koje obrtnik kao poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje radniku po osnovi radnog odnosa. Za isplatu plaće radnicima, obrtnici dostavljaju PU izvješće - Obrazac JOPPD, koji se podnosi dnevno na dan isplate primitka ili obračuna doprinosa ako nema isplate primitka, a najkasnije slijedeći dan, i to elektronički ako obrtnik zapošljava više od tri radnika ili je korisnik sustava elektroničkog servisa ePorezna.

Izdaci za plaćene doprinose obrtnika za osobno mirovinsko te zdravstveno osiguranje (čl. 32. st. 6. Zakona)

Obrtnici sebi ne isplaćuju plaću, već u Obrazac KPI evidentiraju samo plaćene doprinose za osobno osiguranje. Obrtnicima je propisana im je samostalna obveza obračunavanja doprinosa za osobno osiguranje, do visine koja je propisana posebnim propisima za obavezna osiguranja, za što se podnosi Obrazac JOPPD i to na dan uplate doprinosa, odnosno najkasnije do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Nagrada za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika (dodatna plaća, dodatak uz mjesečnu plaću i sl.) (čl. 7. st. 2. r. br. 32. Pravilnika)

Nagradu za radne rezultate, obrtnici koji obavljaju samostalnu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja, mogu isplatiti neoporezivo u povećanom iznosu do 7.500,00 kn godišnje po jednom radniku, na njihov račun ali i sebi osobno.

Novčana paušalna naknada za podmirivanje troškova prehrane radnika (čl. 7. st. 2. r. br. 34. Pravilnika)

Obrtnik je za 2022. godinu mogao radniku i sebi isplatiti na račun godišnju novčanu paušalnu naknadu za troškove prehrane, neoporezivo u povećanom iznosu do 6.000,00 kn godišnje. Navedenu naknadu kojom se podmiruju troškovi prehrane treba iskazati na Obrascu JOPPD to na dan isplate ili do 15. dana tekućeg mjeseca za primitke isplaćene u prethodnom mjesecu.

Troškovi prehrane radnika koji su nastali za vrijeme radnog odnosa na temelju vjerodostojne dokumentacije (čl. 7. st. 2. r. br. 35. Pravilnika)

Porezno dopušteni izdaci fizičkim osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost priznaju se i troškovi prehrane radnika, koji su nastali za vrijeme radnog odnosa i to neoporezivo do 12.000,00 kn godišnje pod uvjetom da računi o obavljenim uslugama prehrane glase na poslodavca i da su podmireni bezgotovinskim putem. Navedeni izdatak može se ostvariti u ugostiteljskim objektima ili kupnjom u trgovinama. Međutim, ako je prehrana organiziran kod samog obrtnika, radniku se taj trošak smatra neoporezivim primitkom u stvarnom iznosu o čemu mora postojati kao dokaz odgovarajuća vjerodostojna dokumentacija.

Troškovi prehrane radnika na temelju vjerodostojne dokumentacije i u paušalnom iznosu za 2022. godinu, međusobno se isključuju.

Međutim, s primjenom od 1. siječnja 2023. godine, stupaju na snagu nove odredbe Pravilnika koje su vezane za izmjenu uvjeta za isplatu troškova prehrane radnicima odnosno propisano je ograničenje po mjesecima za isplatu neoporezivih iznosa primitaka. To znači da neoporezivi iznosi za prehranu više nisu određeni na godišnjoj razini, nego na mjesečnoj razini, a utvrđeni su u iznosu od 500 kn mjesečno u novcu odnosno 1.000,00 kn mjesečno na temelju vjerodostojnih isprava.

Do promjene uvjeta za isplatu troškova prehrane radnicima može doći radi izmjene prema odluci poslodavca ili radi prelaska radnika kod drugog poslodavca. Kako bi se u tim slučajevima omogućila isplata neoporezivog troška prehrane, propisan je razmjerni mjesečni dio podmirivanja troškova prehrane uz uvjet da se isti međusobno isključuju na razini mjeseca.

Navedeno je propisano čl. 7. st. 39. Pravilnika prema kojim odredbama se:

- novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane, te
- neoporezivi iznos troškova prehrane radnika nastalih za vrijeme radnog odnosa kod poslodavca na temelju vjerodostojnih isprava, međusobno isključuju na razini mjeseca, a ne više za godinu kao porezno razdoblje.

ističemo...

Prema tome, izmijenjenim odredbama Pravilnika koje se primjenjuju od 1. siječnja 2023. godine, propisana je mogućnost prema kojoj se istom radniku u tijeku godine može isplati neoporeziva prehrana na oba propisana načina, pri čemu su neoporezivi iznosi određeni na mjesečnoj a ne više na godišnjoj razini, a koji mogu iznositi 500,00 kn mjesečno u novcu odnosno 1.000,00 kn mjesečno ako se prehrana omogućava na temelju vjerodostojnih isprava. Jednako tako propisana je i mogućnost da se odjednom neoporezivo isplati ili omogući primitak za više propuštenih mjeseci istog poreznog razdoblja, pri čemu se primici mogu isplatiti za mjesece unatrag, ali ne više za mjesece unaprijed.

Troškovi smještaja radnika nastali za vrijeme rada kod poslodavaca na temelju vjerodostojne dokumentacije (čl. 7. st. 2. r. br. 36. Pravilnika)

Troškove smještaja radnika nastali za vrijeme radnog odnosa kod obrtnika na temelju vjerodostojne dokumentacije, priznaju se u **visini stvarnih izdataka** koji su podmireni bezgotovinskim putem, pri čemu se naknada troškova smještaja može ostvariti na tri načina:

- ako poslodavac ugovori smještaj s pružateljem usluga smještaja te podmiruje troškove radnika bezgotovinskim putem,
- kada radnik sam sklopi ugovor o najmu s pružateljem usluge ili nađe smještaj, a poslodavac mora isplatiti naknadu troškova smještaja na račun radnika,
- ako je smještaj organiziran kod samog poslodavca, pri čemu se radniku taj trošak smatra neoporezivim primitkom u stvarnom iznosu, o čemu poslodavac mora osigurati kao dokaz odgovarajuće vjerodostojne isprave.

Naknade za troškove redovne skrbi djece radnika (čl. 7. st. 2. r. br. 37. Pravilnika)

Obrtnicima se do visine stvarnih izdataka, priznaje i naknada za troškove redovne skrbi djece radnika isplaćene na račun radnika, na temelju vjerodostojne dokumentacije ustanova predškolskog odgoja te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje temeljem posebnih propisa i odluka nadležnog tijela, koje skrbe o djetetu predškolske dobi.

Vjerodostojnom dokumentacijom smatra se odluka poslodavca o isplati naknade, uplatnica i/ili ugovor koji može glasiti i na dijetu. Navedena naknada se mora uplatiti na račun radnika. Međutim, troškom redovne skrbi djece ne smatraju se dodatni programi koji se posebno naplaćuju u ustanovama i drugim tijelima koje skrbe o djeci predškolske dobi.

Premije dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja na temelju vjerodostojne dokumentacije (čl. 7. st. 2. r. br. 38. Pravilnika)

Primici na koje se ne plaća porez na dohodak i na premije dodatnog i dopunskog zdravstvenog osiguranja, koje poslodavac uplaćuje u korist svojih radnika do propisanog iznosa. Obrtnik kao poslodavac mora biti ugovaratelj osiguranja a premija mora biti plaćena bezgotovinski, osiguravatelju odnosno Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, prema propisu kojim je uređeno dobrovoljno zdravstveno osiguranje. Neoporezivi godišnji iznos premije

iznosi **2.500,00 kn** a uključuje dopunsko i dodatno osiguranje, a iskazuje se i u Obrascu JOPPD.

ističemo...

Prema mišljenju Ministarstva financija pod brojem MF KLASA: 011-01/19-02/8, URBROJ: 513-07-21-01-19-5 od 30. kolovoza 2019. godine, i fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost **za sebe osobno**, a temeljem vjerodostojne dokumentacije, mogu iskoristiti pravo na neoporezive primitke, odnosno paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane te troškove prehrane i smještaja, kao i naknade za troškove redovne skrbi djece kao i nagrade za radne rezultate.

Navedene nagrade i naknade iskazuju se u JOPPD Obrascu korištenjem slijedećih oznaka neoporezivog primitka u polju 15.1.

Oznaka neoporezivog primitka – JOPPD polje 15.1.	Opis	Iznos za 2022. godinu
22	Prigodne nagrade – božićnica, naknada za godišnji odmor i sl.	do 5.000,00 kn godišnje
63	Novčana nagrada za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja (dodatna plaća, dodatak uz mjesečnu plaću)	do 7.500,00 kn godišnje
65	Novčana paušalna naknada za podmirivanje troškova prehrane radnika	do 6.000,00 kn godišnje
66	Troškovi prehrane radnika nastali za vrijeme radnog odnosa kod poslodavca na temelju vjerodostojne dokumentacije (računi, obračuni, evidencije i sl)	do 12.000,00 kn godišnje pod uvjetom da računici o obavljenim uslugama prehrane glase na poslodavca i da su podmireni bezgotovinskim putem
67 i 68	Troškovi smještaja radnika nastali za vrijeme rada kod poslodavca na temelju vjerodostojne dokumentacije koji se podmiruju na račun radnika i bezgotovinskim putem	u visini stvarnih izdataka
70	Naknade za troškove redovne skrbi djece radnika u ustanovama predškolskog odgoja te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje temeljem posebnih propisa i odluka nadležnog tijela skrbe o djetetu predškolske dobi	u visini stvarnih izdataka
71	Premije dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja na temelju vjerodostojne dokumentacije	do 2.500,00 kn godišnje

Isplata stipendija učenicima i studentima za redovno školovanje te isplata sportske stipendije prema posebnim propisima (čl. 6. i 35. st. 1. toč. 7. Pravilnika)

Obrtnici mogu neoporezivo isplatiti stipendiju učenicima i studentima za redovno školovanje u tuzemstvu i inozemstvu na srednjim, višim i visokim školama te fakultetima i poslijediplomskim studijima, kao i sportske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju sportašima za njihova sportska usavršavanja ukupno **do**

visine **1.750,00 kn** mjesečno, a **iznimno i do visine 4.000,00 kn** mjesečno, ako se stipendije dodjeljuju studentima za izvrsna postignuća u znaju te ocjenama na sveučilištima, a za dodjelu su izabrani na javnim natječajima kojima mogu pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima. (čl. 9.st.1.t.14.Zakona). Isplatiatelj je obavezan svotu stipendije učenicima i studentima doznačiti na žiro račun (čl. 92. st. 3. t. 5. Pravilnika).

Pri isplati stipendija treba uvažavati i **izmijenjene odredbe čl 17. st. 1.i 2. Zakona** kojim je propisano da se uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom, smatraju fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez na dohodak i drugi primici koji se u smislu Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos od 24.000,00 kn na godišnjoj razini, umjesto 15.000,00 kn koji je iznos bio propisan ranije.

ističemo...

Povećani iznos od 24.000,00 kn do kojeg se neka osoba može smatrati uzdržavanim članom, može se primjenjivati već u postupku utvrđivanja godišnjeg obračuna poreza na dohodak za 2022. godinu.

Međutim, prema čl. 17.st.2. Zakona, **u iznos od 24.000,00 kn ne uzimaju se u obzir**: primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatak za djecu, novčane potpore utvrđene u iznosu koji je zakonom kojim se uređuju roditeljske i roditeljske potpore propisan kao iznos ispod kojeg se ne može isplatiti novčana potpora, potpore za novorođenče, obiteljske mirovine djece nakon smrti roditelja, primici koji po svojoj prirodi predstavljaju samo uzdržavanje od roditelja ili članova uže obitelji, darovanja od pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe do visine stvarno nastalih izdataka za tu namjenu, prema članku 8. stavku 1. točki 4. Zakona, naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjесnim i međumjesnim javnim prijevozom i naknada troškova službenog putovanja do propisanih iznosa na koje se sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak ne plaća porez na dohodak, odštete od osiguranja isplaćene zbog teške ozljede i priznate invalidnosti, **stipendije, nagrade za izvrsnost učenika i studenata isplaćene iz proračuna i bespovratna sredstva** koja se isplaćuju iz proračuna, fondova i programa Europske unije i drugih međunarodnih fondova i programa uređenih posebnim propisima i međunarodnim sporazumima, u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja, potpore djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koje poslodavac isplaćuje djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. Zakona, nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja.

Nadalje, **od 1. siječnja 2021. pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove, u iznos od 24.000,00 kn na godišnjoj razini ne uključuje se:**

- nacionalna naknada za starije osobe koja se isplaćuje u iznosu od 800,00 kn
- primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja od pravnih i fizičkih osoba za podmirivanje potreba prikupljenih u humanitarnim akcijama i javno oglašanim akcijama koje imaju općekorisnu svrhu u korist osjetljivih skupina (čl. 8.st.1.t.5.Zakona),
- primici koje radi ublažavanja posljedica uzrokovanih nastupom posebnih okolnosti fizičkim osobama – umirovljenicima isplaćuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na

temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica, te

- jednokratni novčani dodaci koji se isplaćuju uz mirovine na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske ili na temelju posebnog propisa. (čl. 71.zd Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona (Nar. nov. br. 45/19. – 144/21.).

Za primitke isplaćene radi ublažavanja posljedica uzrokovanih nastupom posebnih okolnosti, a iznimno od posebnog propisa o oporezivanju dohotka, ne postoji ni obveza podnošenja Obrasca JOPPD.

Prema navedenom, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove, ne uzimaju se u obzir stipendije kao i druge nagrade i naknade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te dualnog obrazovanja. Stoga se dijete u 2022. godini može smatrati uzdržavanim članom roditelju, neovisno o iznosu stipendije i iznosu nagrade za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te dualnog obrazovanja, koju je ostvarilo tijekom poreznog razdoblja.

ističemo...

Nadalje, obrtniku kojemu je dijete kao uzdržavani član tijekom 2022. godine, ostvarilo primitke veće od 15.000,00 kn za rad preko studentskog servisa, ali manje od 24.000,00 kn, neće izgubiti pravo na poreznu olakšicu, već može koristiti uvećani osobni odbitak za uzdržavano dijete za cijelu 2022. godinu.

Ulagajna privatnih dobara iz osobne imovine poduzetnika (čl. 32.st.3. Zakona i čl. 37. Pravilnika.)

Obrtnik može u vlastiti obrt unositi privatna dobra za potrebe obavljanja djelatnosti, pri čemu se zapisnikom o ulaganju utvrđuju poslovni izdaci za razdoblje u kojem je ulaganje obavljeno. Za procjenu ulaganja privatne imovine može se koristiti i usluga sudskog vještaka. Ulagati se mogu predmeti kratkotrajne i dugotrajne imovine.

Pri ulaganju predmeta kratkotrajne imovine - prema čl. 38. st.2 i 3. Pravilnika, kao poslovni izdaci mjerodavni su troškovi proizvodnje ili cijena nove nabave u trenutku ulaganja, i to s onog tržišta na kojem bi poduzetnik nabavljao, kada takve predmete ne bi ulagao. Ako se ti troškovi ne mogu pouzdano utvrditi, treba procijeniti usporedivu tržišnu nabavnu vrijednost, pri čemu se mogu koristiti ranije procijenjene vrijednosti ili prodajne cijene za izuzeta ili uložena dobra. Kod ulaganja rabljene kratkotrajne imovine, pri procjeni vrijednosti polazi se od tržišne cijene za nova dobra, pri čemu se mora uzeti u obzir potrošenost uloženog dobra do trenutka ulaganja.

Ulaganja dugotrajne imovine - strojevi, poslovni prostor, skladišta i sl., ne smatraju se izdacima u trenutku ulaganja (pri čemu se odstupa od načela blagajne), već se dugotrajna imovina iskazuje u popisu dugotrajne imovine prema usporedivoj tržišnoj vrijednosti nove nabave takve iste ili slične imovine, i otpisuje putem amortizacije po redovnim ili ubrzanim stopama propisanim Zakonom o porezu na dobit. Kao knjigovodstvena isprava za evidentiranje ulaganja privatnih dobara u obrt koristi se **zapisnik o ulaganju**.

ističemo...

Ako obrtnik unosi u djelatnost privatnu dugotrajnu imovinu koja nije u njegovom formalnom vlasništvu, tada je osim zapisnika o ulaganju potrebno priložiti i izjavu osobe koja dozvoljava korištenje imovine u svrhu obavljanja djelatnosti.

Na jednak način obrtnici će sastaviti zapisnik o ulaganju ako u obrt unose i druge vrste privatne imovine, primjerice opremu, stroj, osobni automobil, i sl.

Izdaci za uređenje radnih prostorija, radnu odjeću, liječničke preglede i cijepjenja protiv zaraznih bolesti

Prema čl. 22. Zakona propisano je da se primicima od nesamostalnog rada ne smatraju primici koje obrtnik kao poslodavac omogućuje radnicima a koji su u interesu obavljanja njegove djelatnosti, radi čega se smatraju poslovnim izdacima obrta. To su slijedeći izdaci:

- uređenje i opremanje radnih prostora i prostora za odmor i prehranu
- posebna radna odjeća obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatitelja primitka, odnosno plaće, u skladu s posebnim propisima o zaštiti na radu te odjeća određena prema posebnim pravilima poslodavca
- obvezni liječnički pregledi prema posebnim propisima
- sistematski kontrolni liječnički pregledi ako su omogućeni svim radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 21. stavka 1. Zakona
- obrazovanje i izobrazba koje su u vezi s djelatnosti poslodavca
- članarine po osnovi članstva u strukovnim komorama koje je, prema posebnim propisima, obvezno za radnike pri obavljanju određenih poslova za poslodavca i isplatitelja primitka, odnosno plaće
- trošak cijepjenja protiv zaraznih bolesti što ga poslodavac i isplatitelj primitka odnosno plaće na svoj teret omogućuje radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 21. stavka 1. Zakona u interesu obavljanja djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitka odnosno plaće neovisno o načinu podmirenja troška cijepjenja.

Izdaci otpisa ili amortizacija dugotrajne imovine (čl. 35. st. 4. Zakona)

Obračun amortizacije može se obaviti samo za dugotrajnu imovinu koja je evidentirana u popisu dugotrajne imovine na Obrascu DI. U trenutku nabave dugotrajne imovine, ista se unosi u Obrazac DI po nabavnoj vrijednosti. Bez obzira što je plaćena, pri nabavi dugotrajne imovine obrtnici ne mogu u Obrascu KPI iskazati izdatke odmah, već dugotrajnu imovinu amortiziraju, pri čemu se trošak nabave te imovine priznaje u trenutku obračuna amortizacije. Obračun amortizacije dugotrajne imovine čija je pojedinačna nabavna vrijednost veća od 3.500,00 kn a vijek trajanja duži od godine dana, obavlja se prema stopama amortizacije propisanim čl. 12. Zakona o porezu na dobit. No, postoji mogućnost i ubranog otpisa korištenjem udvostručenih stopa, ali i korištenjem nižih stopa od propisanih. Nabavna vrijednost stvari i prava ravnomjerno se otpisuje u razdoblju njihova korištenja, radi čega se iznimno, izdaci za dugotrajnu imovinu ne utvrđuju primjenom načela blagajne, već se raspoređuju kroz vijek trajanja imovine.

Dugotrajnu imovinu obrtnik može nabaviti ako s dobavljačem zaključi ugovor o:

- **financijskom lizingu ili kupnjom na kredit**, kada se dugotrajna imovina evidentira u Obrascu DI i amortizira. Kao porezno poslovni izdaci, osim amortizacije, iskazuju se i plaćene kamate koje predstavljaju naknadu za uslugu financiranja te plaćeni pretporez sadržan u svakoj lizinškoj rati. Međutim, plaćanje lizinških rata predstavlja otplatu dugoročnog kredita koja se ne iskazuje u Obrascu KPI i nije porezno priznati izdatak.

- **poslovnom - operativnom lizingu ili najmu opreme**, kada se dugotrajna imovina ne evidentira u Obrascu DI, te obrtnik ne ostvaruje pravo na amortizaciju. Međutim, u Obrascu KPI iskazuje se kao poslovni izdatak koji nastaje "malo po malo" - svaka pojedinačno plaćena naknada (rata) za operativni lizing, a koja predstavlja izdatke za najam opreme.

Preostala knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine u slučaju prodaje ili izuzimanja (čl. 35. st. 1. t. 5. Zakona)

U slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja dugotrajne imovine koja se vodila ili trebala voditi u Obrascu DI, potrebno je uz istovremeno evidentiranje poslovnih primitaka ostvarenih prodajom prema izdanom računu po usporedivoj tržišnoj vrijednosti, evidentirati kao poslovni izdatak i preostalu knjigovodstvenu vrijednost iz stupca 9 Obrasca DI na kraju mjeseca otuđenja.

U slučaju smanjenja vrijednosti dugotrajne imovine uslijed izvanrednih događaja, kao što su prirodne nepogode – potres, poplava, požar, krađa i sl., poslovni izdatak se iskazuje u visini tog smanjenja vrijednosti, ako o tome postoje zapisnici mjerodavnih tijela. Izdaci za popravak pri oštećenju odbijaju se u trenutku plaćanja. Ako se investicijsko dobro zbog uništenja više ne može koristiti, tada se njegova knjigovodstvena vrijednost u cijelosti otpisuje. Za stvari ili prava koja nisu unesena u Obrazac DI, knjigovodstvena vrijednost se izračunava na temelju isprava o nabavi, a ako nema isprava o nabavi koristi se procjena.

Naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe (čl. 7. st. 2. r. br. 31. Pravilnika)

Kada obrtnik za obavljanje samostalne djelatnosti koristi privatni automobil u službene svrhe, koji nije evidentiran u dugotrajnoj imovini, tada se u Obrascu KPI a prema izmijenjenim odredbama Pravilnika od 1. listopada 2022. godine, kao porezno priznati izdatak iskazuje naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, do visine **3,00 kn po prijeđenom kilometru**, a do 30. rujna 2022. godine naknada je iznosila 2,00 kn po prijeđenom kilometru.

Stoga u slučaju ako je službeno putovanje za koje je korišten privatni automobil započelo i završilo do 30. rujna 2022. godine, a obrtnik je isplatu naknade za korištenje privatnog automobila obavio nakon 1. listopada 2022. godine, tada može isplatiti neoporezivu naknadu najviše do 2,00 kn po prijeđenom kilometru, a ne veću neoporezivu naknadu od 3,00 kn.

No iznimno, ako je službeno putovanje započelo u rujnu 2022. godine a završilo u listopadu 2022. godine, tada obrtnik ima mogućnost na isplatu neoporezive naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe do 3,00 kn po prijeđenom kilometru.

Pri korištenju automobila za službeno putovanje, obračun se obavlja na temelju **putnog naloga**, a u slučaju loko vožnje na temelju **evidencije** o korištenju privatnog automobila u službene svrhe.

- Prema čl. 8. st. 2. Pravilnika, **putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito slijedeće podatke**: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilaže isprava kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito:

računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirivanja izdataka.

U slučaju korištenja automobila za **loko vožnju** (u mjestu rada i/ili do 30 km od mjesta rada), potrebno je voditi dnevnu evidenciju o prijeđenim kilometrima.

- Prema čl. 7.st. 34. Pravilnika, **evidencija o korištenju privatnog automobila u službene svrhe sadrži slijedeće**: opće podatke o poslodavcu i radniku (naziv, ime i prezime, OIB), marka automobila, registarska oznaka vozila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sata, relacija i svrha puta te račune za stvarno nastale troškove vezane uz korištenje automobila (računi za parkiranje i slično).

Obračun loko vožnje odnosi se smo na korištenje privatnog automobila u poslovne svrhe uz propisane uvjete, ali ne i na korištenje drugih prijevoznih sredstava kao što su bicikli, električni bicikli i skuteri.

Ministarstvo financija je izdalo mišljenje pod brojem MF KLASA:410-01/16-01/2808; URBROJ:513-07-21-01/17-2 od 13. travnja 2017. godine u vezi ispunjavanje **obveznih podataka u putnim nalogima**, iz kojeg se izvaja dio:

...u slučaju kada se po osnovi korištenja službenog automobila i u privatne svrhe utvrđuje primitak u naravi u visini 1% nabavne vrijednosti prijevoznih sredstava mjesečno odnosno u visini 20% iznosa mjesečne rate za operativni leasing, nije propisana obveza vođenja evidencije.

Međutim, ako se isto vozilo koristi kao prijevozno sredstvo na službenom putu, u putnom nalogu postoji obveza evidentiranja podatka o marki i registarskoj oznaci automobila, početnom i završnom stanju brojila - kilometar/sat, kako bi se nedvojbeno moglo utvrditi da je službeni put stvarno i obavljen, osim ako su ti podaci osigurani u drugim evidencijama poslodavca (internim evidencijama o korištenju službenih automobila). Na isti način potrebno je postupiti i kada se kao prijevozno sredstvo na službenom putu koristi službeni automobil koji se istovremeno ne koristi i za privatne svrhe."

Izdaci za proizvode iz asortimana poreznog obveznika te drugi reklamni predmeti (čl. 32. st. 12. Zakona)

Poslovnim izdacima smatraju se proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika prilagođeni za te svrhe s oznakom »nije za prodaju« te drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, privjesci i slično) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, ako se daju potrošačima i ako je njihova pojedinačna vrijednost bez PDV-a do 160,00 kn.

ističemo...

Budući se prema čl. 7. st. 4. Zakona o PDV-u te čl. 11. st. 4. Pravilnika o PDV-u, davanje poklona u svrhu promidžbe pojedinačne vrijednosti do 160,00 kn ne smatra isporukom, uz uvjet da se daju povremeno i ne istim osobama, to ne postoji ni obveza obračuna PDV-a.

Stoga ako je u sustavu PDV-a, obrtnik može priznati pretporez koji je iskazan u računu dobavljača za proizvode koji se smatraju reklamnim predmetima.

Dani predjumovi za neispručenju robu i neobavljene usluge (čl. 11 st. 12. Pravilnika)

Uvažavajući načelo blagajne, porezno priznatim izdacima smatraju se dani predjumovi za robu ili usluge koja će obrtniku biti isporučena ili obavljena tek u slijedećoj godini, osim predjumova danih za nabavu dugotrajne imovine.

Plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti (čl. 35. st. 1. toč. 8. Pravilnika)

Kada se za održavanje likvidnosti obrta koristi kredit ili zajam (primljen od banke ili druge pravne ili fizičke osobe), plaćene kamate po zajmovima i kreditima za obavljanje djelatnosti, priznaju se kao poslovni izdaci kao i jednokratne naknade te drugi izdaci u svezi s odobravanjem kredita.

ističemo...

Međutim, sukladno čl. 35. st. 1. toč. 10. Pravilnika, **izdacima se ne smatraju plaćene zatezne kamate zbog nepravodobno uplaćenih javnih davanja** (poreza na dohodak, PDV-a, doprinosa za obvezna osiguranja i drugo).

Premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist svojih radnika (čl. 32. st. 11. Zakona)

Porezno priznati izdatak smatra se uplata premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koju obavlja obrtnik na teret svojih sredstava a u korist radnika uz njegov pristanak, **tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu** koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kn za svaki mjesec poreznog razdoblja odnosno **ukupno do 6.000,00 kn godišnje**. U slučaju kada obrtnik uplati premiju dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za svoje radnike u svoti većoj od 500,00 kn mjesečno, tada se uplaćena svota iznad propisanog iznosa smatra primicima od ne-samostalnog rada odnosno plaćom radnika i oporezuje propisanim stopama doprinosa iz i na plaću te porezom na dohodak i prirerezom. Uplata premije može se obaviti i jednom godišnje, a za 2022. godinu neoporezivo do svote od 6.000,00 kn.

ističemo...

Poreznu olakšicu za uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, koja se smatra izdatkom poslovanja, može koristiti i obrtnik kada premiju uplaćuje za sebe osobno tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu, također kao i za radnike neoporezivo u visini do 6.000,00 kn za 2022. godinu.

Budući se uplata premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja smatra porezno priznati izdatak obrtniku, navedeno bi trebalo potaknuti obrtnike kao poslodavce, da za svoje radnike ugovaraju dobrovoljnu mirovinsku štednju i iskoriste mogućnost neoporezive uplate do 6.000,00 kn godišnje.

Donacije za otklanjanje katastrofe prouzročene potresom

Vezano za donacije koje se daju radi otklanjanja katastrofe uzrokovane potresom, čl. 71. tb Pravilnika o provedbi OPZ-a, a iznimno od posebnih propisa o oporezivanju dohotka i dobiti, propisano je da se sva dana darovanja izravno pravnim ili fizičkim osobama neovisno o

visini ostvarenih prihoda ili primitaka u prethodnom poreznom razdoblju smatraju:

- porezno priznatim rashodima svim pravnim i fizičkim osobama obveznicima poreza na dobit,
- **porezno priznatim izdacima svim fizičkim osobama obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti u kojem slučaju ne uvećavaju osobni odbitak.**

Nadalje, prema čl. 71. ta Pravilnika o provedbi OPZ-a, iznimno od propisa o oporezivanju PDV-om, porezni obveznici upisani u registar obveznika PDV-a oslobođeni su plaćanja PDV-a na isporuke dobara i usluga obavljene bez naknade ili protučinidbe (donacije dobara i usluga) za pomoć području pogođenom potresom. Porezni obveznici koji primjenjuju navedeno oslobođenje imaju pravo odbiti pretporez za donirana dobra, odnosno obavljene usluge bez naknade ili protučinidbe.

Kao davatelj donacije obrtnik treba u svom knjigovodstvu osigurati potrebne podatke i raspolagati vjerodostojnom dokumentacijom o učinjenim isporukama.

Prema Pravilniku o provedbi OPZ-a (Nar. nov., br. 144/21.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022. godine, **produženo je razdoblje u kojem se mogu dati neoporezive donacije** za pomoć osobama s područja u kojima je proglašena katastrofa uzrokovana potresom (Sisačko-moslavačka, Zagrebačka i Karlovačka županija), **do 31. prosinca 2022. godine.** To znači da se navedena odredba primjenjuje pri podnošenju prijave poreza na dobit i prijave poreza na dohodak za 2022. godinu, za donacije dane do 31. prosinca 2022. godine.

ističemo...

Prema tome, sve dane donacije obrtnika (u novcu, naravi ili hrani) izravno pravnim i fizičkim osobama ili putem humanitarnih udruga), koje su dane do 31. prosinca 2022. godine za otklanjanje katastrofe prouzročene potresom, neovisno o visini ostvarenih primitaka u prethodnom poreznom razdoblju, evidentiraju se kao izdatak i za tu se svotu ne uvećava osobni odbitak fizičkoj osobi. Ako je obrtnik u sustavu PDV-a, oslobođen je plaćanja PDV-a na obavljene isporuke pri čemu ostvaruje i pravo na odbitak pretporeza.

Komorski doprinos Hrvatskoj obrtničkoj komori

Plaćanje komorskog doprinosa Hrvatskoj obrtničkoj komori utvrđeno je čl. 81.st.2. Zakona o obrtu (Nar. nov., br. 143/13. - 41/20.) te Odlukom o obveznom komorskom doprinosu za jedinstveni sustav organiziranosti obrta (Nar. nov., br. 146/20. - 21./21.). Obveza plaćanja komorskog doprinosa nastaje danom upisa u Obrtni registar, a prestaje danom brisanja iz registra.

Obveznici plaćanja komorskog doprinosa su obrtnici, trgovci pojedinci koji obavljaju obrt, te fizičke osobe, trgovačka društva i druge pravne osobe koje su se dobrovoljno učlanile u članstvo Hrvatske obrtničke komore. Međutim, prema čl. 15. Odluke o obveznom komorskom doprinosu za jedinstveni sustav organiziranosti obrta, novoosnovani obrti oslobođeni su plaćanja komorskog doprinosa za prvu godinu rada, pri čemu se novoosnovanim obrtom smatra samo prvi upis obrtnika u Obrtni registar.

Komorski doprinos za 2022. godinu plaćao se u paušalnoj svoti, a plaćena svota komorskog doprinosa iskazuje se kao porezno priznati izdatak u Knjizi primitka i izdataka.

Iznos komorskog doprinosa propisan je u visini od 1,9% od iznosa osnovnog osobnog odbitka prema Zakonu o porezu na dohodak, što

znači da je komorski doprinos utvrđen u visini od 76,00 kn mjesečno. (4.000,00 kn x 1,9% = 76,00 kn).

Komorski doprinos obrtnici plaćaju **tromjesečno u iznosu od 228,00 kn.**

TROMJESEČJE	NADNEVAK U TEKUĆOJ GODINI		ZADUŽENJE ZA RAZDOBLJE
	ZADUŽENJA	DOSPIJEĆA	
I	15.02.	28.02.	siječanj- ožujak
II	15.05.	31.05.	travanj - lipanj
III	15.08.	31.08.	srpanj – rujanj
IV	15.11.	30.11.	listopad – prosinac

Obvezni komorski doprinos uplaćuje se prema sjedištu obrta, na uplatne račune propisane Naputkom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2022. godini (Nar. nov., br. 15/22.)

Uplatni račun za komorski doprinos u paušalnom iznosu po IBAN konstrukciji:

PRIHODI OBRTNIČKIH KOMORA	OBVEZNICI UPLATE - PRAVNE I FIZIČKE OSOBE	
	Model uplate	Poziv na broj
Grad Zagreb HR3810010051713352360	HR67	OIB
Grad Split HR4810010051740952366	HR67	OIB
Grad Osijek HR2110010051731252367	HR 67	OIB

Otpis komorskog doprinosa na zahtjev

Prema čl 14. Odluke o obveznom komorskom doprinosu za jedinstveni sustav organiziranosti obrta, komorski doprinos se može u cijelosti ili djelomično otpisati obvezniku koji je u nemogućnosti izvršiti svoju obvezu zbog:

- privremene obustave obavljanja obrta radi bolesti,
- nastupa više sile,
- korištenja roditeljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta, za vrijeme trajanja roditeljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta,
- prestanka obrta odjavom zbog poslovanja s gubitkom, insolventnosti ili nelikvidnosti za kalendarsku godinu u kojoj je u poreznoj prijavi iskazan gubitak,
- privremene obustave obavljanja obrta zbog gubitka poslovnog prostora odnosno gubitka poslovnog partnera.

Zahtjev za otpis duga obveznog komorskog doprinosa obvezno se podnosi u pisanom obliku Područnoj obrtničkoj komori. Uz pisani zahtjev obveznik je dužan dostaviti i vjerodostojne isprave kojima se dokazuje nastup razloga nemogućnosti izvršenja obveze.

Međutim, prema izmjenama i dopunama Odluke o obveznom komorskom doprinosu za jedinstveni sustav organiziranosti obrta (Nar. nov., br. 21/21) a koja se primjenjuje od 1.ožujka 2021. godine, propisano je da *Upravni odbor Hrvatske obrtničke komore može svojom odlukom propisati uvjete i kriterije za provedbu djelomičnog ili potpunog otpisa komorskog doprinosa u slučaju izvanrednih događaja ili stanja na koja se ne može utjecati a narušavaju gospodarsku aktivnost ili uzrokuju gospodarsku štetu.*

Uz godišnju poreznu prijavu za 2022. godinu, obrtnici više ne dostavljaju konačni obračun komorskog doprinosa na Obrascu KD.

Članarina turističkoj zajednici i spomenička renta

Obveza plaćanja članarine turističkim zajednicama, utvrđena je Zakonom o članarinama u turističkim zajednicama (Nar. nov., br. 52/19. i 144/20.).

Prema čl. 4.st.1. Zakona, propisano je da članarinu turističkoj zajednici plaća - pravna i fizička osoba koja ima svoje sjedište, prebivalište ili podružnicu, pogon, objekt u kojem se pruža usluga i slično, na području lokalne turističke zajednice koja je osnovana sukladno zakonu kojim se uređuje sustav turističkih zajednica, koja trajno ili sezonski ostvaruje prihod pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili obavlja djelatnost koja ima korist od turizma odnosno na čije prihode turizam ima utjecaj.

Tijekom godine fizičke osobe plaćale su predumjmove članarine turističkim zajednicama prema skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se fizička osoba bavi i pripadajućoj stopi za obračun i plaćanje članarine prema čl. 6. Zakona o članarinama u turističkoj zajednici. Osnovica na koju fizičke osobe obračunavaju članarinu su ukupno naplaćeni primici iskazani u KPI smanjeni za naplaćeni PDV.

Obveza plaćanja spomeničke rente propisana je Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Nar. nov., br. 69/99. -117/21.), prema kojem se spomenička renta plaća po dvije osnove;

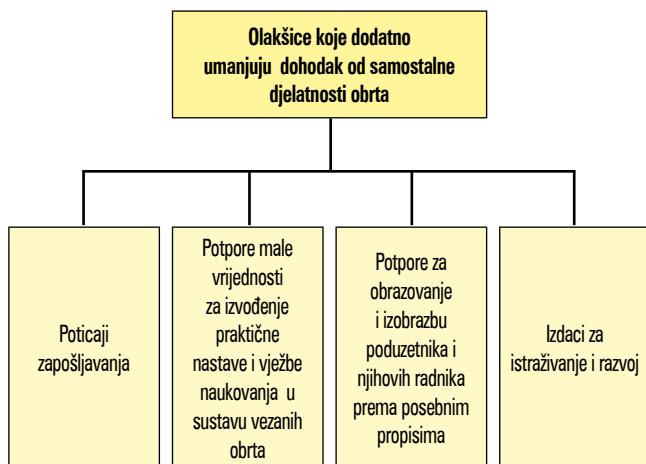
- obavljanjem djelatnosti u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline, te
- ostvarivanja prihoda po osnovi djelatnosti koje su utvrđene Zakonom.

Ako se obrtnička djelatnost obavlja u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturnopovijesne cjeline, spomenička renta se plaća prema četvornom metru korisne površine poslovnog prostora, u godišnjem iznosu a prema rješenju upravnog tijela jedinica lokalne samouprave. Ako fizičke osobe stječu prihode po osnovi djelatnosti koje su utvrđene čl. 114.a Zakona, tada se spomenička renta plaća na ukupan prihod koji je ostvaren od tih djelatnosti **po stopi od 0,05%**.

Plaćena članarina turističkoj zajednici i plaćena spomenička renta tijekom 2022. godine, iskazuje se kao izdatak u Obrascu KPI, a uz godišnju poreznu prijavu prilaže se konačni obračun na Obrascu TZ te na Obrascu SR. (više o ovoj temi pročitajte u zasebnom članku u ovom broju RiPup-a)

10.2. Izdaci koji dodatno umanjuju dohodak na Obrascu DOH

Olakšice koje mogu dodatno umanjiti ostvareni dohodak od samostalne obrtničke djelatnosti, propisane su čl. 44., 45. i 38. Zakona te Zakona o državnoj potpori, a prikazane su u slijedećoj slici.

10.2.1. Poticaji zapošljavanja – isplaćene plaće i uplaćeni doprinosi na plaću novim radnicima (čl. 44. Zakona)

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost, utvrđeni dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi za 2022. godinu, može se dodatno umanjiti za iznos isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima, a sukladno čl. 44.st.1. i 2. Zakona.

Novim radnicima smatraju se:

- radnici s kojima je sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je kod poreznog obveznika uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne prijave kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i trajanja probnog rada ako je ugovoren
- osobe koje su zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu
- osobe koje se prvi puta zapošljavaju
- osobe koje su zaposlene na određeno vrijeme kao što su pripravnici, vježbenici, stažisti i sl.

Razdoblje korištenja olakšice je 12 mjeseci od dana novog zaposlenja, a iznimno za invalidne nove radnike 3 godine, što znači da se neiskorišteni dio do kraja 2022. godine može prenositi i iskoristiti u slijedećim poreznim razdobljima. Međutim, prema čl.44. st. 3. Zakona, ako obrtnik tijekom poreznog razdoblja sklopi ugovor o radu s novim radnicima, a u istom poreznom razdoblju raskine ugovor o radu s određenim brojem radnika, dohodak se može umanjiti samo za razliku između obračunanih i isplaćenih plaća novim radnicima i obračunanih plaća koje bi u istom poreznom razdoblju primili radnici s kojima je raskinut ugovor o radu. Pri tome nisu važni razlozi raskida ugovora o radu, pa to mogu biti izvanredni ili redovni otkazi, sporazumni raskid ugovora o radu, odlazak u mirovinu kao i drugi slični razlozi.

To znači da obrtnici imaju mogućnost dva puta iskazivati izdatak s osnova plaća i doprinosa na plaću novih radnika tijekom 2022. godine:

- prvi puta – kao izdatak poslovanja koji se evidentira u Obrascu KPI u stupcu 10, 11 ili 12, u trenutku isplate plaće te uplate doprinosa na plaću, te
- drugi puta – iskazivanjem svote za koju se dodatno umanjuje dohodak ili uvećava gubitak od samostalne djelatnosti na temelju podnesene godišnje porezne prijave, a što se evidentira pod brojem 4.3.5. red.br.1 – *Umanjenje dohotka za plaće novozaposlenih osoba na dijelu SD Obrasca DOH*.

Spomenuta porezna olakšica nije uvjetovana visinom ostvarenog dohotka obrtnika, što znači da se temeljem iste može iskazati porezni gubitak, koji se može prenositi u 5 idućih poreznih razdoblja.

Primjer izračuna svote smanjenja za plaće novozaposlenih osoba:

Obrtnik je 1. ožujka 2022. sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme s radnikom Mašom Car, koja je prethodno bila prijavljena na Zavoda za zapošljavanje više od mjesec dana. Bruto plaća i doprinosi na plaću za 10 mjeseci od ožujka do prosinca 2022. godine iznose 65.000,00 kn, a koja svota se po načelu blagajne već evidentirala kao izdatak u obrascu KPI. Isti obrtnik je 31. listopada 2022. godine raskinuo ugovor o radu s radnikom Petrom Horvat, radi odlaska u mirovinu, kojem bi bila isplaćena bruto plaća i doprinosi na plaću za studeni i prosinac 2022. godine odnosno za 2 mjeseca u svoti od 16.000,00 kn.

Smanjenje dohotka za plaće novozaposlenih osoba iznosi = 49.000,00 kn (65.000,00 kn – 16.000,00 kn), a za koju svotu obrtnik može dodatno umanjiti dohodak podnošenjem godišnje porezne

prijave, što se iskazuje u *stupcu 3 Obrasca DOH pod 4.3.5. red. br. 1 – plaće novozaposlenih osoba*, ili ako je dohodak utvrđen zajedničkim obavljanjem djelatnosti – u Obrascu DOH-Z – t.5.

Red br.	Opis	Svota u kn
1.	Maša Car – isplaćena bruto plaća i doprinosi na plaću od 3 mj do 12 mj/2022.	65.000,00
2.	Petar Horvat – bruto plaća i doprinosi na plaću koja bi bila isplaćena za 11 mj i 12mj/2022	-16.000,00
	Svota smanjenja za plaće novozaposlenih osoba	49.000,00

10.2.2. Državna potpora male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta prema posebnim propisima (čl. 44. st.6. Zakona)

Podnošenjem Obrasca DOH, obrtnici mogu ostvariti dodatno umanjeње dohotka od samostalne djelatnosti za 2022. godinu, za iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja prema **Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov. br. 109/07, 152/08, 14/14)**, samo učenicima koji su na naukovanju za zanimanja u sustavu vezanih obrta. Također, u Zakonu je utvrđena obveza dodjeljivanja državne potpore za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti.

Obrtnik kao korisnik državne potpore za naukovanje za obrtnička zanimanja u sustavu vezanih obrta može koristiti državnu potporu u obliku stope umanjenja u postotku ovisno o broju učenika odnosno naučnika koji rade u njegovoj radionici ili pogonu, pod uvjetom da je ostvaren dohodak od samostalne djelatnosti prije dodatnih umanjenja. Međutim, ako je obrtnik ostvario gubitak u poslovanju, dodatno umanjenje za iznos državne potpore, ne može se koristiti.

10.2.2.1. Izračun državne potpore za izvođenje naukovanja za obrtnička zanimanja

Prema čl. 6. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi praktična nastava i vježbe naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta, može osnovicu za obračun poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, umanjiti za svotu isplaćenih nagrada učenicima za vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja, i to:

- za 5% ako su na naukovanju jedan do tri naučnika, te
- ako su na naukovanju više od tri naučnika, postotak smanjenja dohotka može se povećati za jedan postotni bod po svakom naučniku, a najviše do 15% porezne osnovice ili dohotka od samostalne djelatnosti. (Tako će primjerice obrtnik kod kojeg su tijekom 2022. godine bila na naukovanju 4 naučnika, moći dohodak od samostalne djelatnosti umanjiti za 6%, ako su bila 5 naučnika, dohodak se može umanjiti za 7%, ako su bila 6 naučnika - dohodak se može umanjiti za 8%, itd.).

Međutim, prema čl. 6. st. 5. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, umanjenje dohotka od samostalne djelatnosti za izvođenje naukovanja u visini od 5% do najviše 15%, ne može biti veće od godišnjeg neoporezivog iznosa nagrada naučnicima za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi naukovanja po svakom naučniku, a koji neoporezivi iznos se utvrđuje sukladno propisima o dohotku, a prema čl. 6.st.1. Pravilnika za 2022. iznosi 1.750,00 kn mjesečno, odnosno na godišnjoj razini to je iznos od 21.000,00 kn po jednom učeniku (1.750,00 x 12 mj).

Primjer izračuna potpore za izvođenje naukovanja za obrtnička zanimanja

Obrtnik koji obavlja samostalnu djelatnost (za čije se obavljanje, osim općih uvjeta, traži ispit o stručnoj osposobljenosti, odgovarajuća srednja stručna sprema ili majstorski ispit), i posjeduje licencu Hrvatske obrtničke komore za izvođenje praktičnog dijela naukovanja, u svojoj obrtničkoj radionici ima 2 naučnika na naukovanju za obrtnička zanimanja u sustavu vezanih obrta, kojima je u tijeku 2022. godine isplatio nagradu u visini 12.000,00 kn, a koje su u trenutku isplate naučnicima knjižene kao izdatak u Obrascu KPI. Po konačnom obračunu za 2022. godinu, obrtnik je ostvario dohodak od djelatnosti u iznosu od 100.000,00 kn a koji je utvrđen u pregledu primitaka i izdataka, te se kao dohodak pojedinca upisuje pod 4.3.1.1. stupac 2 Obrasca DOH (prije dodatnih umanjenja i uvećanja).

Prema čl. 6. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, državna potpora u obliku dodatnog umanjenja dohotka od samostalne djelatnosti, utvrđuje se na slijedeći način:

Red br.	Opis	Svota u kn
1.	ostvareni dohodak od obrta – stupac 4.3.1.1. Obrasca DOH	100.000,00
2.	iznos isplaćenih nagrada za 2 naučnika u 2022. god. (knjiženo u KPI)	12.000,00
3.	dodatno umanjenje dohotka od samostalne djelatnosti za 2 naučnika - 5% (100.000,00 x 5%)	5.000,00
	Ukupno umanjenje za potporu za izvođenje naukovanja (red.br. 2 + red.br.3)	17.000,00

Prema izračunu, obrtnik može za 2022. godinu iskoristiti sveukupno umanjenje dohotka za naukovanja za obrtnička zanimanja u svoti od 17.000,00 kn (12.000,00 kn isplaćena nagrada tijekom godine + 5.000,00 kn dodatno umanjenje u Obrascu DOH).

Kako ukupno umanjenje dohotka obrtnika kod kojeg su tijekom godine bila na naukovanju 2 naučnika, može iznositi najviše 42.000,00 kn, a sukladno čl.6. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu (2 naučnika x 12 mjeseci x 1.750,00 kn), izračunano umanjenje u našem primjeru je u dozvoljenim granicama.

Ako bi obrtnik u 2022. godini umjesto dohotka ostvario gubitak u poslovanju, ne bi se mogla iskoristiti državna potpora za izvođenje naukovanja za obrtnička zanimanja u visini propisanog postotnog umanjenja.

10.2.3. Državne potpore za obrazovanje i izobrazbu poduzetnika i njihovih radnika prema posebnim propisima (čl. 44. st. 6. Zakona)

Ostvareni dohodak od samostalne djelatnosti može se dodatno umanjiti i za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, koja se također utvrđuje prema **Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu**. Korisnici državne potpore za obrazovanje i izobrazbu su pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost te sudjeluju u prometu roba i usluga. Sukladno tom Zakonu, poduzetnicima se smatraju poduzetnici razvrstani prema kriterijima kojima se uređuje poticanje razvoja malog gospodarstva. Navedeno znači da se veličina poduzetnika utvrđuje u skladu s člankom 3. Zakona o poticanju i razvoja malog gospodarstva (Narodne novine, br. 29/02. - 121/16) prema kojem se poduzetnici dijeli na mikro, male i srednje te velike poduzetnike.

U Uputi o sastavljanju godišnje porezne prijave za 2021. godinu, navedeno je da se obveznici poreza na dohodak ne mogu smatrati srednjim odnosno velikim poduzetnikom.

Državnom potporom za obrazovanje i izobrazbu smatra se:

- državna potpora za **opće obrazovanje i izobrazbu**, te
- državna potpora za **posebno obrazovanje i izobrazbu**.

Opravdani troškovi općeg te posebnog obrazovanja i izobrazbe priznaju se samo za radnike korisnike državne potpore koji moraju biti u svezi s djelatnošću korisnika državne potpore. Pod radnikom se podrazumijeva i obrtnik koji osobno radi u obrtu.

Za dodatno umanjenje ostvarenog dohotka, za troškove općeg obrazovanja i izobrazbe te posebnog obrazovanja i izobrazbe, obrtnici trebaju posjedovati urednu i vjerodostojnu dokumentaciju te u svojim poslovnim knjigama osigurati posebno knjigovodstveno praćenje po vrstama troškova obrazovanja i izobrazbe.

10.2.3.1. Troškovi za opće obrazovanje i izobrazbu

Prema čl. 2 st.1. t a) Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, opće obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izobrazbu koji nisu neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjim ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika koji se koristi poreznom olakšicom za obrazovanje i izobrazbu, nego omogućuje stjecanje **kvalifikacija koje su većim dijelom prenosive** kod drugog poduzetnika ili na druga radna područja, čime znatno poboljšavaju mogućnost radnika za zapošljavanje.

Prema čl. 8. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, opravdani troškovi općeg obrazovanja i izobrazbe uključuju:

- školarine na osnovnim i srednjim školama, visokim učilištima te drugim obrazovnim institucijama na kojima se stječe osnovno, srednje i visoko obrazovanje, uključujući poslijediplomske studije i doktorske studije,
- naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- naknade predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe,
- izdatke za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovom vlasništvu,
- otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

10.2.3.2. Troškovi za posebno obrazovanje i izobrazbu

Prema čl. 2. st.1.t.b) Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, posebno obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izobrazbu koji su neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjim ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika koji se koristi poreznom olakšicom za posebno obrazovanje i izobrazbu, te omogućuje stjecanje **kvalifikacija koje nisu prenosive** kod drugih poduzetnika ili na druga radna područja, ili koje su smoj dijelom prenosive.

Opravdani troškovi za posebno obrazovanje i izobrazbu, a prema čl. 9. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, uključuju:

- naknade za prisustvovanje seminarima, tečajevima i kongresima,

- specijalizacije i druge oblike posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- naknade predavača i instruktora, savjetovanja u svezi s projektima posebnog obrazovanja i izobrazbe,
- izdatke za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovom vlasništvu,
- otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

Prema čl. 10. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, ako se opće obrazovanje i izobrazba te posebno obrazovanje i izobrazba obavljaju izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika, u troškove se uključuju i troškovi prijevoza i smještaja do visine stvarno nastalih troškova kao i dnevnice u skladu s propisima o oporezivanju dohotka.

10.2.3.3. Smanjenje osnovice za obračun poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Prema čl. 3.st.1. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, korisnik državne potpore - obrtnik može osnovicu za obračun poreza na dohodak od samostalne djelatnosti dodatno umanjiti:

- **do 60% opravdanih troškova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe radnika, te**
- **do 25% opravdanih troškova u slučaju posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika, pri čemu se pod pojmom radnika podrazumijevaju i obrtnici koji osobno rade u obrtu.**

Prema čl. 3.st.2. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, mikro i mali poduzetnici mogu ovaj postotak uvećati za **20 postotnih bodova** (opće obrazovanje 80% i posebno obrazovanje 45% opravdanih troškova) a srednji poduzetnici za 10 postotnih bodova (opće obrazovanje 70% i posebno obrazovanje 35% opravdanih troškova). Poduzetnici koji se smatraju velikim poduzetnicima, poreznu osnovicu mogu umanjiti samo do 60% opravdanih troškova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe radnika te do 25% opravdanih troškova u slučaju posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika, a kako je to prikazano u tablici:

Vrsta obrazovanja	Mirko i mali poduzetnici	Srednji poduzetnici	Veliki poduzetnici
opće obrazovanje i izobrazba	60% + 20 = 80%	60% + 10 = 70%	60%
posebno obrazovanje i izobrazba	25% + 20 = 45%	25% + 10 = 35%	25%

Međutim, prema čl. 3. st.4. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, ukupna svota smanjenja osnovice za obračun poreza na dohodak od samostalne djelatnosti za korisnike državne potpore, niti s jedne osnove ne može iznositi više od 80% opravdanih troškova.

Ako korisnik državne potpore obavlja **djelatnost pomorskog prijevoza**, dohodak od samostalne djelatnosti može umanjiti i do **100% opravdanih troškova za opće i posebno obrazovanje i izobrazbu**, ako se obrazovanje provodi na brodovima koji su upisani u Hrvatski registar brodova, i osoba koja se usavršava ne može biti djelatni već pričuvni član posade.

Korisnik državne potpore može smanjenje dohotka od samostalne djelatnosti uvećati **za 10 postotnih bodova** u slučaju općeg te posebnog obrazovanja i izobrazbe **radnika u nepovoljnom položaju**.

Prema čl. 5.st.2. Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, radnikom u nepovoljnom položaju smatra se:

- svaki radnik mlađi od 25 god. koji prethodno nije pronašao nikakav posao s redovnom plaćom,
- svaki radnik s invaliditetom koji je posljedica tjelesnih, duševnih ili psiholoških oštećenja, a koji je sposoban sudjelovati na tržištu rada,
- svaki radnik koji se ponovo zaposlio nakon prekida od najmanje 3 god., kao i u slučaju ako se ponovo zaposlio nakon što je prestao raditi zbog teškoća u usklađivanju svojih radnih obveza i obiteljskog života, pri čemu se na radnika ovaj pojam primjenjuje u razdoblju od 6 mjeseci od njihova ponovnog zapošljavanja, tj radnik koji se zaposlio nakon korištenja roditeljskih i obiteljskih prava utvrđenih posebnim propisima,
- svaki radnik stariji od 45 god. koji nije stekao srednju školsku ili srednju stručnu spremu,
- svaki dugotrajno nezaposleni radnik, odnosno radnik koji je bio nezaposlen tijekom 12 uzastopnih mjeseci, pri čemu se ovaj pojam primjenjuje na onog radnika u razdoblju od prvih 6 mjeseci nakon njegova ponovnog zapošljavanja.

Za radnika u nepovoljnom položaju, smanjenje porezne osnovice za troškove obrazovanja i izobrazbe iznosilo bi:

Vrsta obrazovanja	Mirko i mali poduzetnici
opće obrazovanje i izobrazba	do 80%
posebno obrazovanje i izobrazba	do 55%

10.2.3.4. Izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu

Obrtnik koji se smatra se malim poduzetnikom, iskazao je u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine za jednog radnika ukupne troškove općeg obrazovanja i izobrazbe u svoti od 12.000,00 kn, dok su troškovi posebnog obrazovanja i izobrazbe utvrđeni u svoti od 1.200,00 kn, za što posjeduje urednu i vjerodostojnu knjigovodstvenu evidenciju.

Kod izračuna državne potpore koriste se postotci smanjenja koji su propisani za male i mikro poduzetnike: 80% opravdanih troškova za opće obrazovanje i 45% opravdanih troškova za posebno obrazovanje, na koji način je utvrđena ukupna državna potpora u svoti od 10.140,00 kn. Navedena svota se iskazuje pod t.4.3.5.- red.br.3. Obrasca DOH.

Opis	Svota troška	Postotak	Ukupna svota troška u kn
Troškovi općeg obrazovanja	12.000,00 kn	x 80%	9.600,00
Troškovi posebnog obrazovanja	1.200,00 kn	x 45%	540,00
Ukupan iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu			10.140,00

10.2.3.5. Iskazivanje dodatnog umanjenja dohotka od samostalne djelatnosti u Obrascu DOH

Pretpostavimo da je obrtnik ostvario dohodak od samostalne djelatnosti u iznosu od 100.000,00 kn, koji se iskazuje u Obrascu DOH pod 4.3.1.1. u stupcu 2 kao dohodak pojedinca, a prije dodatnih umanjenja i uvećanja.

Ukupno dodatno umanjenje dohotka od samostalne djelatnosti za državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu (pod 4.3.5. red.br.3. Obrasca DOH, što je jednako iskazanom iznosu i pod 4.3.5. stupac 3 – ukupno umanjenje dohotka pojedinca) utvrđeno izračunom iznosi 10.140,00 kn, pri čemu je dohodak od samostalne djelatnosti nakon

dodatnog umanjenja utvrđen u svoti od 89.860,00 kn, a koji se iskazuje pod 4.3.1.1. u stupcu 7. Obrasca DOH i dalje oporezuje po propisanim stopama. (100.000,00 kn – 10.140,00 kn = 89.860,00 kn).

10.2.4. Izdaci za istraživanje i razvoj (čl. 45. Zakona)

Prema čl. 45. Zakona, obrtnicima se može ostvareni dohodak od samostalne djelatnosti u poreznom razdoblju dodatno umanjiti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj u skladu s posebnim propisom kojim se uređuju državne potpore za istraživačko razvojne projekte.

Uvjet da bi troškovi bili porezno priznati su da poduzetnik posjeduje potrebnu dokumentaciju za određeni istraživačko razvojni projekt, kao što su projektna dokumentacija, analize i istraživanja, operativni planovi razvoja projekta, ugovori, računi, dokazi o plaćanju i sl.

Poseban propis kojim se uređuju državne potpore za istraživačko - razvojne projekte je **Zakon o državnoj potpori za istraživačko - razvojne projekte (Nar. nov. br. 64/18)** koji je stupio na snagu 26. srpnja 2018. godine, a kojim su uređeni uvjeti za dodjeljivanje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte u kategoriji horizontalne potpore za istraživanje i razvoj, nadležnosti tijela Republike Hrvatske u pogledu dodjele državnih potpora za istraživačko-razvojne projekte, postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava, vođenje evidencija i izvještavanje te druga pitanja vezana uz ostvarivanje prava na potpore za istraživačko-razvojne projekte. Uz Zakon o državnoj potpori za istraživačko - razvojne projekte, donijet je i **Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko – razvojne projekte (Nar. nov. br. 9/19)** koji je stupio na snagu 2. veljače 2019. godine, a kojim je detaljnije propisan postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava na dodatno umanjenje osnovice poreza na dohodak obrtnika.

10.2.4.1. Dodatno umanjenje porezne osnovice za troškove za istraživačko-razvojne projekte

Prema čl. 13. Zakona o državnoj potpori za istraživačko - razvojne projekte, korisnik ostvaruje potporu dodatnim umanjenjem porezne osnovice (UPO) za prihvatljive troškove istraživačko-razvojnih projekata odnosno za studije izvedivosti, sukladno propisima o porezu na dobit odnosno porezu na dohodak, u sljedećim ukupnim postocima:

- 200% prihvatljivih troškova projekta za temeljna istraživanja
- 150% prihvatljivih troškova projekta za industrijska istraživanja
- 125% prihvatljivih troškova projekta za eksperimentalni razvoj
- 150% prihvatljivih troškova za studiju izvedivosti.

Iznos umanjenja porezne osnovice (IUPO) izračunava se pomoću sljedeće formule:

$IUPO = T \times UPO$ pri čemu T predstavlja ukupni iznos prihvatljivih troškova po kategorijama istraživačko-razvojnog projekta ili studije izvedivosti, a UPO postotak umanjenja porezne osnovice. Iznos umanjenja porezne osnovice (IUPO) iskazuje se u prijavi poreza na dohodak.

Prema navedenim odredbama Zakona i Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko – razvojne projekte, poduzetnici ostvaruju poticaje istraživanja i razvoja od 2019. godine i nadalje. No, kako se kod obrtnika obično radi o obavljanju djelatnosti u manjem obimu, navedeni se poticaji vrlo rijetko koriste.

10.2.5. Iskazivanje umanjenja dohotka na Obrascu DOH

Svote državnih potpora koje umanjuju ostvareni dohodak obrtnika, iskazuju se na posebnom dijelu prijave pod oznakom SD Obrasca DOH na rednom broju 4.3.5., UMANJENJE DOHOTKA POJEDINCA,

kako je prikazano u tablici u nastavku, u kojoj su upisane svote iz ranije prikazanih primjera.

4.3.5. UMANJENJE DOHOTKA POJEDINCA

Red. br.	Umanjenje dohotka za	Iznos
1	2	3
1.	Plaće novozaposlenih osoba	49.000,00
2.	Državna potpora male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta	17.000,00
3.	Državne potpore za obrazovanje i izobrazbu	10.140,00
4.	Izdaci istraživanja i razvoja	-
UKUPNO 4.3.5.		76.140,00

Prema čl. 51.st.5. Pravilnika, po osnovi dodatnog umanjivanja dohotka od samostalne djelatnosti za plaće novozaposlenih osoba, državne potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta, državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te izdatke za istraživanje i razvoj, **može se utvrditi gubitak, odnosno po toj osnovi može se povećati gubitak nastao u tekućem poreznom razdoblju.**

10.3. Izdaci koji se djelomično porezno priznaju

Prema čl. 33. Zakona propisani su izdaci obrtnika koji se pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti porezno ne priznaju.

Međutim, u Obrascu KPI u stupcu 14. *Izdaci iz čl. 33.st.1.točka 1. i 5. Zakona*, obrtnici iskazuju samo one izdatke koji se **djelomično porezno priznaju**, i na koje se plaća PDV, a to su:

- 50% izdataka za reprezentaciju (ugošćavanje, darovi s ili bez utisnutog znaka tvrtke), te
- 50% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak.

Sve ostale izdatke iz čl. 33. Zakona koji se ne priznaju pri utvrđivanju dohotka, obrtnici ne mogu iskazivati u Obrascu KPI.

Izdaci koji se porezno ne priznaju prema čl. 33. Zakona su:

50% izdataka za reprezentaciju

- koji se odnose na ugošćenja, darove, izdatke za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdatke za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor te druge slične izdatke, a nastaju iz osobite pažnje prema poslovnim partnerima s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će takav odnos postojati, prigodni pokloni sa ili bez otisnutog znaka tvrtke ili proizvoda koji se daruju za blagdane ili pri sklapanju poslova, kao što su rokovnici, aktovke, kalendari, pribor za pisanje i sl.

Prema navedenom a s motrišta dohotka, porezno priznatim izdatkom smatra se 50 % izdataka za reprezentaciju, dok je 50% izdataka reprezentacije porezno nepriznati izdatak.

Međutim, s motrišta PDV-a, i dalje ne postoji pravo na odbitak pretporeza po računima za reprezentaciju, u skladu s čl. 61.st.1. Zakona o PDV-u. Radi navedenog, PDV sadržan u ulaznom računu postaje sastavni dio nabavne cijene, stoga se u stupcu 14 Obrasca KPI kao porezno nepriznati izdatak iskazuje 50% neto-računa za reprezentaciju koji se ne priznaje i PDV u jednoj svoti, dok se u stupcu 15 Obrasca KPI iskazuje porezno priznati izdatak za reprezentaciju zajedno s PDV-om.

Prema tome, od ukupnih izdataka s osnova reprezentacije, 50% izdataka uključujući i pripadajući pretporez, priznaje se kao porezni izdatak, dok je 50% izdataka reprezentacije porezno nepriznati izdatak, u kojeg je potrebno uključiti i 50% nepriznatog PDV-a, ako je fizička osoba u sustavu PDV-a.

Međutim, reprezentacijom se ne smatra davanje poklona male vrijednosti do visine 160,00 kn bez PDV-a u okviru obavljanja samostalne djelatnosti, uz uvjet da se daje povremeno i ne istim osobama.

10.3.1. Primjer iskazivanja izdataka za reprezentaciju po plaćenim računima u Obrascu KPI

Obrtnik je primio račun za ugošćavanje br. 665/1/1 na iznosu od 20.000,00 kn od čega je osnovica = 16.000,00 kn i PDV = 4.000,00 kn. Račun je plaćen 30.12.2022. godine sa žiro računa, a poslovna je promjena u Obrascu KPI evidentirana na slijedeći način:

Svota računa u kn	Postotak	Stupac KPI
20.000,00	100% iznos računa	10,11 ili 12 - ovisno o načinu plaćanja
10.000,00 (8.000,00 + 2.000,00)	50% neto izdataka i 50% PDV-a =porezno nepriznati izdatak	14
10.000,00 (8.000,00 + 2.000,00)	50% neto izdataka i 50% PDV-a =porezno priznati izdatak	15

PDV na vlastitu potrošnju te besplatne isporuke i drugi izdaci

- u cijelosti su porezno nepriznati izdaci poslovanja jer se isti smatraju izuzimanjem prema čl. 36.st.2.Zakona, zbog čega se ne evidentiraju u Knjizi primitaka i izdataka

Isplate primitka poduzetnicima koji obavljaju samostalnu djelatnost po osnovi naknada, potpora i nagrada iznad propisanih iznosa

Člankom 7. Pravilnika, propisane su svote naknada, potpora i nagrada koje obrtnik može za 2022. godinu isplaćivati sebi i svojim radnicima, a na koje se ne plaća porez na dohodak.

To su primjerice: naknade troškova prijevoza na posao i s posla te troškovi noćenja na službenom putu u visini stvarnih izdataka, korištenja privatnog automobila u službene svrhe do visine 2,00 kn po prijeđenom km a od 1. listopada 2022. godine povećana naknada iznosi 3,00 kn po prijeđenom km, dnevnice, terenski dodatak, otpremnine kao i druge nagrade (do 5.000,00 kn godišnje kao božićnica, regres), potpore zaposlenicima, novčane nagrade za radne rezultate i drugi oblici dodatnog nagrađivanja radnika (dodatna plaća, dodatak uz mjesečnu plaću i sl.), do 7.500,00 kn godišnje, novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane radnika do 6.000,00 kn godišnje i dr.

Ako obrtnik svojim radnicima isplaćuje veće iznose primitaka od iznosa propisanih čl. 7. Pravilnika, tada se razlika između porezno priznatog iznosa i stvarno isplaćenog u poreznom smislu smatra dohotkom od nesamostalnog rada odnosno plaćom radnika, na koju je obrtnik obavezan obračunati zakonom propisane doprinose, te porez na dohodak i prirez. Takve isplate nagrada i potpora koje su isplaćene iznad iznosa propisanog čl. 7. Pravilnika, također se smatraju porezno priznatim izdatkom.

Međutim, porezno nepriznatim izdacima smatraju se naknade, potpore i nagrade koje obrtnik isplaćuje sebi osobno, ali iznad iznosa propisanih čl. 7. Pravilnika.

Naime, kako obrtnici koji su obveznici poreza na dohodak ne ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada, već dohodak od samostalne djelatnosti, tada se vlastita isplata iznad iznosa propisanih čl. 7. Pravilnika ne može smatrati plaćom obrtnika, na koju bi se obračunali porezi i doprinosi (već ima obilježje predujma budućeg dohotka), radi čega se ne priznaje u izdatke poslovanja, i ne evidentira u Obrascu KPI.

50% izdataka za uporabu osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz

Prema čl. 33.st.1.t.5. Zakona, propisano je da porezni obveznik može odbiti 50% izdataka u vezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak, dok je 50% izdataka porezno nepriznato.

Iznimno, a prema čl. 33.st.2. Zakona, nastali izdaci za **osiguranje osobnih motornih vozila** (obvezno i kasko) i drugih prijevoznih sredstava, porezno su priznati izdaci u ukupnom iznosu. U ukupnom iznosu priznaje se i plaćeni porez na cestovno motorno vozilo koji se plaća pri registraciji vozila u stanici za tehnički pregled.

Prema čl. 61.st.2.i 3. Zakona o PDV-u, porezni obveznik može odbiti 50% pretporeza obračunanog za nabavu ili najam osobnih automobila a čija nabavna vrijednost smije prelaziti svotu od 400.000,00 kn po jednom sredstvu, uključujući nabavu svih dobara i usluga u vezi s tim dobrima. Osobnim automobilima smatraju se motorna vozila namijenjena za prijevoz osoba koja, osim sjedala za vozača, imaju najviše osam sjedala (motorna vozila kategorije M1). Iznimno, navedene odredbe se ne primjenjuju ako se radi o osobnim automobilima koji se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, djelatnost prijevoza putnika i dobara, prijevoza umrlih, iznajmljivanja ili se nabavljaju za daljnju prodaju te motornim vozilima kategorije N1 koja su razvrstana u tarifnu oznaku 8703 Carinske tarife i nisu predmet oporezivanja prema posebnom propisu o posebnom porezu na motorna vozila.

Iz navedenih zakonskih odredbi proizlazi da se:

- zabrana odbitka 50% pretporeza, odnosi samo na osobne automobile. Međutim, za ostala sredstva za osobni prijevoz kao što su plovila, zrakoplovi, motori i sl, ako se koriste za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika i dobara te iznajmljivanja, više ne postoji zabrana odbitka pretporeza, što znači da porezni obveznik može koristiti pretporez u cijelosti.
- ukidanje vrijednosnog praga za pretporez kod automobila i prava na pretporez za plovila i zrakoplove. Navedeno znači da **pri nabavi osobnih automobila, porezni obveznik može odbiti 50% pretporeza, a neovisno o tome je li nabavna vrijednost sredstva za osobni prijevoz veća od 400.000,00 kn.**

Međutim, i nadalje se može odbiti ukupan pretporez ako se osobni automobil koristi za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, djelatnost prijevoza putnika i dobara, prijevoza umrlih, iznajmljivanje ili se automobili nabavljaju za daljnju prodaju.

ističemo...

Izdaci obrtnika koji nastaju u vezi s korištenjem osobnih motornih vozila, djelomično se porezno priznaju, a zbog nemogućnosti odbitka 50% pretporeza po ulaznim računima, u porezno nepriznati izdatak uključuje se i 50% PDV-a koji se isto tako ne može odbiti. Radi navedenog obrtnici u stupcu 14 Obrasca KPI iskazuju 50% izdataka za osobne automobile koji se porezno ne priznaju, zajedno sa 50% nepriznatog PDV-a.

Prema tome, tijekom 2022. godine, obrtnici su kao poslovne izdatke iskazivali 50% ukupne svote računa te 50% priznatog PDV-a, koji su nastali u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, koja obrtnik vodi u popisu dugotrajne imovine na Obrascu DI, ali pod uvjetom da se po osnovi korištenja navedenih prijevoznih sredstava za osobni prijevoz nije utvrđivala plaća ili drugi dohodak.

Međutim, ako se za korištenje osobnog automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz utvrđuje plaća ili drugi dohodak, s motrišta dohotka to je priznati trošak u cijelosti (u 100% svoti), ali se s motrišta PDV-a, pretporez može koristiti samo u visini 50% zaračunanog PDV-a.

Izdaci koji nastaju u svezi s korištenjem osobnog motornog vozila za osobni prijevoz poduzetnika, a koji je evidentiran u Obrascu DI su:

- izdaci za utrošeno gorivo i mazivo, registraciju i sve naknade koje se plaćaju pri godišnjoj registraciji, amortizaciju, najam, rezervne dijelove, tekuće i investicijsko održavanje vozila, nabavu auto guma, kao i svi drugi izdaci vezani za korištenje vozila.

Uvjet za priznavanje 50% navedenih izdataka je uredna i vjerodostojna knjigovodstvena dokumentacija, te da su izdaci stvarno i plaćeni (po načelu blagajne).

Međutim, **sredstvima za osobni prijevoz ne smatraju se** osobni automobili i druga sredstva za osobni prijevoz koja se koriste u obavljanju određenih djelatnosti, kao što su: auto škole, taxi službe, djelatnost iznajmljivanja sredstava prijevoza, pomoć na cesti i na vodi, djelatnost izvođenja ili održavanja plinskih, vodovodnih i drugih instalacija, hitnih intervencija i druge slične djelatnosti, pod uvjetom da sredstva za osobni prijevoz služe isključivo za takvu djelatnost, a tada se **troškovi u svezi korištenja tih sredstava priznaju u cijelosti.**

10.3.2. Primjer iskazivanja izdataka u svezi s korištenjem osobnog motornog vozila za osobni prijevoz u Obrascu KPI

Obrtnik je 6.12.2022. godine primio račun za gorivo br. 422/1/1 na iznosu od 12.500,00 kn od čega je osnovica = 10.000,00 kn i PDV = 2.500,00 kn. Račun je plaćen 30.12.2022. godine sa žiro računa, a poslovna promjena je u Obrascu KPI evidentirana na slijedeći način:

Swota računa u kn	Postotak	Stupac KPI
12.500,00	100% iznos računa	10,11 ili 12 - ovisno o načinu plaćanja
1.250,00	50% PDV-a = priznati pretporez	13
6.250,00 (5.000,00 + 1.250,00)	50% neto izdataka i 50% PDV-a = porezno nepriznati izdatak	14
5.000,00	50% neto izdatka porezno priznati izdatak	15

RiPup

TELEFON ZA KONZULTACIJE
Ponedjeljkom i četvrtkom
 od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
 od 8.30 do 13.00 sati.
01/48 36 046 i 01/49 21 739

Izdaci za unajmljene osobne automobile i rent-a car odnose se na ukupne izdatke za gorivo, održavanje vozila i najam, dok izdaci za rent-a car obuhvaćaju ukupnu svotu isplaćene naknade za korištenje vozila, uključujući i izdatke za gorivo, koji su također porezno priznati u visini od 50% nastalih i plaće njih izdataka, što uključuje i plaćeni pretporez po ulaznom računu, pri čemu se može odbiti 50% pretporeza.

Izdaci za korištenje privatnog automobila u poslovne svrhe, koji nije evidentiran u Obrascu DI - u poslovne izdatke priznaje se do 30. rujna 2022. godine, naknada za korištenje osobnog automobila u službene svrhe do visine 2,00 kn po prijeđenom kilometru, a od 1. listopada 2022. godine, naknada iznosi 3,00 kn po prijeđenom kilometru, temeljem putnog naloga ili obračuna loko vožnje.

Evidentiranje izdataka u svezi s korištenjem osobnog automobila

Način korištenja	Porezno priznati izdaci
1. Osobni automobil evidentiran u Obrascu DI, kao i kupljen putem financijskog lizinga	50% amortizacije te 50% svih izdataka prema plaćenim ulaznim računima u svezi s upotrebom osobnog automobila, a izdaci za osiguranje u ukupnom iznosu
2. Osobni automobil u najmu ili operativnom leasingu	50% izdataka od iznosa naknade (rate) za operativni lizing odnosno najam automobila, uključujući i 50% troškova goriva, održavanja i drugih troškova koje po ugovoru snosi korisnik najma, a izdaci za osiguranje u ukupnom iznosu. Troškovi amortizacije se ne priznaju.
3. Korištenje rent a car vozila	50% izdataka od iznosa rent a car naknade za korištenje osobnog automobila uključujući i 50% troškova goriva te druge troškove ako ih snosi korisnik vozila, a izdaci za osiguranje u ukupnom iznosu. Troškovi amortizacije se ne priznaju.
4. Korištenje privatnog automobila u poslovne svrhe	2,00 kn po prijeđenom km do 30. rujna 2022. godine i 3,00 kn po prijeđenom km od 1. listopada 2022. godine, temeljem putnog naloga ili obračuna loko vožnje,

10.4. Porezno nepriznati izdaci

Porezno nepriznatim izdacima smatraju se oni izdaci koji su uzrokovani osobnim potrebama obrtnika i nisu nastali s namjerom ostvarenja oporezivih primitaka. Prema čl. 11. st. 7. Zakona, izdaci koji se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka, ne iskazuju se Obrascu KPI, a to su:

- porez na dohodak, porez na nasljedstva i darove i drugi osobni porezi (mjesečni predujmovi poreza na dohodak, uplata poreza po godišnjoj poreznoj prijavi)
- izdaci za novčane kazne i prekršaje, izdaci za troškove sudskog ili upravnog postupka u osobnim predmetima i kamate na zakašnjela plaćanja osobnih izdataka.
- svi ostali izdaci koji nisu u izravnoj vezi s obavljanjem samostalne djelatnosti, a prema čl. 33.st.3. Zakona.

11. Popis dugotrajne imovine samostalnih djelatnosti

Jedna od propisanih poslovnih knjiga za obveznike poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost, je Popis dugotrajne imovine koji se vodi se u slobodnim listovima na Obrascu DI, čiji je način sastavljanja, oblik te zaključivanje propisan čl. 35. Zakona te čl. 39. i 45. Pravilnika.

Obrazac DI obvezno sastavljaju svi porezni obveznici koji su dužni voditi poslovne knjige i koji trajno obavljaju gospodarsku djelatnost, pri čemu se koriste stvarima i pravima koja se smatraju dugotrajnom

imovinom. Osim obrtnika, to mogu biti i druge osobe koje obavljaju djelatnost primjerice poljoprivrednici ako su postali obveznici PDV-a, osobe koje ostvaruju drugi dohodak kao što su autori, trgovački putnici, akviziteri i dr., ako su podnijeli prijavu u registar obveznika poreza na dohodak na Obrascu RPO, te zatražili utvrđivanje dohotka na temelju podatka iz poslovnih knjiga propisanih za obrtničku djelatnost.

Dugotrajna imovinu obuhvaća stvari i prava (investicijska dobra), ako su pojedinačne nabavne vrijednost ili troškovi proizvodnje veći od **3.500,00 kn i vijek trajanja duži od godine dana**. Pri tome nije važno jesu li računi za nabavu dugotrajne imovine plaćeni ili ne.

Dugotrajna imovina koja se može samostalno koristiti, bez obzira na vijek trajanja (kraći ili duži od 1 godine), a čija je pojedinačna nabavna vrijednost manja od 3.500,00 kn, otpisuje se jednokratno kroz izdatke poslovanja, te se ne evidentira u Popisu dugotrajne imovine, već u Obrascu KPI pod uvjetom da je plaćena. Navedena imovina najčešće se koristi kroz više poreznih razdoblja i naziva se **sitnim inventarom**, a to mogu biti alati, rezervni dijelovi, auto gume, i sl.

ističemo...

Kod obveznika poreza na dohodak, popis dugotrajne imovine je jedina evidencija o dugotrajnoj imovini kojom fizičke osobe obavljaju samostalnu djelatnost a sadrži podatke o nabavnoj, otpisanoj i knjigovodstvenoj vrijednosti.

Za svrhe oporezivanja nije važno formalno vlasništvo nad predmetima koji čine dugotrajnu imovinu, već to da se samostalna djelatnost obavlja tim sredstvima, te da su ista evidentirana u Obrascu DI, čime postaju poslovna sredstva za koje porezni obveznik ostvaruje pravo na amortizaciju.

Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje izdataka otpisa odnosno amortizacije kapitala uloženog u dugotrajnu imovinu. Ako se obrtnik u svom poslovanju koristi stvarima i pravom koja se smatraju dugotrajnom imovinom, a ista nije evidentirao u Obrascu DI, ne može ostvariti pravo na izdatke otpisa, a to pravo neće ostvariti ni ako su obavljena dodatna ulaganja na imovini koja nije iskazana u Obrascu DI.

Prema čl. 45.st.1. Pravilnika, Obrazac DI sastavlja se na početku obavljanja samostalne djelatnosti odnosno stjecanja radnje ili obrta, a vodi se neprekidno tijekom obavljanja djelatnosti, sve do potpunog otpisa, otuđenja imovine odnosno likvidacije djelatnosti.

Obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti obvezni su Obrazac DI dostaviti nadležnoj ispostavi PU istodobno s podnošenjem godišnje porezne prijave, a u slučaju zajedničkog obavljanja djelatnosti, nositelj zajedničkog obrta dostavlja Obrazac DI nadležnoj PU zajedno s Obrascem DOH-Z.

ističemo...

Kao i godišnju poreznu prijavu na obrascu DOH ili DOH-Z, te izvratku iz poslovnih knjiga koji se podnosi na Obrascu P-PPI, ako je obrtnik korisnik sustava elektroničkog servisa ePorezna, obavezan je Obrazac DI dostaviti elektroničkim putem.

11.1. Način stjecanja dugotrajne imovine

Obavljajući djelatnost obrta i slobodnih zanimanja, dugotrajna imovina može se steći:

- kupnjom iz novčanih sredstava obrta ili kreditom banke na domaćem tržištu,
- stjecanjem iz drugih država članica EU ili uvozom iz trećih zemalja,
- zaključivanjem ugovora o operativnom ili financijskom lizingu,
- ulaganjem privatne imovine u obrt temeljem zapisnika o ulaganju, te
- vlastitom izradom predmeta dugotrajne imovine (izgradnja skladišnog i poslovnog prostora, pogonskog namještaja, izrada alata i sl.), a prema elementima kalkulacije troškova proizvodnje.

Radi obavljanja samostalne djelatnosti, obrtnici mogu u obrt unosti i svoju privatnu imovinu, koju iskazuju u popisu dugotrajne imovine ako ista ima obilježja dugotrajne imovine.

Naime, prema čl. 37. st.4. i čl. 38. Pravilnika, ulaganjima se smatraju sva osobna dobra koja porezni obveznik unese u djelatnost, a koja ne potječu od obavljanja djelatnosti, i smatraju se poslovnim izdacima u trenutku ulaganja, radi čega je potrebno sastaviti **zapisnik o ulaganju**, kada se ulaganje izvrši. Porezni obveznik može u obrt, odnosno samostalnu djelatnost unijeti sva privatna dobra - stvari ili prava, pri čemu se **ulaganja investicijskih dobara procjenjuju prema usporedivoj tržišnoj vrijednosti**, a ako se ista ne može pouzdano utvrditi, treba je procijeniti. Navedeno proizlazi iz čl. 38.st.4. Pravilnika, kojim je propisano da ako se tržišna cijena dobra koja nisu nova, već rabljena, ne može pouzdano utvrditi, jer se njima ne trguje ili se trguje rijetko, u procjeni vrijednosti polazi se od tržišne cijene za nova dobra, pri čemu se uzima u obzir potrošenost uloženog dobra. Ako dobro ima ograničeni vijek trajanja, njegova vrijednost može se umanjiti s obzirom na okolnosti da mu istječe ili je već istekao vijek trajanja.

Prema tome, porezni obveznici mogu u Popis dugotrajne imovine i naknadno unositi stvari i prava dugotrajne imovine, prema usporedivoj tržišnoj vrijednosti, i na taj način ostvariti pravo na izdatke otpisa, kada se sastavlja zapisnik o ulaganju sa elementima na temelju kojih je obavljena procjena.

Nastavno se daje primjer zapisnika o ulaganju privatne dugotrajne imovine - poslovnog prostora u obrtničku radnju, koji nije propisan obrazac već ga porezni obveznik prilagođava svojim potrebama, a isti može imati slijedeće elemente.

Obrt za izradu cementnih glazura "Graditelj"
 vl. Ivan Horvat
 Samobor, Kružna ulica 3
 OIB:2323232323
 Samobor, 1. siječnja 2022. godine

Zapisnik o ulaganju poslovnog prostora u obrt

Ivan Horvat iz Samobora, OIB:23232323232 kao vlasnik obrta "Graditelj", za izradu cementnih glazura, na temelju čl. 37. st. 4. i čl. 38. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. do 112/22.) ulaže u obrt poslovni prostor od 65 m² u prizemlju svoje obiteljske kuće u Samoboru, Kružna ulica 3 A, a u svrhu obavljanja djelatnosti obrta.

Vrijednost poslovnog prostora procijenjena je na 550.000,00 kn, koju je procijenio ovlašteni stručni procjenitelj za nekretnine Petar Perić iz Zagreba.

Poslovni prostor se stavlja u upotrebu s danom sastavljanja zapisnika o ulaganju.

Potpis poreznog obveznika:
Ivan Horvat

- Prilog: Elaborat o procjeni

U popis dugotrajne imovine, obrtnici ne upisuju dugotrajnu imovinu koja je u operativnom leasingu ili je unajmljena od drugih pravnih ili fizičkih osoba. Međutim, u Popis dugotrajne imovine unosi se dugotrajna imovina koja je nabavljena na financijski leasing, budući ista ima obilježje kupnje opreme na kredit.

11.2. Nabava dugotrajne imovine i odstupanje od načela blagajne

Kod iskazivanja dugotrajne imovine u Obrascu DI, dolazi do odstupanja od načela blagajne, prema kojem načelu obveznici poreza na dohodak u svojim poslovnim knjigama iskazuju primitke kad su naplaćeni te izdatke kad su plaćeni. Naime, iako je račun za nabavljenu dugotrajnu imovinu plaćen, isti se ne iskazuje u Obrascu KPI kao izdatak poslovanja, već se unosi u Popis dugotrajne imovine te otpisuje po propisanim stopama amortizacije i vijeku trajanja prema Zakonu o porezu na dobit. Iznimka od navedenog su jedino prava (software, licence i sl) - dugotrajna nematerijalna imovina, koja se unose u Popis dugotrajne imovine samo ako je za njihovu nabavu plaćena naknada drugoj osobi - vlasniku prava.

Prema tome, iako se poslovne promjene kod obavljanja samostalne djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja, evidentiraju u poslovnim knjigama po načelu blagajne, i to primici kada su naplaćeni a izdaci kada je obavljena isplata, dugotrajna imovina koja služi za obavljanje djelatnosti, upisuje se u Obrazac DI u trenutku kada je ista stavljena u upotrebu, neovisno o tome je li plaćena ili ne, (uz iznimku dugotrajne nematerijalne imovine), pri čemu izdatak nastaje u trenutku obračuna amortizacije.

11.3. Obračun amortizacije dugotrajne imovine

Prema čl. 35.st.4. Zakona., nabavna vrijednost dobara dugotrajne imovine koja su unesena u Obrazac DI, otpisuje se u skladu s propisima kojima se uređuje porez na dobit.

Navedeno znači da se obračun amortizacije dugotrajne imovine (strojeva, opreme, građevinskih objekata, mehanizacije, osnovnog

Telefon za konzultacije

01/48 36 046 ; 01/49 21 739

Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

www.racunovodstvo-porezi.hr

stada, osobnih automobila, računalne opreme, patenata te slične nematerijalne imovine i dr.), koja se priznaje kao porezni rashod, obavlja prema čl. 12. Zakona o porezu na dobit, kojim je propisan vijek trajanja te godišnje amortizacijske stope uz mogućnost primjene udvostručenih stopa.

Za amortizaciju predmeta dugotrajne imovine koristi se linearna (pravocrtna) metoda otpisa, pri čemu se investicijsko dobro ravnomjerno otpisuje kroz cijelo razdoblje korištenja. Obračun amortizacije obavlja se pojedinačno za svaki predmet dugotrajne imovine (što znači da nije dopušten skupni otpis), a počinje od prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je dugotrajna imovina stavljena u upotrebu.

ističemo...

Za prodanu, darovanu, rashodovanu i na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu, obračun amortizacije može se obaviti samo do kraja mjeseca u kojem je dugotrajna imovina bila u upotrebi.

Prema čl. 39.st.4. Pravilnika, poreznom obvezniku koji obavlja samostalnu djelatnost, u poslovne izdatke, ne priznaje se amortizacija dugotrajne imovine koja služi za obavljanje djelatnosti, a nije iskazana u popisu dugotrajne imovine. Amortizacija se ne priznaje ni na dodatna ulaganja u dugotrajnu imovinu, ako ista nije evidentirana u Obrascu DI.

Jednako tako, iako se i dalje koristi, kao poslovni izdatak ne priznaje se obračunana amortizacija dugotrajne imovine koja je u cijelosti otpisana odnosno amortizirana.

Međutim, prema čl. 12.st.14. Zakona o porezu na dobit, dugotrajna imovina poduzetnika i nakon što je u cijelosti otpisana, mora se zadržati u evidenciji sve do trenutka prodaje, darovanja, rashodovanja ili nekog drugog načina otuđenja. Stoga su obrtnici obvezni evidentno iskazivati u Obrascu DI otpisanu dugotrajnu imovinu sve do njena rashodovanja ili prodaje (a nasuprot nekim stavovima da se takva imovina više ne mora evidentirati u poslovnim knjigama kao ni nalaziti u poslovnom prostoru poduzetnika).

Obračunu amortizacije ne podliježu zemljišta, šume i slična obnovljiva prirodna bogatstva, spomenici kulture te umjetnička djela, iako se ista evidentiraju u Obrascu DI. Izdaci za navedenu nepotrošivu imovinu nastaju tek kad se imovina proda, kada će se nastali izdatak sučeliti s ostvarenim primitkom u trenutku kad je račun naplaćen.

11.4. Osnovica za obračun amortizacije

Osnovica za obračun amortizacije svakog pojedinog predmeta dugotrajne imovine je **nabavna vrijednost** (trošak nabave), koja se evidentira u stupcu 4 Obrasca DI, a ista uključuje:

- kupovnu cijenu umanjenu za popuste iskazane u računu dobavljača, trošak proizvodnje za izradu u vlastitoj režiji ili procijenjenu tržišnu vrijednost ako se dugotrajna imovina unosi temeljem zapisnika o ulaganju,
- carinu i druge uvozne pristojbe,
- nepovratne poreze (npr. PDV kod obrtnika koji dugotrajnu imovinu kupuje od obveznika PDV-a, a nemaju pravo na odbitak pretporeza),
- izdatke projektiranja i nadzora,
- pripremu prostora za građenje, instaliranje opreme i prijevoz kao i druge izdatke koji su potrebni za dovođenje sredstva u radno stanje i mogućnost upotrebe.

Kako bi se utvrdila nabavna vrijednost dugotrajne imovine, svi navedeni izdaci se zbrajaju, u koju svrhu se preporuča sastaviti kalkulaciju kao prilog izvornoj ispravi o stjecanju.

ističemo...

Obrtnici koji su upisani u registar obveznika PDV-a, u nabavnu vrijednost dugotrajne imovine ne uključuju PDV koji je iskazan na računu dobavljača, već PDV odbijaju kao pretporez.

Međutim, obrtnici koji nisu upisani u registar obveznika PDV-a, radi isporuka u prethodnoj ili tekućoj godini u iznosu manjem od 300.000,00 kn, kao i oni obveznici koji obavljaju oslobođene promete (primjerice stomatolozi, liječnici), u nabavnu vrijednost dugotrajne imovine uključuju i PDV koji je iskazan na računu dobavljača, jer iskazani PDV ne mogu odbiti kao pretporez.

11.5. Godišnje stope amortizacije

Redovne godišnje stope amortizacije prema kojoj obrtnici mogu utvrđivati izdatke otpisa te procijenjeni vijek trajanja za dugotrajnu imovinu, propisane su čl. 12. st. 5. Zakona o porezu na dobit. Međutim, obrtnici imaju mogućnost i **ubranog otpisa**, te mogu dugotrajnu imovinu otpisivati i u kraćem vijeku trajanja na način da procijenjeni vijek skrate najviše na jednu polovicu, čime se udvostručuju stope amortizacije propisane za redovni otpis. Ubrzana amortizacija može se primijeniti na svu dugotrajnu imovinu koja je evidentirana u popisu dugotrajne imovine.

ističemo...

Fizička osoba može obračunavati amortizaciju i u nižoj svoti od porezno dopustive, i tako obračunana amortizacija smatra se porezno priznatim izdatkom, pri čemu se koristan vijek trajanja za to osnovno sredstvo produljuje.

Ovisno od vlastite poslovne odluke (primjerice zbog smanjenja poslovnih aktivnosti, manjeg stupnja iskorištenosti proizvodnih kapaciteta i sl.), obrtnik može odlučiti da u pojedinom poreznom razdoblju u popisu dugotrajne imovine i u Knjizi primitaka i izdataka uopće ne iskaže izdatke otpisa dugotrajne imovine kojom obavlja djelatnost, ili da obračun amortizacije obavi po nižim stopama od propisanih.

Navedeno je i potvrđeno u mišljenju MF od 14. lipnja 2006. KLASA: 410-01/06-01/589; URBROJ: 513-07-21-01/06-2, iz kojeg se navodi dio:

„...obveznik poreza na dohodak, ovisno o svojoj poslovnoj politici, može odlučiti da u pojedinom poreznom razdoblju u popisu dugotrajne imovine i u knjizi Primitka i izdataka koje vodi, ne iskaže izdatke otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine koja služi za obavljanje djelatnosti i upisana je u taj popis.“

Obračun amortizacije po nižim stopama od propisanih, trebao biti rezultat poslovne odluke, a nikako ne instrument za „namještanje“ ostvarenog dohotka. Najčešći razlog zbog kojeg obrtnici u svom poslovanju koriste niže stope amortizacije od propisanih, ili se odluče da uopće ne iskažu amortizaciju, je iskazivanje manjih izdataka poslovanja u Knjizi primitaka i izdataka, a radi sprječavanja nastanka poreznog gubitka ili premalog iznosa ostvarenog dohotka.

Tablica godišnjih stopa amortizacije dugotrajne imovine prema amortizacijskom vijeku utvrđenom za svrhe oporezivanja

R. br.	Grupa dugotrajne imovine	Redovni otpis		Ubrzani otpis	
		Vijek trajanja (god)	Godišnja amortizacijska stopa (%)	Vijek trajanja (god)	Godišnja amortizacijska stopa (%)
1.	Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	20	5%	10	10%
2.	Osobni automobili, osnovno stado	5	20%	2,5	40%
3.	Oprema, mehanizacija, vozila (osim osobnih automobila), nematerijalna imovina	4	25%	2	50%
4.	Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni, oprema za računalne mreže	2	50%	1	100%
5.	Ostala nespomenuta imovina	10	10%	5	20%

Ako se predmeti dugotrajne imovine ne mogu nedvojbeno razvrstati prema opisu dugotrajne imovine u jednu od 4 amortizacijskih skupina, upisuju se u 5 skupinu – ostala nespomenuta dugotrajna imovina.

11.6. Amortizacije osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz

U Obrascu KPI za 2022. godinu, obrtnici su dužni obračunati iznos amortizacije osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz kao i svih drugih izdataka koji su nastali u vezi korištenja osobnih automobila, podijeliti se na 50% porezno priznatih izdataka i na 50% porezno nepriznatih izdataka.

Naime, prema čl. 33.st.1.t.5. Zakona propisano je da se porezno ne priznaje 50% izdataka u vezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak. Iznimno, poslovnim izdacima smatraju se ukupni izdaci koji su nastali u vezi osiguranja motornih vozila (obvezno i kasko) i drugih prijevoznih sredstava.

Nadalje, prema čl. 12.st.13. Zakona o porezu na dobit, amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz, priznaje se do 400.000,00 kn troška nabave po jednom sredstvu. Ako trošak nabave premašuje navedenu svotu, amortizacija iznad navedene svote priznaje se samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.

S motrišta PDV-a, a prema čl. 61.st.2. Zakona o PDV-u, obrtnik može pri nabavi osobnih automobila uključujući nabavu svih dobara i usluga u vezi s tim dobrima a neovisno o visini nabavne vrijednosti, te najmu, odbiti samo 50% iskazanog PDV-a, u trenutku kada je račun dobavljaču plaćen.

Iznimno, ograničenje prava na odbitak pretporeza ne primjenjuje se ako se radi o osobnim automobilima koji se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, djelatnost prijevoza putnika i dobara, prijevoza umrlih, iznajmljivanja ili se nabavljaju za daljnju prodaju. Jednako tako, ograničenje prava na odbitak pretporeza ne primjenjuje se ako se radi o motornim vozilima kategorije N1 koja

su razvrstana u tarifnu oznaku 8703 Carinske tarife i nisu predmet oporezivanja prema posebnom propisu o posebnom porezu na motorna vozila. Kod ovih vozila, pravo na odbitak pretporeza i svi drugi troškovi u cijelosti se porezno priznaju.

ističemo...

Za porezni tretman prijevoznih sredstava za osobni prijevoz, MF izdalo je mišljenje pod brojem: KLASA:410-10/18-01/01; URBROJ: 513-07-21-01/18-01 od 27. ožujka 2018. godine, prema kojem porezni obveznik **nema obvezu vođenja evidencije** o korištenju sredstava za osobni prijevoz, s motrišta 50% zabrane odbitka pretporeza.

No, pri nabavi osobnog automobila za osobni prijevoz, potrebno je u Obrascu DI posebno iskazati 50% nepriznatog pretporeza, koji se amortizira po istoj stopi amortizacije kao i osobni automobil. Ali amortizacija nepriznatog pretporeza u cijelosti je nepriznati trošak koji se evidentira u stupcu 14 knjige Primitaka i izdataka.

11.6.1. Obračun amortizacije za osobni automobil i druga sredstva za osobni prijevoz do 400.000,00 kn nabavne vrijednosti po jednom sredstvu

Obrtnik koji je u sustavu PDV-a, primio je račun dobavljača br. 20/1/1 od 17. veljače 2022. godine za kupnju osobnog automobila VW Polo u iznosu od 126.000,00 kn. Račun dobavljača u cijelosti je plaćen sa žiro računa 28. veljače 2022. godine, te je za veljaču u PDV obrascu priznato 50% pretporeza u iznosu od 12.500,00 kn.

R. br.	Opis	Iznos
1.	Prodajna cijena na računu dobavljača	100.000,00
2.	PDV po stopi od 25% (100.000,00 x 25%)	25.000,00
3.	Poseban porez na motorna vozila	1.000,00
4.	UKUPNO RAČUN DOBAVLJAČA	126.000,00
5.	50% priznatog PDV-a (25.000,00 x 50%) Obrazac PDV 2/22	12.500,00
6.	50% nepriznatog PDV-a (25.000,00 x 50%) Obrazac DI	12.500,00
7.	Nabavna vrijednost (red.br.1.+3.)	101.000,00

Ako je u Obrascu DI iskazan osobni automobil ili drugo sredstvo za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, koji je nabavljen od 1. siječnja 2018. godine, a na osnovi korištenja tog sredstava se ne utvrđuje plaća u naravi ili drugi dohodak,

za koji se pri nabavi ne može odbiti 50% pretporeza, ta se svota od 50% nepriznatog pretporeza treba posebno evidentirati u popisu dugotrajne imovine kao dio nabavne vrijednosti vozila, koja se amortizira po istoj stopi kao i sredstvo prijevoza.

To znači da je osnovica za obračun amortizacije, nabavna vrijednost (koja uključuje prodajnu cijenu dobavljača i poseban porez na motorna vozila), a u Obrascu DI posebno se iskazuje i 50% nepriznatog pretporeza kao dio nabavne vrijednosti koji se također amortizira.

Prema tome, obrtnik koji je u 2022. godini nabavio osobni automobil i evidentirao ga u Obrascu DI, a nije obračunavao plaću u naravi, ima pravo odbiti 50% pretporeza (uvažavajući pri tome načelo blagajne, što znači tek po obavljenim uplatama), dok se 50% nepriznatog pretporeza treba posebno evidentirati u Obrascu DI kao dio nabavne vrijednosti, koji je nepriznati trošak i kojim se uvećava osnovica poreza na dohodak od samostalne djelatnosti tijekom razdoblja korištenja takvog sredstava.

Kako je osobni automobil stavljen u upotrebu u veljači 2022. godine, za isti se obračunava amortizacija od ožujka 2022. godine, za ukupno 10 mjeseci, po stopi od 20%.

Obračun amortizacije za navedeni automobil prikazan je pod točkom 11.9. - Primjer obračun amortizacije dugotrajne imovine za 2022. godinu, dok je knjiženje amortizacije za 10 mjeseci 2022. godine u Obrascu KPI, prikazano pod točkom 8.3 - Zaključivanje Knjige primitaka i izdataka.

11.6.2. Obračun amortizacije za osobni automobil i druga sredstva za osobni prijevoz iznad 400.000,00 kn nabavne vrijednosti po jednom sredstvu koji je nabavljen u 2022. godini

Prema čl. 12.st.13. Zakona o porezu na dobit, propisano je ograničenje prema kojem se amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz, priznaje do 400.000,00 kn troška nabave po jednom sredstvu. Ako je nabavna vrijednost prijevoznog sredstva veća od 400.000,00 kn, tada se obračunana amortizacija iznad navedenog iznosa smatra porezno nepriznatim izdatkom.

Iznimno, ako trošak nabave prijevoznih sredstava prelazi 400.000,00 kn, obračunana amortizacija iznad navedene svote priznaje se kao porezno priznati izdatak, samo ako sredstvo služi isključivo za obavljanje registrirane djelatnosti najma (rent-a-car) ili prijevoza.

Budući je još od 1. siječnja 2019. godine a prema izmijenjenoj odredbi čl. 61.st.2. Zakona o PDV-u, dopušten odbitak pretporeza za nabavu prijevoznih sredstava za osobni prijevoz bez obzira na visinu osnovice (do iznosa od 400.000,00 kn ili iznad iznosa od 400.000,00 kn nabavne vrijednosti po jednom sredstvu), to proizlazi da porezni obveznik **može odbiti 50% priznatog PDV-a bez obzira na nabavnu vrijednost vozila**, te priznati 50% amortizacije koja je obračunana na nabavnu vrijednost do 400.000,00 kn, dok je amortizacija iznad 400.000,00 kn nepriznati izdatak.

Iznos nepriznatog PDV-a potrebno je evidentirati u zasebnom retku u Obrascu DI.

11.6.2.1. Primjer obračuna amortizacije i iskazivanja u Obrascu KPI

Obrtnik je primio račun dobavljača br. 20/1/1 od 12. travnja 2022. godine za kupnju osobnog automobila Audi Sportback quattro 40 u iznosu od 675.000,00 kn, od čega je vrijednost isporuke - 500.000,00 kn, obračunani PDV po stopi od 25% - 125.000,00 kn te poseban porez na motorna vozila - 50.000,00 kn.

Račun dobavljača je u cijelosti plaćen kreditom banke 30. travnja 2022. godine. U PDV obrascu za 4 mj priznato je 50% pretporeza u iznosu od 62.500,00 kn.

R. br.	Opis	Iznos
1.	Prodajna cijena na računu dobavljača za Audi Sportback quattro 40	500.000,00
2.	PDV po stopi od 25% (500.000,00 x 25%)	125.000,00
3.	Poseban porez na motorna vozila	50.000,00
4.	UKUPNO RAČUN DOBAVLJAČA	675.000,00
5.	50% priznatog PDV-a (125.000,00 x 50%) PDV Obrazac za 4/22	62.500,00
6.	50% nepriznatog PDV-a (125.000,00 x 50%) Obrazac DI	62.500,00
7.	Nabavna vrijednost (red.br.1. + 3)	550.000,00

Kupljeni osobni automobil je odmah stavljen u upotrebu, a obračun amortizacije po godišnjoj stopi od 20%, obavlja se za 8 mjeseci 2022. godine. Nabavna vrijednosti osobnog automobila od koje se obavlja obračun amortizacije iznosi 550.000,00 kn a uključuje prodajnu cijenu i poseban porez na motorno vozilo, pri čemu se u posebnom stupcu u Obrascu DI iskazuje i nepriznati pretporez u iznosu od 62.500,00 kn koji se amortizira po istoj stopi kao i osobni automobil.

Obračun amortizacije i iskazivanje u Obrascu KPI:

Nabavna vrijednost osobnog automobila	Godišnja stopa amortizacije	Ukupno amortizacija za 8 mj	Obračun amortizacije do 400.000,00 kn	Obračun amortizacije iznad 400.000,00 kn	50% priznate amortizacije	50% nepriznate amortizacije
550.000,00	20%	73.333,33	53.333,33	20.000,00	26.666,66	26.666,66
iskazivanje u obrascu KPI		stupac 12 (izdatak u naravi)		stupac 14 (nepriznati izdaci)	stupac 15 (priznati izdaci)	stupac 14 (nepriznati izdaci)
Amortizacija 50% nepriznatog PDV-a	20%	Ukupno amortizacija za 8 mj				50% nepriznate amortizacije
62.500,00		8.333,33			0,00	8.333,33
		stupac 12 (izdatak u naravi)			stupac 15 (priznati izdaci)	stupac 14 (nepriznati izdaci)

11.7. Dugotrajna imovina koja se nabavlja iz državnih pomoći, potpora i poticaja

Prema čl. 31.st.7. Zakona, u poslovne primitke poreznog razdoblja po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora, koje se dodjeljuju fizičkim osobama u skladu s posebnim propisima, od strane središnjeg tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugih pravnih osoba koje dodjeljuju potpore, a koja su namijenjena za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji, uključuje se iznos evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije nabavljene dugotrajne imovine u istom poreznom razdoblju.

Prema tome, ako su fizičke osobe koje utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti primile državnu pomoć, poticaje i potpore namijenjene za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji, u poslovne primitke uključit će iznos evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije nabavljene dugotrajne imovine u istom poreznom razdoblju.

Na taj način a radi sučeljavanja iznosa amortizacije kao troška sa istim iznosom prihoda od državne pomoći i potpore, za fizičku osobu koja utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti kao razliku između primitaka i izdataka, primljena državna potpora postaje porezno neutralna stavka.

11.7.1. Primjer iskazivanja primitaka u visini obračunane amortizacije

Fizička osoba koja nije u sustavu PDV-a, iskoristila je primljeni iznos državne pomoći (u skladu sa posebnim propisima koje je utvrdio davatelj potpore), za kupnju dugotrajne imovine – stroja za izradu plastike „PI/22“ a prema dostavljenom računu br. 444/1/1 od 11.5.2022. godine na ukupan iznos od 87.500,00 kn od čega PDV iznosi 17.500,00 kn. Nabavljena dugotrajna imovina iskazuje se u Obrascu DI po nabavnoj vrijednosti koja uključuje i PDV koji se ne može odbiti kao pretporez, radi čega postaje prihvatljiv izdatak kod fizičke osobe koja nije upisana u registar obveznika PDV-a. Obračun amortizacije počinje od lipnja 2022. godine kada je stroj stavljen u upotrebu, po stopama i vijeku trajanja koji je propisan Zakonom o porezu na dobit. U našem primjeru primjenjuje se godišnja stopa amortizacije od 25%.

Izračunana amortizacija za 2022. godinu za 7 mjeseci korištenja iznosi 12.760,42 kn, a iskazuje se kao izdatak u naravi u stupcu 12 Obrasca KPI, a za isti iznos povećavaju se i primici u naravi koji se iskazuju u stupcu 7 Obrasca KPI.

Obrazac DI

Stanje na dan 31.12.2022.

R. br.	Naziv stvari ili prava	Isprava broj / nadnev.	Nabavna vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa %	Svota otpisa	Knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju godine	AOP oznaka DI	Datum otuđenja DI
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (5-8)	10	11
1	Stroj za izradu cementnih glazura „PI/22“	Rn 422/1/1 11.5.2022.	87.500,00	87.500,00	4	25%	12.760,42	74.739,58	006	–
	UKUPNO		87.500,00	87.500,00			12.760,42	74.739,58		

Izračun amortizacije: $87.500,00 \times 25\% = 21.875,00$; $21.875,00 : 12 \text{ mj} \times 7 \text{ mj} = 12.760,42 \text{ kn}$

11.7.2. Evidencija o primljenim državnim potporama za nabavu dugotrajne imovine

Prema čl. 31.st.8. Zakona, fizička osoba je obvezna voditi posebnu evidenciju o primljenim državnim potporama i poticajima za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji kao i o iznosima obračunane amortizacije. Posebnu evidenciju fizičke su osobe dužne dostaviti uz godišnju prijavu poreza na dohodak, a ista sadrži podatke o datumu i ukupan iznosu primljene državne potpore, nazivu dugotrajne imovine, nabavnoj vrijednosti i svoti otpisa po osnovi korištenja imovine iskazane u Obrascu DI, te iznosu neiskorištene državne potpore, ako ista postoji.

Evidencija o primljenim državnim potporama, pomoći i poticajima za nabavu DI za 2022.

Red. broj	Naziv	Opis / iznos u kn
1.	datum primitka državne potpore	11.5.2022.
2.	ukupan iznos primljene državne potpore, pomoći ili poticaja	87.500,00
3.	naziv dugotrajne imovine	stroj za izradu plastike „PI/22“
4.	nabavnu vrijednost	87.500,00 kn
5.	svotu otpisa (stanje na dan 31.12.2022.)	12.760,42 kn
6.	iznos neiskorištene državne potpore, pomoći ili poticaja	–

Iz primjera je vidljivo da je porezni obveznik cjelokupni iznos primljene državne potpore utrošio u 2022. godini u skladu s posebnim propisima, te ne postoji neiskorišteni iznos.

Međutim, sukladno odredbama čl. 34. st. 5. i 6. Pravilnika, porezni obveznik koji do kraja poreznog razdoblja nije nabavio ili stavio u uporabu dugotrajnu imovinu za koju je primio državnu potporu, obavezan je uz godišnju prijavu poreza na dohodak za to razdoblje, priložiti vjerodostojne isprave iz kojih je moguće utvrditi namjenu primljene potpore te izjavu o načinu i postupcima iskorištavanja te potpore.

ističemo...

Iznimno, a prema čl. 34.st.6. Pravilnika, ako dodijeljena državna potpora, nije u cijelosti iskorištena za nabavu dugotrajne imovine, neiskorišteni iznos potpore potrebno je uključiti u poreznu osnovicu u razdoblju kada je imovina stavljena u uporabu, pod uvjetom da davatelju potpore nije obavljen povrat neiskorištenog iznosa.

11.8. Stjecanje dobara dugotrajne imovine iz EU

Fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost po osnovi koje plaćaju porez na dohodak prema poslovnim knjigama, a upisani su u registar obveznika PDV-a, mogu na jedinstvenom tržištu EU stjecati dugotrajnu imovinu – strojeve, opremu, uređaje, transportna sredstva i sl.

Dobavljač iz druge države članice izdaje račun za isporučeno dobro uz primjenu poreznog oslobođenja te „prenosi“ poreznu obvezu na stjecatelja. Takvo stjecanje dobara dugotrajne imovine iz druge države članice EU oporezivo je PDV-om u RH, pa je obrtnik koji je obveznik PDV-a

i zatražio je PDV identifikacijski broj od PU (koji je evidentiran u VIES bazi), obavezan obračunati PDV na stjecanje, prema čl. 75. st. 1. t. 3. Zakona o PDV-u, kojim je propisano da PDV mora platiti svaka osoba koja obavi oporezivo stjecanje dobara unutar EU.

Obveza za obračun PDV-a nastaje u trenutku izdavanja računa inozemnog dobavljača (ili najkasnije petnaestog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je nastao oporezivi događaj za isporuke dobara (čl. 78. st. 4. Zakona o PDV-u), a račun koji je izdan do kraja 2022. godine u stranoj valuti, potrebno je sukladno čl. 31. st. 2. Zakona o PDV-u preračunati u kune po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan nastanka obveze. Stjecanje dobara unutar EU i obračunani PDV na stjecanje, porezni obveznik treba iskazati u prijavi PDV-a u obračunskom razdoblju u kojem je obavljeno stjecanje. Međutim, u istoj prijavi uz iskazanu obvezu PDV-a, iskazuje se i pravo na odbitak tako obračunanog poreza, ako su ispunjeni uvjeti za odbitak pretporeza (primljen ulazni račun koji sadrži sve propisane elemente, primljeno dobro u poduzetničke svrhe od drugog obveznika PDV-a, ispravan PDV identifikacijski broj dobavljača, nije isključeno pravo na odbitak pretporeza), što znači da ne dolazi do odljeva novčanih sredstava. Prema tome, takav način istodobnog iskazivanja obveze i pretporeza na stjecanje dobara, povećava likvidnost poreznih obveznika, jer ne dolazi do „fizičkog“ plaćanja PDV-a koji postaje obračunska kategorija.

Posebno se ističe da prema čl. 139. st. 1. Zakona o PDV-u, obrtnici koji su u sustavu PDV-a pri stjecanju dobara iz EU, ne primjenjuju načelo blagajne, već obveza obračuna PDV-a i priznavanje pretporeza nastaje u razdoblju u kojem je obavljeno stjecanje, neovisno od toga je li račun dobavljaču iz EU plaćen ili nije.

Stjecanje dobara iskazuje se u PDV Obrascu i na Obrascu PDV-S - Prijavi za dobra i primljene usluge iz drugih država članica EU, zbirno po svakom isporučitelju. Navedeni Obrasci PDV i PDV-S podnose se elektronički PU do 20. u mjesecu za prethodni mjesec, pri čemu se PDV-S podnosi samo za ono obračunsko razdoblje u kojem je bilo stjecanja dobara unutar EU.

Ako je obrtnik stekao dugotrajnu imovinu iz EU, ista će se po nabavnoj vrijednosti (koja uključuje kupovnu cijenu i sve druge izdatke nastale u postupku dovođenja u upotrebu dugotrajne imovine ali bez obračunanog PDV-a), evidentirati u Obrascu DI i otpisivati po propisanim stopama amortizacije.

Prema čl. 163. st. 4. Pravilnika o PDV-u (Nar. nov., br.79/13. do 133/22.), za stjecanje dobara iz EU koja su oporeziva PDV-om u RH, obrtnik je obavezan voditi posebnu evidenciju za stjecanje dobara iz EU, jer se podaci o stjecanju dobara ne iskazuje u redovnoj knjizi U-RA.

Međutim, fizička osoba koja nije u sustavu PDV-a i nema PDV identifikacijski broj, smatra se malim poreznim obveznikom koji je oslobođen plaćanja PDV-a na obavljene isporuke dobara ili usluga, ali nema pravo ni na odbitak pretporeza po ulaznim računima. Kada mali porezni obveznik stječe dobra dugotrajne imovine do vrijednosti praga stjecanja (koji podrazumijeva ukupnu vrijednost stjecanja dobara unutar Europske unije tijekom tekuće kalendarske godine koja nije veća od 77.000,00 kuna), isporučitelj dobara iz druge države članice EU će na obavljenu isporuku dobara obračunati PDV u skladu s propisima svoje države. U tom slučaju nabavna vrijednost dugotrajne imovine sadržava i PDV koji je zaračunan na računu inozemnog dobavljača pa će fizička osoba koja nije u sustavu PDV-a obračunavati amortizaciju od te vrijednosti računa.

11.9. Obračun amortizacije dugotrajne imovine za 2022. godinu na primjeru

Svaku nastalu promjenu na osnovnim sredstvima - kupnju, prodaju ili rashodovanje, a koja se dogodila tijekom 2022. godine, fizičke osobe trebaju evidentirati u Obrascu DI.

Prema čl. 45. st.3. Pravilnika, Obrazac DI za 2022. godinu popunjava se u kunama a prema Obrascu DI koji je elektronički dostavljen PU prošle godine, zajedno sa godišnjom poreznom prijavom, gdje se **zaključna stanja iz stupca 4** (nabavna vrijednost) i **stupca 9** (knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju kalendarske godine) za 2021. godinu prepisuju po pojedinim stvarima i pravima kao **početna stanja i unose u stupac 4 i 5 (knjigovodstvena vrijednost)** Obrasca DI za 2022. godinu.

ističemo...

Međutim, zbog uvođenja eura kao službene valute u RH, obrtnik će stanja imovine koja su iskazana u Obrascu DI na dan 31.12.2022. godine u stupcima 4 i 9, prenositi u Obrazac DI za 2023. godinu u stupac 4 i 9, pri čemu je svote iskazane u kunama potrebno preračunati u eure primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno matematičkim pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

U Obrascu DI se kronološkim redom iskazuju sve promjene na dugotrajnoj imovini koje su nastale tijekom 2022. godine, i to:

- **stupac 1 - redni broj** svake pojedinačne nabavljene ili uložene stvari ili prava. Za stvari ili prava koja se prenose iz prošlogodišnjeg popisa, redni brojevi se unose prema novom upisu. U našem primjeru, osnovna sredstva iz popisa dugotrajne imovine pod rednim brojem 1 do 4, bila su iskazana u popisu dugotrajne imovine za 2021. godinu dok su osnovna sredstva od broja 5 do 10 nabavljena tijekom 2022. godine
- **stupac 2 - naziv stvari ili prava** dugotrajne imovine ako njihova pojedinačna nabavna vrijednost ili troškovi proizvodnje prelaze svotu od 3.500,00 kn, te ako ima je vijek trajanja duži od godine dana. Predmeti dugotrajne imovine čiji je korisni vijek trajanja duži od godine dana, a pojedinačna nabava vrijednost u trenutku nabave manja od 3.500,00 kn (stvari sitnog inventara) otpisuju se jednokratno i evidentiraju u knjizi Primitaka i izdataka u stupcima 10,11 ili 12 ovisno o načinu plaćanja.
- **stupac 3 - isprava broj/nadnevak** - upisuje se dan, mjesec i godina nabave ili unosa stvari ili prava i broj isprave;
- **stupac 4 - nabavna vrijednost** - upisuje se nabavna vrijednost ili troškovi proizvodnje stvari ili prava. Nabavna vrijednost dugotrajne imovine čini vrijednost dugotrajne imovine iskazane u računu dobavljača, uvećane za zavisne troškove nabave, koji uključuju: troškove prijevoza, osiguranja, carine, instaliranja i montaže i sl. Ako je pri nabavi opreme od strane dobavljača obrtniku odobren popust ili rabat, nabavna vrijednost opreme umanjuje se za navedeni iznos. Ako obrtnici obveznici PDV-a, nabavljaju dugotrajnu imovinu od drugog poduzetnika koji je u sustavu PDV-a, kao nabavna vrijednost upisuje se vrijednost dugotrajne imovine bez PDV-a, budući se plaćeni PDV može odbiti kao pretporez. Obrtnici koji nisu u sustavu PDV-a kao i oni obveznici koji obavljaju oslobođene promete (npr. stomatolozi, liječnici), u stupac 4 upisuju vrijednost dugotrajne imovine sa uključenim PDV-om, jer ga ne mogu

iskazivati kao pretporez. Ako ne postoji vjerodostojna isprava o nabavi dugotrajne imovine, u stupac 4 upisuje se njena procijenjena (tržišna) vrijednost prema zapisniku o ulaganju, sa svim elementima temeljem kojih je procjena obavljena.

- **stupac 5** – knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava koja se prenosi iz stupca 9 Popisa dugotrajne imovine za prethodnu godinu.

U našem primjeru, knjigovodstvena vrijednost za osnovna sredstva od broja 1 do 4 čini knjigovodstvena vrijednost iz stupca 9 Popisa dugotrajne imovine sa stanjem na dan 31.12.2021. godine. Za stvari ili prava koja su kupljena ili izrađena u vlastitoj radionici te stavljena u upotrebu tijekom 2022. godine (osnovna sredstva od broja 5 do 10), knjigovodstvena vrijednost jednaka je nabavnoj vrijednosti iz stupca 4 Obrasca DI;

- **stupac 6** – vijek trajanja dugotrajne imovine upisuju se prema skupini u kojoj je imovina razvrstana prema Zakonu o porezu na dobit.
- **stupac 7** – stopa otpisa stvari ili prava do najviše propisane čl.12. Zakona o porezu na dobit. Amortizacija izračunana po propisanim stopama ili nižim od propisanih, priznaje se kao izdatak poslovanja, dok se obračunava amortizacija iznad propisanih stopa, ne smatra porezno priznatim izdatkom;
- **stupac 8** – svota otpisa (amortizacije) – upisuje se amortizacija za dugotrajnu imovinu koja se izračunava ovisno o vijeku njenog korištenja, i to:

A) Za osnovno sredstvo koje je korišteno tijekom cijele godine:

$$\frac{\text{nabavna vrijednost (stupac 4 DI)} \times \text{stopa amortizacije (stupac 7 DI)}}{100}$$

U prikazanom primjeru, tijekom cijele 2022. korištena su osnovna sredstva red. br.2, 3 i 4 Obrasca DI, pri čemu su korištene redovne stope otpisa, pa se amortizacija izračunala na slijedeći način:

Naziv osnovnog sredstva	Nabavna vrijednost	Stopa amortizacije u %	Svota otpisa u kunama
1	2	3	4 (2 x 3)
Stolarska radionica Jasen	1.000.000,00	5,00	50.000,00
Stroj tokarilica	26.000,00	25,00	6.500,00
Klima uređaj Cold	3.900,00	25,00	975,00

Zemljište se iskazuje odvojeno od vrijednosti poslovnog prostora, i isto ne podliježe amortizaciji, već se vodi evidentno u Obrascu DI.

B) Za osnovno sredstvo koje je nabavljeno odnosno prodano (otuđeno) tijekom godine, amortizacija se obračunava razmjerno broju mjeseci korištenja.

$$\frac{\text{nabavna vrijednost (stupac 4 DI)} \times \text{stopa amortizacije (stupac 7 DI)} \times \text{broj mjeseci korištenja}}{1200}$$

Mjeseci korištenja uzimaju se kao cijeli brojevi, a kao prvi mjesec korištenja uzima se mjesec koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Kao zadnji mjesec korištenja uzima se mjesec u kojem je došlo do otuđenja ili uništenja.

- Stolarska preša za furnir kupljena je 10.4.2022. u iznosu od 106.250,00 kn (85.000,00 + 21.250,00; PDV stopa 25%), kada je i stavljen u upotrebu. Amortizacija se obračunava za 8 mjeseci korištenja, od nabavne vrijednosti umanjene za PDV koji se odbija kao pretporez uz primjenu ubrzane stope amortizacije: $(85.000,00 \times 50\% \times 8 \text{ mj}) : 1200 = 28.333,33 \text{ kn}$
- Prijenosno računalo HP s programom, kupljeno je 6.6.2022. u iznosu od 8.125,00 kn (6.500,00 + 1.625,00; PDV stopa 25%) kada je stavljeno u upotrebu. Amortizacija se obračunava za 6 mjeseci korištenja od nabavne vrijednosti uz primjenu redovne stope otpisa: $(6.500,00 \times 50\% \times 6 \text{ mj}) : 1200 = 1.624,99 \text{ kn}$
- VW kombi transporter kupljen je na financijski lizing 16.6.2022. za što je primljen račun u iznosu od 291.250,00 kn (233.000,00 + 58.250,00; PDV stopa 25%). Obračun amortizacije po redovnim stopama obavlja se od nabavne vrijednosti za 6 mjeseci korištenja. VW kombi transporter je otuđen 30.12.2022. godine a što se posebno iskazuje u stupcu 11 Obrasca DI. $(233.000,00 \times 25\% \times 6 \text{ mj}) : 1200 = 29.124,99 \text{ kn}$
- Osobni automobil VW Polo, kupljen je 12.2.2022. godine. Račun dobavljača br. 20/1/1 iznosi 126.000,00 kn, od čega je nabavna vrijednost -100.000,00 kn, PDV po stopi od 25% - 25.000,00, te poseban porez na motorna vozila - 1.000,00 kn. Amortizacija se obračunava za 10 mjeseci korištenja, od nabavne vrijednosti koja iznosi 101.000,00 kn, te obračunava amortizacija za osobni automobil iznosi 16.833,33 kn: $(101.000,00 \times 20\% \times 10 \text{ mj}) : 1200 = 16.833,33 \text{ kn}$.

U posebnom retku iskazan je iznos 50% nepriznatog PDV-a, pri čemu obračunava amortizacija (na iznos od 12.500,00 kn), iznosi 2.083,00 kn.

- Glodalica za drvo kupljena je 5.9.2022. u iznosu od 28.125,00 kn (22.500,00 + 5.625,00; PDV stopa 25%) i stavljen u upotrebu. Amortizacija se obračunava od nabavne vrijednosti za 3 mjeseci korištenja uz primjenu redovne stope otpisa: $(22.500,00 \times 25\% \times 3 \text{ mj}) : 1200 = 1.406,25 \text{ kn}$.
- **stupac 9** – knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju godine ili mjeseca u slučaju otuđenja i uništenja – upisuje se knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine na dan 31.12.2022. godine a izračunava se tako da se od knjigovodstvene vrijednosti iz stupca 5 oduzme vrijednost otpisa (amortizacije) iz stupca 8. npr. za stolarsku radionicu Jasen: $900.000,00 \text{ kn} - 50.000,00 \text{ kn} = 850.000,00 \text{ kn}$
- **stupac 10** – upisuje se AOP oznaka dugotrajne imovine
- **stupac 11** – upisuje se datum otuđenja dugotrajne imovine – u našem primjeru to je stroj tokarilica koja je otuđen 30.12.2022. godine.

Kako ukupno obračunava amortizacija dugotrajne imovine iz stupca 8 Obrasca DI, u iznosu od 136.880,89 kn sadrži i 50% porezno nepriznate amortizacije za osobni automobil i amortizaciju na 50% nepriznatog pretporeza, (što je iskazano kao posebno knjiženje u Obrascu KPI, pod točkom 8.3 - Zaključivanje Knjige primitaka i izdataka), to će obrtnik temeljnicom na dan 31. prosinca 2022. u Obrascu KPI u stupcu 15 *Ukupno dopušteni izdaci*, iskazati amortizaciju koja se porezno priznaje za ostalu dugotrajnu imovinu, a to je iznos od **126.381,22 kn** (136.880,89 kn – 8.416,67 kn – 2.083,00 kn).

Popunjeni Obrazac ID za navedeni primjer izgleda ovako:

OBRAZAC DI

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE NA DAN 31.12. 2022. GODINE

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU	
1. NAZIV DJELATNOSTI	Stolarska radionica „Jasen“
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI	vl. Stjepan Babić
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/ UOBIČAJENA BORAVIŠTA	Kružna ulica 10, 10 430 Samobor
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI	12345678911

II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI										
R. br.	Naziv stvari ili prava	Isprava broj / nadnevak	Nabavna vrijednost	Knjigov. vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa u %	Svota otpisa	Knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju godine	AOP oznaka DI	Datum otuđenja DI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Građevinsko zemljište	Kupoprodajni ugovor 1.1.2020.	160.000,00	160.000,00	–	–	–	160.000,00	013	
2.	Stolarska radionica Jasen	Zapisnik o ulaganju 1.1.2020.	1.000.000,00	900.000,00	20	5	50.000,00	850.000,00	001	
3.	Stroj tokarilica	R-1 br.155 15.4.2020.	26.000,00	21.666,66	4	25	6.500,00	15.166,66	013	30.12.2022
4.	Klima uređaj Cold	R-1 br. 120 27.12.2020.	3.900,00	2.925,00	4	25	975,00	1.950,00	013	
5.	Stolarska preša za furnir	Rn 65/1/1 10.4.2022.	85.000,00	85.000,00	2	50	28.333,33	56.666,67	012	
6.	Prijenosno računalo HP s programom	Rn 555/1/1 6.6.2022.	6.500,00	6.500,00	2	50	1.624,99	4.875,01	009	
7.	VW transporter kombi vozilo	Ugovor o fin. lizingu 16.6.2022.	233.000,00	233.000,00	4	25	29.124,99	203.875,01	007	–
8.	Osobni automobil VW Polo	Rn 20/1/1 10.2.2022.	101.000,00	101.000,00	5	20	16.833,33	84.166,67	005	
9.	50% nepriznatog pretporeza VW Polo	Rn 20/1/1 10.2.2022.	12.500,00	12.500,00	5	20	2.083,00	10.417,00	005	
10.	Glodalica za drvo	Rn 555/1/1 od 5.9.2022.	22.500,00	22.500,00	4	25	1.406,25	21.093,75	013	
	UKUPNO		1.650.400,00	1.545.091,66			136.880,89	1.408.210,77		

001 - GRAĐEVINSKI OBJEKTI, 002 - BRODOVI VEĆI OD 1000 BRT, 003 - OSNOVNO STADO, 004 - NEMATERIJALNA IMOVINA, 005 - OSOBNI AUTOMOBILI, 006 - OPREMA, 007 - VOZILA (OSIM OSOBNIH AUTOMOBILA), 008 - MEHANIZACIJA, 009 - RAČUNALA, RAČUNALNA OPREMA I PROGRAMI, 010 - OPREMA ZA RAČUNALNE MREŽE, 011 - MOBILNI TELEFONI, 012 - ALATI, POGONSKI INVENTAR, 013 - OSTALA NESPOMENUTA DUGOTRAJNA IMOVINA

12. Porezni gubitak od obavljanja samostalne djelatnosti

Način utvrđivanja poreznog gubitka po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti koja se oporezuje prema poslovnim knjigama, određen je čl. 38. Zakona i 51. Pravilnika.

Gubitak u poslovanju nastaje kada su zaključivanjem Obrasca KPI poslovni izdaci veći od naplaćenih primitka, a u sljedeće se porezno razdoblje može prenijeti samo gubitak čiju je visinu PU potvrdila poreznim rješenjem.

ističemo...

Prema čl. 38. st. 2. Zakona, porezni gubitak može se nadoknaditi (odbiti) samo od dohotka po osnovi kojeg je i utvrđen, što znači da se utvrđeni gubitak od samostalne djelatnosti može odbiti samo od ostvarenog dohotka od samostalne djelatnosti za koju se vode poslovne knjige.

Porezni gubitak koji se ne može nadoknaditi u poreznom razdoblju u kojem je nastao, prenosi se i nadoknađuje iz pozitivnog poslovnog rezultata, umanjnjem dohotka po osnovi kojeg je i utvrđen u slijedećim poreznim razdobljima, ili će ponovo dodatno uvećati novonastali gubitak. Ako porezni gubitak nastaje u više poreznih razdoblja uzastopno, nadoknađivanje prenesenog gubitka obavlja se prema redosljedju njihova nastanka.

Prema čl. 51.st.4. Pravilnika, preneseni gubitak iz proteklih poreznih razdoblja odbija se **nakon dodatnog umanjenja dohotka** od samostalne djelatnosti za iznos plaće novozaposlenih osoba, iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta, prema posebnim propisima te za iznos izdataka za istraživanje i razvoj u skladu s posebnim propisom kojim se uređuju državne potpore za istraživačko-razvojne projekte, a prije osobnog odbitka iz članka 14. Zakona.

Porezni gubitak može se prenositi i nadoknađivati umanjnjem dohotka na osnovi kojeg je utvrđen, najduže **pet** slijedećih poreznih razdoblja. **Zadnja godina za koju je u poreznoj prijavi za 2022. godinu moguće pokriti nastali gubitak od samostalne djelatnosti je 2017. godina**, za koji je PU izdala rješenje. Nakon toga roka prestaje mogućnost pokrivanja prenesenog gubitka iz 2017. godine.

ističemo...

Člankom 40. st.1 Pravilnika propisano je da pravni sljednik pri prodaji (otuđenju) cijele gospodarske djelatnosti, kada preuzima u svoje poslovne knjige stvari i prava prema popisu dugotrajne imovine po vrstama, količinama i vrijednostima, te zalihe, tražbine i obveze koje se odnose na preostalu kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu, **stječe pravo i na prijenos poreznog gubitka**, uz uvjet da se poslovanje nastavlja.

Predaja cijele gospodarske cjeline obvezuje slijednika da nekretnine prema popisu dugotrajne imovine upiše u zemljine knjige, a motorna vozila prenese u vlasništvo.

12.1. Iskazivanje gubitka i prijenos u iduće porezno razdoblje

Za prijenos gubitka iz ranijih godina, unose se podaci na dijelu Obrasca DOH pod oznakom SD i to:

- pod brojem 4.3.6. - *gubitak od samostalne djelatnosti za prijenos* ➔ gdje se iskazuje svota gubitka prema godinama njegova nastanka (stupci 2 i 3), umanjene gubitka u tekućoj godini (stupac 4), svota gubitka u tekućoj godini (stupac 5), te gubitak za prijenos (stupac 6),
- pod brojem 4.2.2. - *umanjene za preneseni gubitak* ➔ gdje se u stupac 6 upisuje svota prenesenog gubitka za koji se umanjuje dohodak ostvaren u 2022. godini. a prema iskazanim podacima pod brojem 4.3.6. iz stupca 4 dijela SD na Obrascu DOH, te
- pod brojem 4.3.1.1.- *dohodak/gubitak pojedinca* ➔ gdje se u stupac 2 s predznakom minus "-" upisuje iznos gubitka, te u stupac 3 -iznos dodatnog umanjena dohotka ili uvećanja gubitka za olakšice iz čl. 44. i 45. Zakona, a prema podacima iz red. br. 4.3.5. dijela SD na Obrascu DOH. Ako je ostvaren gubitak zajedničkim obavljanjem djelatnosti, čiju visinu je svojim rješenjem potvrdila nadležna ispostava PU po podnesenoj prijavi DOH-Z, tada svaki supoduzetnik svoj udio u gubitku upisuje u stupac 5, uz podatak o OIB-u nositelja zajedničke djelatnosti.

Pretpostavimo da je poreznom obvezniku za 2021. godinu **rješenjem PU, potvrđena visina gubitka u svoti od 15.000,00 kn**. Pri utvrđivanju prenesenog gubitka za prijenos u iduću godinu, u nastavku prikazujemo tri moguća slučaja: djelomičnog pokrivanja gubitka, povećanja gubitka za ostvareni gubitak tekućeg razdoblja te pokrivanje prenesenog gubitka u cijelosti iz ostvarenog dohotka tekućeg razdoblja.

Telefon za konzultacije**01/48 36 046 | 01/49 21 739****Ponedjeljkom i četvrtkom**

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE**RAČUNOVODSTVO**
i POREZI u praksiwww.racunovodstvo-porezi.hr**Pratite nas i na društvenim mrežama**

RacunovodstvoIPoreziUPraksi

@RIPUP1

LinkedIn

RIPUP CRIF

Poslovna ideja dolazi uz prave savjete!

Primjer – slučaj 1. – Djelomično pokriće prenesenog gubitka iz ostvarenog dohotka tekućeg razdoblja

Prema pregledu primitaka i izdataka za 2022. godinu ostvaren je dohodak od samostalne djelatnosti u svoti od 16.000,00 kn, a tijekom poreznog razdoblja uplaćen je predujam poreza u svoti od 2.400,00 kn. Ostvareni dohodak se dodatno umanjuje za ukupno 2.300,00 kn i to za plaće novozaposlenih osoba u svoti od 1.300,00 kn te za državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu u svoti od 1.000,00 kn. Ostvareni dohodak nakon umanjenja iznosi 13.700,00 kn, i njime će se nadoknaditi dio prenesenog gubitka iz 2022. godine, radi čega je iznos gubitka za prijenos u iduću godinu smanjen, te iznosi 1.300,00 kn.

DIO SD

4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)								
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:								
4.3.1. DOHODAK / GUBITAK U TEKUĆOJ GODINI								
4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK								
R.br.	Dohodak / gubitak pojedinca	Umanjenja dohotka / uvećanje gubitka pojedinca (Ukupno pod 4.3.5. Stup 3)	Zajednički dohodak		Gubitak (< 0)	Dohodak (> ili = 0)	Uplašeni porez i prirez	
			OIB nositelja zajedničke djelatnosti	Iznos dohotka / gubitka			Tuzemni	Inozemni
1	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8	
1.	16.000,00	2.300,00				13.700,00	2.400,00	
2.								
3.								
4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK								
R.br.	Država izvora							
1.								
UKUPNO 4.3.1.						13.700,00	2.400,00	
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.2.5. stup. 4)						13.700,00		
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.2.1. stup. 7- 4.2.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ						0,00	2.400,00	
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLIJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE								
4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA								
R.br.	Umanjenje dohotka za					Iznos		
1	2					3		
1.	PLAĆE NOVOZAPOSLENIH OSOBA					1.300,00		
2.	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBE NAUKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA							
3.	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU					1.000,00		
4.	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA							
UKUPNO 4.3.5.						2.300,00		
4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS								
R.br.	Godina	Iznos prenesenog gubitka	Umanjenje gubitka u tekućoj godini	Iznos gubitka u tekućoj godini (pod 4.2.1. Stup. 6)	Gubitak za prijenos			
1	2	3	4	5	6 (3-4) ili (3+5)			
1.	2021.	15.000,00			15.000,00			
2.	2022.	15.000,00	13.700,00	-	1.300,00			
4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE								
R.br.	Potpomognuta područja i područje grada Vukovara			Iznos dohotka	UDIO (4.2.7. stup.3. / sveukupni dohodak pod 5.) u postotku			
1	2			3	4			
1.	I. SKUPINA							
2.	GRAD VUKOVAR							

Primjer – slučaj 2. - Povećanje prenesenog gubitka za ostvareni gubitak tekućeg razdoblja

Prema pregledu primitka i izdataka, obrtnik je ponovo i u 2022. godini ostvario gubitak od samostalne djelatnosti u svoti od 2.000,00 kn što se iskazuje kao negativan dohodak sa predznakom minus "-" pod brojem 4.3.1.1. dohodak/gubitak pojedinca u stupcu 2 Obrasca DOH. Tijekom poreznog razdoblja uplaćen je predujam poreza u svoti od 1.200,00 kn. Ostvareni gubitak još se dodatno povećava za 800,00 kn za plaće novozaposlenih osoba, pa sveukupni gubitak iznosi 2.800,00 kn, a koji iznos se upisuje u stupac 6 pod brojem 4.3.1.1. Obrasca DOH sa predznakom minus « - ». U ovom slučaju, preneseni gubitak iz 2021. godine u iznosu od 15.000,00 kn uvećava se za iznos gubitka iz tekuće godine u iznosu od 2.800,00 kn, te ukupni gubitak za prijenos u iduće porezno razdoblje iznosi 17.800,00 kn (stupac 6 pod brojem 4.3.5. Obrasca DOH). Iznos ostvarenog gubitka u 2022. godini za prijenos u iduće porezno razdoblje, mora biti potvrđen rješenjem PU.

DIO SD

4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)								
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:								
4.3.1. DOHODAK / GUBITAK U TEKUĆOJ GODINI								
4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK								
R.br.	Dohodak / gubitak pojedinca	Umanjenja dohotka / uvećanje gubitka pojedinca (Ukupno pod 4.3.5. Stup 3)	Zajednički dohodak		Gubitak (< 0)	Dohodak (> ili = 0)	Uplaćeni porez i prirez	
			OIB nositelja zajedničke djelatnosti	Iznos dohotka / gubitka			Tuzemni	Inozemni
1	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8	
1.	-2.000,00	800,00			-2.800,00		1.200,00	
2.								
3.								
4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK								
R.br.	Država izvora							
1.								
UKUPNO 4.3.1.					-2.800,00		1.200,00	
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.2.5. stup. 4)								
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.2.1. stup. 7- 4.2.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ								
							1.200,00	
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLIJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE								
4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA								
R.br.	Umanjenje dohotka za				Iznos			
1	2				3			
1.	PLAĆE NOVOZAPOSLJENIH OSOBA				800,00			
2.	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBE NAUKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA							
3.	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU							
4.	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA							
UKUPNO 4.3.5.					800,00			
4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS								
R.br.	Godina	Iznos prenesenog gubitka	Umanjenje gubitka u tekućoj godini	Iznos gubitka u tekućoj godini (pod 4.2.1. Stup. 6)	Gubitak za prijenos			
1	2	3	4	5	6 (3-4) ili (3+5)			
1.	2021.	15.000,00			15.000,00			
2.	2022.	15.000,00		-2.800,00	17.800,00			
4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE								
R.br.	Potpomognuta područja i područje grada Vukovara			Iznos dohotka	UDIO (4.2.7. stup.3. / sveukupni dohodak pod 5.) u postotku			
1	2			3	4			
1.	I. SKUPINA							
2.	GRAD VUKOVAR							

Primjer – slučaj 3. - Pokriće prenesenog gubitka u cijelosti iz ostvarenog dohotka u tekućem razdoblju te utvrđivanje dohotka za oporezivanje

Obrtnik je u 2022. godini prema pregledu poslovnih primitka i izdataka ostvario dohodak od samostalne djelatnosti u iznosu od 30.000,00 kn, koji se dodatno umanjuje za 2.600,00 kn (za plaće novozaposlenih osoba u iznosu od 1.500,00 kn te za državne potpore za obrazovanje i izobrazbu u iznosu od 1.100,00 kn). Tijekom poreznog razdoblja uplaćen je predujam poreza u svoti od 4.200,00 kn. Ostvareni dohodak nakon umanjenja iznosi 27.400,00 kn i dovoljan je za pokriće gubitka iz 2021. godine, nakon čega ostaje dohodak za oporezivanje u iznosu od 12.400,00 kn, zbog čega u stupcima 5 i 6 pod brojem 4.3.6. Gubitak od samostalne djelatnosti za prijenos - na Obrascu DOH nema podataka.

DIO SD

4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)								
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:								
4.3.1. DOHODAK / GUBITAK U TEKUĆOJ GODINI								
4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK								
R.br.	Dohodak / gubitak pojedinca	Umanjenja dohotka / uvećanje gubitka pojedinca (Ukupno pod 4.3.5. Stup 3)	Zajednički dohodak		Gubitak (< 0)	Dohodak (> ili = 0)	Uplaćeni porez i prirez	
			OIB nositelja zajedničke djelatnosti	Iznos dohotka / gubitka			Tuzemni	Inozemni
1	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8	
1.	30.000,00	2.600,00				27.400,00	4.200,00	
2.								
3.								
4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK								
R.br.	Država izvora							
1.								
UKUPNO 4.3.1.						27.400,00	4.200,00	
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.2.5. stup. 4)						15.000,00		
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.2.1. stup. 7- 4.2.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ						12.400,00	4.200,00	
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLIJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE								
4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA								
R.br.	Umanjenje dohotka za					Iznos		
1	2					3		
1.	PLAĆE NOVOZAPOSLENIH OSOBA					1.500,00		
2.	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBE NAUKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA							
3.	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU					1.100,00		
4.	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA							
UKUPNO 4.3.5.						2.600,00		
4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS								
R.br.	Godina	Iznos prenesenog gubitka	Umanjenje gubitka u tekućoj godini	Iznos gubitka u tekućoj godini (pod 4.2.1. Stup. 6)	Gubitak za prijenos			
1	2	3	4	5	6 (3-4) ili (3+5)			
1.	2021.	15.000,00			15.000,00			
2.	2022.	15.000,00	15.000,00	-				
4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE								
R.br.	Potpomognuta područja i područje grada Vukovara				Iznos dohotka	UDIO (4.2.7. stup.3. / sveukupni dohodak pod 5.) u postotku		
1	2				3	4		
1.	I. SKUPINA							
2.	GRAD VUKOVAR							

13. Utvrđivanje godišnjeg dohotka za 2022. godinu i stope poreza na dohodak

Godišnji dohodak od samostalne djelatnosti, utvrđuje se prema knjizi Primitaka i izdataka, koja se zaključuje na kraju godine (31.12.2022.), pri čemu:

- ukupni primici iz stupca 9 čine zbroj podataka evidentiranih u stupcima 5+6+7, ako su obrtnici samo obveznici plaćanja poreza na dohodak, dok se za obrtnike koji su istodobno obveznici poreza na dohodak i PDV-a, naplaćeni PDV evidentiran u stupcu 8 isključuje iz primitaka,
- ukupno dopušteni izdaci iz stupca 15 čine zbroj podataka evidentiranih u stupcu 10+11+12 koji se umanjuju za porezno nepriznate izdatke (iz čl.33 st.1.t.1 i 5 Zakona) evidentiranih u stupcu 14 obrasca KPI, ako su obrtnici samo obveznici poreza na dohodak i PDV-a, ukupno dopušteni izdaci umanjuju i za PDV plaćen u izdacima iz stupca 13.

Ukupni primici	Stupac 9 = 5+6+7 – 8
– Ukupni izdaci	Stupac 15 = 10+11+12 –13-14
= OSTVARENI DOHODAK	

Ostvareni dohodak od samostalne djelatnosti je razlika između naplaćenih prihoda i plaćenih izdataka zajedno s izdacima otpisa ili amortizacije iz Obrasca DI.

Na godišnju poreznu osnovicu, primjenjuju se porezne stope za obračun poreza na dohodak za 2022. godinu:

Porezne stope	Godišnja porezna osnovica
20%	do 360.000,00 kn
30%	iznad 360.000,00 kn

Utvrđeni iznos godišnjeg poreza služi kao osnovica za obračun prireza, i to kod obrtnika koji imaju prebivalište u gradovima ili općinama koji su temeljem posebnog zakona uveli obvezu plaćanja prireza.

ističemo...

Prema čl. 48. st.3. Zakona, u Obrascu DOH za 2022. godinu, obrtnici su obvezni **iskazati sve ostvarene oporezive dohotke**, osim dohotka koji je ostvaren po osnovi rada na brodu u međunarodnoj plovidbi ako isti sukladno posebnom postupku ne podliježe oporezivanju, inozemnog dohotka koji RH u skladu s ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja izuzima od oporezivanja, te dohotka koji se smatra konačnim.

13.1. Osobni odbici ili neoporezivi dio dohotka

Osobni odbitak predstavlja neoporezivi dio dohotka fizičke osobe, i utvrđen je u iznosu od 4.000,00 kn mjesečno, a izračunava se množenjem koeficijenta 1,6 na osnovicu osobnog odbitka koja iznosi 2.500,00 kn ($1,6 \times 2.500,00 = 4.000,00$).

To znači da se fizičkim se osobama ostvareni dohodak od samostalne djelatnosti podnošenjem godišnje porezne prijave, umanjuje za osobni odbitak koji za 2022. godinu iznosi 48.000,00 kn (12 mj x 4.000,00).

Osobni odbitak jednak je za sve porezne obveznike - građane, obrtnike, umirovljenike ili obveznike koji imaju prebivalište na potpomognutim područjima I. skupine i na području Grada Vukovara. Osobni odbitak uvijek se priznaje za 12 mjeseci u godini bez obzira što se godišnji obračun obavlja i za dio godine ako je obrtnik započeo ili prestao obavljati djelatnost tijekom poreznog razdoblja.

Osobni odbitak obrtnika uvećava se za uzdržavane članove uže obitelji, djecu te invalidnost ako postoji, i to primjenom propisanih koeficijenata na osnovicu osobnog odbitka od 2.500,00 kn a prema podacima koji su prikazani u tablici:

Tablica: Osobni odbitak za djecu i uzdržavane članove uže obitelji za 2022. godinu

R. br.	Osnova za uvećanje osnovnog osobnog odbitka	Koeficijent	Mjesečni iznos u kn
1.	Uzdržavani članovi uže obitelji	0,7	1.750,00
2.	Prvo uzdržavano dijete	0,7	1.750,00
3.	Drugo uzdržavano dijete	1,0	2.500,00
4.	Treće uzdržavano dijete	1,4	3.500,00
5.	Četvrto uzdržavano dijete	1,9	4.750,00
6.	Peto uzdržavano dijete	2,5	6.250,00
7.	Šesto uzdržavano dijete	3,2	8.000,00
8.	Sedmo uzdržavano dijete	4,0	10.000,00
9.	Osmo uzdržavano dijete	4,9	12.250,00
10.	Deveto uzdržavano dijete	5,9	14.750,00
11.	Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava se za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete		
12.	Invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta	0,4	1.000,00
13.	Invalidnost utvrđena po jednoj osnovi 100% i/ili korištenje, na temelju posebnih propisa, prava na doplatku za pomoć i njegu poreznog obveznika odnosno prava na osobnu invalidninu, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta. Korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka po ovoj osnovi isključuje korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka iz r. br. 12.	1,5	3.750,00

Pravo na uvećanje osobnog odbitka po osnovi invalidnosti u iznosu od 1.000,00 ili 3.750,00 kn može se priznati djetetu ili poreznom obvezniku koji uzdržava dijete, a temeljem vjerodostojnih isprava nadležnih tijela (primjerice uvjerenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom) kojima se utvrđuje 100% ili djelomična invalidnost ili tjelesno oštećenje djeteta.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: **980⁰⁰ kn + PDV**
T: **01 / 49 21 737**

13.2. Osobni odbitak za uzdržavane članove obitelji i djecu

Prema čl. 14. st.5., 6. i 7. Zakona, uzdržanim članovima uže obitelji smatraju se:

Djeca	<ul style="list-style-type: none"> koju roditelji, maćeha odnosno očusi, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju, kao i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja.
Uzdržavani članovi uže obitelji	<ul style="list-style-type: none"> bračni drug (s kojim su prema čl. 15. OPZ-a izjednačeni izvanbračni drug, životni partner i neformalni životni partner), roditelji poreznog obveznika, maćeha odnosno očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, djeca nakon prvog zaposlenja, punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.
Osobama s invaliditetom	<ul style="list-style-type: none"> fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

Kako bi obrtnik mogao iskoristiti olakšicu na ime uzdržavanja, uzdržavani članovi obitelji i djeca u 2022. godini ne bi smjeli ostvariti oporezive primitke, primitke na koje se plaća porez na dohodak odnosno druge primitke koji se smatraju dohotkom, u iznosu većem od 24.000,00 kn, a sukladno čl. 17.st.8. Zakona.

ističemo...

Stoga ako je dijete obrtnika ostvarilo naknadu za rad preko student servisa tijekom 2022. godine u većem iznosu od 24.000,00 kn, za njegovo uzdržavanje roditelj ne može koristiti osobni odbitak za cijelu godinu.

No, u tom slučaju uzdržavani član – dijete može primjenom posebnog postupka koristiti svoj osobni odbitak ako za to ima interesa.

Međutim, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove, ne uzimaju se u obzir stipendije, radi čega se dijete u 2022. godini može smatrati uzdržanim članom roditelju, neovisno o iznosu stipendije koju je ostvarilo tijekom poreznog razdoblja.

Prvim zapošljavanjem smatra se rad u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme prema posebnim propisima. Ako radni odnos prestane, dijete se dalje smatra uzdržanim članom uže obitelji za kojeg porezni obveznik ima pravo na osobni odbitak. Porezni obveznik može koristiti dio osobnog odbitka za dijete ako je dijete nakon prestanka radnog odnosa nastavilo školovanje ili ako je dijete u tijeku redovnog školovanja u poreznom razdoblju obavljalo sezonske poslove, ali pod uvjetom da nije ostvarilo oporezive ili neoporezive primitke veće od 24.000,00 kn.

Dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu može se preraspodijeliti po godišnjoj poreznoj prijavi.

ističemo...

Ako obrtnik želi podijeliti osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji, u godišnjoj poreznoj prijavi obvezan je priložiti izjavu o omjeru (postotku) raspodjele osobnog odbitka, te ime i prezime i OIB osobe čiji se odbitak dijeli.

Pri utvrđivanju osobnih odbitaka, PU provjerava koriste li se odbici za uzdržavanu djecu i druge članove, kod supružnika ili drugih članova obitelji, odnosno ako se faktor osobnog odbitka dijeli, je li primijenjen odgovarajući postotak, te jesu li uzdržavani članovi ostvarili primitke koji prelaze 24.000,00 kn godišnje.

13.3. Uvećanje osobnog odbitka za dana darovanja

Porezni obveznici mogu prema čl.15.st.2. Zakona, uvećati osobni odbitak i za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačnim na žiroračun, za točno određene svrhe kao što su: kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske i dr., a koja su dana udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, i to **do visine 2% od ostvarenih ukupnih primitaka** za koje je u tekućoj godini podnesena godišnja porezna prijava te utvrđen konačan porez na dohodak, a iznimno, i u visini većoj od 2%, ali pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava za financiranje posebnih programa i akcija, ali ne i za redovitu djelatnost primatelja darovanja.

Primjerice, ako ukupni primici poreznog obveznika za 2022. godinu iznose 100.000,00 kn, tada se može umanjiti dohodak za 2.000,00 kn donacija koja je mogla biti dana humanitarnoj udruzi (100.000,00 x 2%).

Nadalje, **prema čl. 8.st.1.toč. 4. Zakona**, obrtnici imaju mogućnost smanjivanja dohotka i temeljem izravnog darivanja fizičkih osoba za zdravstvene potrebe kao što su:

operativni zahvati, liječenja, nabava lijekova i ortopedskih pomagala, troškove prijevoza i smještaja u zdravstvenim ustanovama, pod uvjetom da zdravstvene potrebe koje se financiraju danim darovanjima nisu plaćene iz osnovnog, dopuskog, dodatnog ili privatnog zdravstvenog osiguranja, da je darovanje za tu namjenu obavljeno na žiro račun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te da postoje vjerodostojne isprave, pri čemu se fizičkoj osobi koja prima dar, darivani iznos ne smatra dohotkom. Međutim, ako primljena darovanja nisu u cijelosti ili dijelom utrošena za zdravstvene potrebe primatelja, neutrošena novčana sredstva smatraju se oporezivim primitkom.

ističemo...

Prema čl. 4.st.2. Pravilnika, davatelj darovanja obvezan je voditi evidenciju o danim darovanjima, neovisno u kojem obliku, koja osobito sadrži sljedeće podatke: nadnevak isplate odnosno davanja, ime i prezime primatelja darovanja te njegov OIB, način isplate (na žiroračun primatelja dara ili zdravstvene ustanove ili u dobrima) i iznos koji se daruje.

Pravo na uvećanje osobnog odbitka po osnovi darovanja, obrtnici mogu koristiti samo u godišnjem obračunu temeljem podnesene godišnje porezne prijave, ali nakon što su iskoristili ostale dijelove osobnog odbitka po osnovi uzdržavanja članova uže obitelji ili djece te invalidnosti ako postoji.

13.4. Dana darovanja proizvođača i trgovaca hrane

Prema čl. 13.st.1. Pravilnika, u darovanja iz čl. 15.st.2. Zakona, mogu se uključiti i darovanja proizvođača i trgovaca hrane koji, u cilju sprečavanja uništavanja velikih količina hrane i zaštite okoliša,

daruju hranu osobama za socijalne, humanitarne i druge svrhe pomoći te osobama pogođenim elementarnim nepogodama i prirodnim katastrofama, pod uvjetom da su ta darovanja izvršena u skladu s posebnim propisima Ministarstva poljoprivrede.

To znači da je porezni obveznik dužan osigurati vjerodostojnu dokumentaciju na način utvrđen OPZ-om i posebnim propisima Ministarstva poljoprivrede, kako bi se nedvojbeno moglo utvrditi da je darovanje izvršeno za navedene svrhe te primijeniti načelo izbjegavanja dvostrukog umanjivanja dohotka.

14. Olakšice za potpomognuta područja i Grad Vukovar

Pravo na poreznu olakšicu temeljem obavljanja djelatnosti na potpomognutom području i području Grada Vukovara, utvrđeno je čl. 43. st.1. i 2. Zakona, prema kojim su odredbama:

- obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, a koji zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, odnosno na području Grada Vukovara, **oslobođeni plaćanja poreza na dohodak od tih djelatnosti**. Područje Grada Vukovara utvrđeno je Zakonom o područjima županije, gradova i općina u RH (Nar. nov. br. 86/06 do 110/15).
- obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, a koji zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i borave na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, odnosno na području Grada Vukovara, **utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za 50%**.

Područja	Oslobođenje od plaćanja poreza na dohodak
Područje Grada Vukovara	100%
I skupina potpomognutih područja prema posebnom propisu o regionalnom razvoju RH	50%

Smatra se da porezni obveznik zapošljava na neodređeno vrijeme radnika ako je radnik proveo u radnom odnosu na neodređeno vrijeme kod poreznog obveznika i imao prebivalište i boravio na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave, odnosno na području Grada Vukovara, najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju.

Prema navedenom, za oslobođenje od plaćanja poreza na dohodak, trebaju biti ispunjena dva uvjeta:

- 1) obrtnik treba zapošljavati više od 2 radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme (navedeno znači najmanje 3 radnika),
- 2) više od 50% tih radnika najmanje devet mjeseci u tom poreznom razdoblju trebaju imati prebivalište i boraviti na potpomognutim područjima.

Kako bi obrtnici mogli koristiti spomenute olakšice, nije od značaja gdje imaju sjedište obrta, već je bitno da se na potpomognutim

područjima jedinica lokalne samouprave i području Grada Vukovara obavlja djelatnost te zapošljavaju radnici koji na tom području imaju prebivalište i tamo borave. To znači da obrtnici mogu ostvarivati dohodak od samostalne djelatnosti i izvan spomenutih područja, ali će se olakšica moći koristiti, ako se udovoljava uvjetima, samo za onaj dio dohotka koji je ostvaren na tim područjima.

Napominje se da su osim u Zakonu o porezu na dohodak, olakšice koje mogu koristiti poduzetnici na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara, propisane i u Zakonu o porezu na dobit. Potpomognutim područjem smatra se područje RH koje prema stupnju razvijenosti značajno zaostaje za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati.

14.1. Utvrđivanje olakšica za obavljanje djelatnosti na potpomognutim područjima i Gradu Vukovaru u skladu s pravilima o potporama male vrijednosti

Propisana porezna olakšica temeljem obavljanja djelatnosti na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara, i kod obveznika poreza na dobit i poreza na dohodak, smatra se potporama male vrijednosti i ograničena je posebnim pravilima o potporama male vrijednosti i posebnoj proceduri dodjele.

Naime, **postupak odobravanja porezne olakšice koja je potpora male vrijednosti**, utvrđen je u **Pravilniku o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima** (Nar. nov. br. 18/18; u daljem tekstu PGVPP), o čemu je opširnije navedeno u uputi MF: **Godišnja prijava poreza na dohodak i provedba posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za 2021. godinu KLASA: 410-01/22-01/11, od 7. veljače 2022. godine.**

Kako se svota porezne olakšice utvrđuje u skladu s pravilima o potporama male vrijednosti, porezni obveznici su dužni postupiti u skladu s PGVPP-om, prema kojemu gornju granicu potpore male vrijednosti odnosno maksimalnu svotu porezne olakšice iz čl. 43. Zakona utvrđuje Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, dok za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost primarne poljoprivredne proizvodnje, ribarstva i akvakulture to utvrđuje Ministarstvo poljoprivrede.

Porezni obveznici koji žele koristiti poreznu olakšicu temeljem čl. 43. Zakona i PGVPP, dužni su radi utvrđivanja maksimalne svote porezne olakšice odnosno gornje granice potpore male vrijednosti, sukladno čl. 8. st.5. PGVPP, podnijeti prijavu za korištenje prava na poreznu olakšicu i dostaviti je Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije i/ili Ministarstvu poljoprivrede.

Prema tome, neovisno o ispunjenju uvjeta iz čl. 43. Zakona, porezni obveznik neće moći ostvariti pravo na poreznu olakšicu, ako ne zadovoljava uvjete vezane uz propisana pravila za potpore male vrijednosti.

Stoga su korisnici potpora dužni ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- 1) podatke o poreznom obvezniku: tvrtka/naziv, OIB/MBO, adresa sjedišta, datum početka obavljanja djelatnosti, kontakt podaci
- 2) popis djelatnosti razvrstanih prema odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti iz članka 2. stavka 3. PGVPP-a, koje obveznik poreza na dohodak obavlja na području Grada Vukovara i/ili na području jedinica I. skupine

- 3) iznos potpore male vrijednosti za svaku djelatnost za koju su dodijeljene te potpore u tekućoj fiskalnoj godini i u prethodne dvije fiskalne godine te naziv davatelja potpore male vrijednosti
- 4) podatke o broju zaposlenih na neodređeno vrijeme, njihovom mjestu prebivališta i boravišta te razdoblju od kada su zaposleni kod korisnika potpore
- 5) izjavu korisnika potpore, danu pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, o iznosu primljenih potpora male vrijednosti tijekom tekuće fiskalne godine i tijekom prethodne dvije fiskalne godine od svih davatelja potpora male vrijednosti uzimajući u obzir uvjete propisane za »jednog poduzetnika« i uzimajući u obzir iznos potpore male vrijednosti, koji se za isto porezno razdoblje ostvaruje i iskazuje u godišnjoj poreznoj prijavi, za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta
- 6) iznos dohotka utvrđenog temeljem obavljanja djelatnosti na području Grada Vukovara i/ili na području jedinica I. skupine, razvrstanog prema djelatnostima, te utvrđeni iznos porezne olakšice, odnosno potpore male vrijednosti prema članku 6. stavku 1. odnosno članku 6. stavku 2. PGVPP-a
- 7) druge vjerodostojne isprave koje smatraju bitnima za dokazivanje opravdanosti primitka potpore.

ističemo...

Prijava i dokumentacija dostavlja se ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj na adresu e-pošte: **porezne.olaksice@mrrfeu.hr** ili iznimno na adresu ministarstva osobno ili putem pošte.

Radi navedenog su nadležne ispostave PU dužne usporediti iznose iskazanog umanjenja porezne obveze prema Obrascu DOH s gornjom granicom potpora male vrijednosti odnosno maksimalnim iznosom porezne olakšice koju je utvrdilo nadležno ministarstvo, kada je u slučaju odstupanja, porezni obveznik dužan ispraviti poreznu prijavu.

14.2. Utvrđivanje udjela ostvarenog dohotka na potpomognutim područjima I. skupine i području Grada Vukovara

Prema čl. 62. st. 3. toč. 26. Pravilnika, propisano je da se umanjenje poreza na dohodak obveznika koji obavljaju samostalnu djelatnost na područjima jedinica lokalne samouprave I. skupine i po-

dručju Grada Vukovara, za koji su propisane olakšice prema čl. 43. Zakona, provodi na temelju **izračuna udjela ostvarenog dohotka na tim područjima u odnosu na sveukupni dohodak, a koji se izražava u postotku**. Navedeni udio je osnova za utvrđivanje dijela ukupne godišnje obveze poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak koja se može umanjiti prema članku 43. Zakona.

14.3. Primjer izračuna umanjenja poreza na potpomognutim područjima I. skupine i području Grada Vukovara

Obrtnik koji obavlja samostalnu djelatnost na području Grada Vukovara i zapošljava 3 radnika na neodređeno vrijeme koji imaju prebivalište na tom području, ostvario je u 2022. godini dohodak u visini od 30.000,00 kn. Isti obrtnik obavlja samostalnu djelatnost i na potpomognutim područjima I skupine i ostvaren dohodak za 2022. godinu na tom području iznosi 70.000,00 kn. Za ostvareni dohodak, porezni obveznik nije koristio dodatna umanjenja čija je mogućnost propisana čl. 44. i 45. Zakona, a iz prethodnih poreznih razdoblja nema ni gubitka za prijenos. Osim dohotka od samostalne djelatnosti, obrtnik nije u 2022. godini, ostvario i dohodak od nesamostalnog rada, radi čega je dohodak od samostalne djelatnosti istovjetan sveukupno ostvarenom dohotku u poreznom razdoblju. Tijekom 2022. uplatio je predujam poreza na dohodak i prireza od samostalne djelatnosti ukupnom iznosu od 3.000,00 kn (12 mj x 250,00 kn).

Prema navedenom, ukupno ostvareni dohodak od samostalne djelatnosti u 2022. iznosi 100.000,00 kn, a uplaćeni predujam poreza 3.000,00 kn. Navedeni podaci iskazuju se u obrascu DOH:

- pod br. 4.3.3. - *ukupno dohodak, uplaćeni porez i prirez* na dijelu SD Obrasca DOH - u stupcu 7 (ukupno dohodak od samostalne djelatnosti), te u stupcu 8 – ukupno uplaćeni predujam poreza,
- pod br. 5. Obrasca DOH- *Sveukupno dohodak, uplaćeni porez i prirez*, (jer obrtnik nije ostvario tijekom 2022. godine dohodak i po ostalim izvorima), dok se
- pod br.4.3.7. na dijelu SD Obrasca DOH - *dohodak od samostalne djelatnosti ostvaren na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara za koji su propisane olakšice*, upisuju iznosi dohotka koji su ostvareni na području I skupine i Grada Vukovara, a kako je to prikazano u tablici.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE ČASOPISA RiPup SVAKODNEVNO KORIŠTENJE STRUČNE TELEFONSKE KONZULTANTSKE SLUŽBE!

Porezni i pravni stručnjaci, svakim radnim danom, neograničeno, bez naplate telefonskih impulsa!

RAČUNOVODSTVO
i POREZI u praksi

21
godinu
rješavamo vaše
poslovne izazove
iz područja računovodstva,
poreza, plaća i naknada,
radnih odnosa i
trgovačkog prava

**Stručno, praktično,
brzo i točno!**
01 49 21 739
01 48 36 046
(temeljem PIN-a)

www.racunovodstvo-porezi.hr

DIO SD

4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)									
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:									
4.3.1. DOHODAK / GUBITAK U TEKUĆOJ GODINI									
4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK									
R.br.	Dohodak / gubitak pojedinca	Umanjenja dohotka / uvećanje gubitka pojedinca (Ukupno pod 4.3.5. Stup 3)	Zajednički dohodak		Gubitak (< 0)	Dohodak (> ili = 0)	Uplaćeni porez i prirez		
			OIB nositelja zajedničke djelatnosti	Iznos dohotka / gubitka			Tuzemni	Inozemni	
1	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8		
1.									
2.									
3.									
4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK									
R.br.	Država izvora								
1.									
UKUPNO 4.3.1.									
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.2.5. stup. 4)									
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.2.1. stup. 7- 4.2.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ									
						100.000,00	3.000,00		
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLIJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE									
4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA									
R.br.	Umanjenje dohotka za					Iznos			
1	2					3			
1.	PLAĆE NOVOZAPOSLJENIH OSOBA								
2.	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBE NAUKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA								
3.	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU								
4.	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA								
UKUPNO 4.3.5.									
4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS									
R.br.	Godina	Iznos prenesenog gubitka	Umanjenje gubitka u tekućoj godini	Iznos gubitka u tekućoj godini (pod 4.2.1. Stup. 6)	Gubitak za prijenos				
1	2	3	4	5	6 (3-4) ili (3+5)				
1.									
2.									
4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE									
R.br.	Potpomognuta područja i područje grada Vukovara			Iznos dohotka	UDIO (4.2.7. stup.3. / sveukupni dohodak pod 5.) u postotku				
1	2			3	4				
1.	I. SKUPINA			70.000,00	70,00%				
2.	GRAD VUKOVAR			30.000,00	30,00%				

Izračun udjela iskazanog dohotka po skupini u odnosu na sveukupni dohodak u postotku, a koji se upisuje u stupac 4. tablice pod br. 4.3.7., je slijedeći:

- udio za područje I. skupine $(70.000,00/100.000,00 \times 100) = 70,00\%$
- udio za područje Grada Vukovara $(30.000,00/100.000,00 \times 100) = 30,00\%$

Izračunani udjeli služe za obračun umanjena poreza na dohodak po osnovi propisanih olakšica po skupinama, i to za 100% za djelatnost na području Grada Vukovara, te 50% na području I. skupine, pa je izračun slijedeći:

Za utvrđivanje godišnje obveze poreza i prireza, korišten je osnovni osobni odbitak za poreznog obveznika koji za 2022. iznosi 48.000,00 kn (12 mj x 4.000,00 kn), te je utvrđena godišnja porezna obveza u iznosu od 10.400,00 kn na način:

100.000,00 kn ukupni dohodak – 48.000,00 kn osnovni osobni odbitak = 52.000,00 kn

52.000,00 kn x 20% = 10.400,00 kn

(porezna osnovica x stopa poreza)

Kako obveze prireza nema, iznos od 10.400,00 kn je i ukupna godišnja porezna obveza

Umanjenje poreza od samostalne djelatnosti na potpomognutim područjima I skupine i Grada Vukovara iznosi:

- I. skupinu – 10.400,00 kn (godišnja obveza poreza) x 70,00% (postotak iz 4.2.7. dijela SD Obrasca DOH) x 50% (propisani postotak umanjena poreza) = **3.640,00 kn**
- Grad Vukovar – 10.400,00 kn (godišnja obveza poreza) x 30,00% (postotak iz 4.2.6. dijela SD Obrasca DOH) x 100% (u potpunosti oslobođenje od plaćanja poreza) = **3.120,00 kn**

Ukupno umanjenje poreza na potpomognutim područjima I skupine i Grada Vukovara u našem primjeru iznosi 6.760,00 kn (3.640,00 + 3.120,00).

Umanjenje godišnje obveze poreza = 10.400,00 kn – 6.760,00 kn = 3.640,00 kn

Kako je obrtnik tijekom 2022. uplatio predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti u iznosu od 3.000,00 kn, to će podnošenjem Obrasca DOH imati za uplatu još iznos od 640,00 kn

9.6. UTVRĐIVANJE RAZLIKE POREZA I PRIREZA	
9.6.1. GODIŠNJA OBEVA POREZA I PRIREZA (9.5.8.+ 9.5.9.)	10.400,00
9.6.2. PROSJEČNA POREZNA STOPA (9.6.1./5.*100)	
9.6.3. DOHODAK IZ INOZEMSTVA IZUZET OD OPOREZIVANJA	
9.6.4. UKUPNI OPOREZIVI DOHODAK (ukupni dohodak pod 5. – dohodak iz inoz. pod 9.6.3.)	
9.6.5. GODIŠNJA OBEVA POREZA I PRIREZA (9.6.2.*9.6.4.)	10.400,00
9.6.6. UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI NA POTPOMOGNUTOM PODRUČJU GRADA VUKOVARA	3.120,00
9.6.7. UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI NA POTPOMOGNUTOM PODRUČJU PRVE SKUPINE	3.640,00
9.6.8. UKUPNO UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI (9.6.6.+ 9.6.7.)	6.760,00
9.6.9. UMANJENJE ZA OLAKŠICU HRVI	-
9.6.10. GODIŠNJA OBEVA POREZA I PRIREZA (9.6.5. - 9.6.8. - 9.6.9.)	3.640,00
9.6.11. UPLAĆENI PREDUJAM POREZA I PRIREZA U TUZEMSTVU (pod 5.)	3.000,00
9.6.12. UPLAĆENI POREZ U INOZEMSTVU (pod 4.7.1. stup.6)	
9.6.13. UPLAĆENI POREZ U INOZEMSTVU KOJI SE MOŽE ODBITI (= ili < 9.6.12.)	
9.6.14. UKUPNO UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (9.6.11.+ 9.6.13.)	3.000,00
9.6.15. RAZLIKA POREZA I PRIREZA ZA UPLATU (9.6.10. - 9.6.14.)	640,00
9.6.16. RAZLIKA POREZA I PRIREZA ZA POVRAT (9.6.14. - 9.6.10.)	

15. Rok za uplatu poreza po godišnjem obračunu i uplatni račun

Godišnja obveza poreza na dohodak i prireza koja je utvrđena u Obrascu DOH, umanjuje se za plaćene predujmove poreza tijekom godine, pri čemu je iznose plaćenih predujmova od obrta i slobodnih zanimanja, potrebno uskladiti sa iskazanim iznosima na knjigovodstvenoj kartici koju za obrtnika vodi nadležna ispostava PU.

Posebno se napominje da se uplaćeni iznos predujma poreza i prireza na dohodak od obrta i slobodnih zanimanja na šifri konta 1430, koji je uplaćen zaključno s 2. siječnja 2023., priznat će se kao uplata za 2022. godinu pri obradi godišnje porezne prijave.

Prema čl. 46. st. 7. Zakona, ako nakon utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak te umanjena za uplaćene predujmove, preostala razlika poreza za uplatu, porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi, plaća se **s danom podnošenja prijave**. Zbog uvođenja eura kao službene valute, u razdoblju dvojnog optjecaja utvrđena se obveza po godišnjem obračunu može platiti u kunama i u eurima, a od 15. siječnja 2023. godine i dalje, samo u eurima, uz primjenu punoga fiksnog tečaja konverzije koji iznosi 1 euro = 7,53450 kuna.

Razliku poreza na dohodak za uplatu po godišnjoj poreznoj prijavi, potrebno je uplatiti na račun prihoda državnog, županijskih, gradskih i općinskih proračuna – *Porez i prirez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi*, a u skladu sa Napatkom o načinu plaćanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba.

Primjerice, obrtnik iz Samobora (u primjeru izračuna porezne prijave za 2022. godinu), uplatiti će porez na dohodak i prirez poreza na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi, a koji je vlastiti prihod proračuna, prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, na uplatni račun Grada Samobora: HR7510010051738012004, uz naznaku modela uplate HR68, šifre konta - 1619 te OIB, odnosno:

HR68	1619-12345678911
------	------------------

Ako je po godišnjem obračunu, utvrđena **razlika više plaćenog predujma poreza** u odnosu na utvrđenu godišnju obvezu, iznos više plaćenog poreza može se u skladu s odredbama čl. 46.st.8. Zakona:

- a) uračunati u predujam za 2023. godinu, sve dok se preplaćeni iznos ne iskoristi u cijelosti, ili
- b) vratiti poreznom obvezniku temeljem **pismenog zahtjeva** za povrat.

Međutim, prema **čl. 127. st. 6. OPZ** –a, povrat preplaćenog poreza može se obaviti samo ako porezni obveznik nema istodobno dospjele a neplaćene druge poreze ili druga javna davanja čiju analitičku evidenciju i naplatu obavlja PU. (primjerice PDV, porez na promet nekretnina, doprinosi za obvezna osiguranja i dr.).

U slučaju da obrtnik ima nepodmirenenih dugovanja, tada PU najprije iz iznosa preplaćenog poreza podmiruje iskazane dugove, a samo ostatak preplaćenog iznosa (ako ga ima), isplaćuje na poslovni račun.

Za utvrđeni dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi, PU ne donosi rješenje i ne dostavlja ga obrtnicima, osim ako obrtnik istodobno uz dohodak od samostalne djelatnosti ostvaruje i dohodak od nesamostalnog rada ili se dohodak utvrđuje procjenom prema čl. 50.st.3. Pravilnika.

15.1. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak

Sve fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od obrta i slobodnih zanimanja, a koji se utvrđuje temeljem propisanih poslovnih knjiga i evidencija, dužne su plaćati predujmove poreza na dohodak. Predujam poreza na dohodak plaća se mjesečno, do zadnjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Mjesečni predujam se utvrđuje i plaća na temelju podataka iz podnesene godišnje prijave poreza na dohodak. Prema čl. 37.st.5. Zakona, porezna obveza za koju se utvrđuje mjesečni predujam, dijeli se s brojem mjeseci istog razdoblja u kojem se samostalna djelatnost obavljala. Navedeno znači da se u slučaju ako je porezni obveznik obavljao djelatnosti cijele godine, porezna obveza dijeli sa 12 mjeseci, odnosno sa onolikim brojem mjeseci u kojima se obavljala djelatnost tijekom poreznog razdoblja, ako je porezni obveznik započeo obavljati djelatnost u tijeku godine. Tako utvrđeni predujam vrijedi sve do podnošenja nove porezne prijave za sjedeće porezno razdoblje, pod uvjetom da u tijeku godine, nije došlo do izmjene visine predujma, po službenoj dužnosti ili temeljem pismenog zahtjeva poreznog obveznika.

Međutim, prema čl. 37. st 4 Zakona i 50. st 1. Pravilnika, porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost, ne plaćaju predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti sve do podnošenja prve godišnje porezne prijave.

ističemo...

Ako je porezni obveznik u godišnjoj poreznoj prijavi, uz dohodak od samostalne djelatnosti, iskazao i dohodak iz ostalih izvora, primjerice od nesamostalnog rada ili drugog dohotka, predujam poreza na dohodak za iduće razdoblje, utvrđuje se samo od porezne obveze proizašle od obavljanja samostalne djelatnosti.

Prema čl. 92. st. 1. t. 2. Zakona, fizičkoj osobi koja tijekom poreznog razdoblja ne plaća mjesečni predujam poreza na dohodak u utvrđenoj visini i u propisanom roku, može se izreći visoka novčana kazna od 5.000,00 do 50.000,00 kn.

15.2. Slučajevi kada Porezna uprava za plaćanje mjesečnih predujmova donosi rješenje

Iako se poreznim obveznicima koji dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuju temeljem poslovnih knjiga, mjesečni predujam za tekuće razdoblje utvrđuje prema podacima iz godišnje porezne prijave, ipak postoje slučajevi kada će poreznom obvezniku nadležna ispostava PU izdati rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak, i to u dva slučaja:

- kada postojeći porezni obveznik koji već obavlja djelatnost ili porezni obveznici koji su tek započeli obavljati djelatnost tijekom kalendarske godine, ne podnesu godišnju poreznu prijavu za proteklu godinu ili ako u poreznoj prijavi koju podnose ne iskažu ili netočno iskažu podatke o dohotku, tada će PU procijeniti ostvareni dohodak i na temelju procijenjenog dohotka rješenjem utvrditi svotu mjesečnog predujma,
- kada se temeljem obavljenog očevida i inspeksijskog nadzora, podataka iz obrađenih godišnjih poreznih prijava ili drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika s kojima PU raspolaže, mijenja rješenje o plaćanju predujmova ako je doneseno. U tom slučaju, nadležna ispostava PU će po službenoj dužnosti izdati rješenje poreznom obvezniku u kojem će utvrditi nove svote mjesečnih predujmova poreza na dohodak od samostalne djelatnosti.

15.3. Izračun novog predujma koji se plaća u 2023. godini

Prema čl. 37.st.5. Zakona, predujmovi poreza na dohodak od samostalne djelatnosti za iduće porezno razdoblje, utvrđuju se prema podacima koji su iskazani u godišnjoj poreznoj prijavi za prethodno porezno razdoblje, na način da se porezna obveza za koju se utvrđuje predujam, podijeli s brojem mjeseci istog razdoblja u kojem se obavljala samostalna djelatnost.

U našem primjeru popunjavanja Obrasca DOH za 2022. godinu, izračunan je novi mjesečni predujam koji se plaća u 2023. godini u iznosu od 4.040,04 kn (godišnja obveza poreza : 12 mj = 48.480,42 : 12), a što po fiksnom tečaju konverzije iznosi **536,21 eura**.

Novi iznos predujma matematički izračunan na prikazani način, obrtnik treba upisati na dijelu SD Obrasca DOH pod 4.3.4., a isti je za ožujak 2023. godine, potrebno uplatiti u eurima najkasnije do travnja 2023. godine.

4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE	4.162,95 kn
	536,21 eura

15.4. Obračun doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti

Obrtnici koji vode poslovne knjige te uz samostalnu djelatnost obavljaju i drugu djelatnost, obvezni su obračunati doprinosi po osnovi obavljanja druge djelatnosti.

Prema **čl. 62. st. 3. toč. 27. Pravilnika**, (sadržaj godišnje porezne prijave), u dijelu Obrasca DOH pod oznakom 4.3.8 r.br.2, upisuju se podaci o razdoblju obavljanja druge djelatnosti za koju se vode poslovne knjige, a za koju drugu djelatnost treba obračunati doprinosi prema čl. 185. st. 2. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08. – 106/18.).

Stoga, **ako je obrtnik uz obrtničku djelatnost istodobno i u radnom odnosu** te ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada, tada je obveznik plaćanja doprinosa na temelju dohotka od nesamostalnog rada, ali za to razdoblje treba utvrditi obvezu doprinosa i za samostalnu obrtničku djelatnost, ovisno od visine ostvarenog dohotka.

Za 2022. godinu, obračun doprinosa obavlja se po smanjenim stopama (MO I. stup = 7,5%; MO II. stup = 2,5% i ZO = 7,5%).

Visinu doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti, utvrđuje sam porezni obveznik. Ako je obrtnik za porezno razdoblje ostvario gubitak u poslovanju, tada obveza plaćanja doprinosa ne postoji.

Godišnja osnovica za obračun doprinosa ako se druga djelatnost obavlja uz radni odnos je ostvareni dohodak od obavljanja

nja samostalne djelatnosti, najviše do svote od 74.388,60 kn za 2022. godinu, a sukladno čl.13. Naredbe o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2022. godinu (Nar. nov., br. 127/21.).

Međutim, ako je obrtnik obavljao obrtničku djelatnost samo dio godine, primjerice od 1.1. do 30.3.2022. godine, nakon čega je utvrđen prestanak djelatnosti, a od 1.4.2022. godine je u radnom odnosu i ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada, u tom slučaju ne treba popunjavati podatke u ovom dijelu prijave, jer se nije istodobno ostvarivao dohodak od samostalne djelatnosti i nesamostalnog rada.

15.4.1. Popunjavanje Obrasca DOH za obračun doprinosa

Obveza obračuna doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti iskazuje se u dijelu Obrasca DOH pod 4.3.8., gdje se prema čl. 62.st.3.točka 27. Pravilnika, upisuju slijedeći podaci:

Obrazac DOH 4.3.8.	OPIS
Red. br. 1. razdoblje obavljanja samostalne djelatnosti	■ upisuju se podaci o razdoblju u kojem je obveznik doprinosa obavljao samostalnu djelatnost
Red. br. 2. razdoblje obavljanje druge djelatnosti	■ upisuju se podaci o razdoblju u kojem je obveznik doprinosa samostalnu djelatnost obavljao istodobno uz osiguranje po osnovi radnog odnosa ili po bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja
Red. br. 3. broj mjeseci obavljanja samostalne djelatnosti	■ računa se svaki puni mjesec u kojemu je obveznik doprinosa obavljao samostalnu djelatnost uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja samostalne djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjjenja za mjesec u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesec u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad
Red. br. 4. broj mjeseci obavljanja druge djelatnosti	■ računa se svaki puni mjesec druge djelatnosti uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja druge djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjjenja za mjesec u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesec u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad
Red. br. 5. iznos dohotka – dohodak ostvaren u poreznom razdoblju	■ razlika između poslovnih primitaka i izdataka, prije umanjjenja dohotka za preneseni gubitak i ostalih umanjjenja dohotka, prema Zakonu i posebnim propisima
Red. br. 6. iznos dohotka od druge djelatnosti	■ upisuje se iznos dohotka razmjerni broju mjeseci obavljanja druge djelatnosti u odnosu na broj mjeseci obavljanja samostalne djelatnosti

Obrazac DOH 4.3.8.	OPIS
Red. br. 7. iznos najviše osnovice za mjesec obavljanja druge djelatnosti	■ upisuje se dio propisane najviše godišnje osnovice za obveznika doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti od koje utvrđuje dohodak za godinu za koju se obveza utvrđuje razmjerno broju mjeseci obavljanja druge djelatnosti. (Za 2022. godinu = 74.388,60 kn)
Red. br. 8. iznos osnovice za obračun doprinosa	■ upisuje se iznos dohotka od druge djelatnosti (r.br. 6.) ako je jednak ili manji od iznosa najviše osnovice za mjesec obavljanja druge djelatnosti (r.br. 7.), a ako je veći upisuje se iznos najviše osnovice za mjesec obavljanje druge djelatnosti (r.br. 7.)
Red. br. 9. iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	■ upisuje se umnožak iznosa osnovice za obračun doprinosa (r.br. 8.) i stope za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti propisane člankom 13. Zakona o doprinosima
Red. br. 10. iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje	■ upisuje se umnožak iznosa osnovice za obračun doprinosa (r.br. 8.) i stope za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje propisane člankom 17. Zakona o doprinosima
Red. br. 11. iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje	■ upisuje se umnožak iznosa osnovice za obračun doprinosa (r.br. 8.) i stope za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje propisane člankom 14. Zakona o doprinosima

15.4.2. Primjer obračuna obveze za mirovinsko i zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja druge djelatnosti

Porezni obveznik (osiguranik I i II stupa) je u cijeloj 2022. godini bio u radnom odnosu te je ostvarivao dohodak od nesamostalnog rada, ali je istodobno u cijeloj 2022. godini obavljao i samostalnu obrtničku djelatnost, za koju je vodio poslovne knjige. Ostvareni dohodak za 2022. godinu od obavljanja samostalne djelatnosti iznosi 69.300,00 kn, a koji je iznos na temelju pregleda primitka i izdataka iskazao pod 4.3.1.1. na dijelu SD Obrasca DOH.

Obrtnik ima sam obvezu utvrđivanja doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti, a koja obveza je propisana čl. 187. Zakona o doprinosima. Kako je ostvareni dohodak od samostalne djelatnosti, manji od godišnje svote za obračun doprinosa odnosno od 74.388,60 kn, to će u našem slučaju obveza doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje biti utvrđena od ostvarenog dohotka.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE ČASOPISA RiPup SVAKODNEVNO KORIŠTENJE STRUČNE TELEFONSKE KONZULTANTSKE SLUŽBE!

Porezni i pravni stručnjaci, svakim radnim danom, neograničeno, bez naplate telefonskih impulsa!

**RAČUNOVODSTVO
& POREZI** u praksi

**21
godinu**
rješavamo vaše
poslovne izazove
iz područja računovodstva,
poreza, plaća i naknada,
radnih odnosa i
trgovačkog prava

**Stručno, praktično,
brzo i točno!**
01 49 21 739
01 48 36 046
(temeljem PIN-a)

4.3.8. OBRAČUN DOPRINOSA PO OSNOVI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI								
1. RAZDOBLJE OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI				2. RAZDOBLJE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI				
Od	01.01.2022.	Do	31.12.2022.	Od	01.01.2022.	Do	31.12.2022.	
Od		Do		Od		Do		
Od		Do		Od		Do		
Od		Do		Od		Do		
Od		Do		Od		Do		
3.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI ²						12	
4.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI ³						12	
5.	IZNOS DOHOTKA (ZBROJ STUPCA 2. i 5. pod 4.3.1.)						69.300,00	
6.	IZNOS DOHOTKA OD DRUGE DJELATNOSTI (r.br. 4. / r.br. 3. * r.br. 5.)						69.300,00	
7.	IZNOS NAJVIŠE OSNOVICE ZA MJESECE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI ⁴						74.388,60	
8.	IZNOS OSNOVICE ZA OBRAČUN DOPRINOSA ⁵						69.300,00	
9.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI (r.br. 8. * propisana stopa iz članka 13. Zakona o doprinosima) 7,5%						5.197,50	
10.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE (r.br. 8. * propisana stopa iz članka 17. Zakona o doprinosima) 2,5%						1.732,50	
11.	IZNOS DOPRINOSA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE (r.br. 8. * propisana stopa iz članka 14. Zakona o doprinosima) 7,5%						5.197,50	

Godišnja obveza doprinosa dospijeva na naplatu s danom podnošenja godišnje porezne prijave, kao i obveza plaćanja poreza na dohodak utvrđena godišnjim obračunom. Izračunane doprinose potrebno je u eurima uplatiti na slijedeće uplatne račune:

Vrsta doprinosa	Propisana stopa u %	Svota u kn	Uplatni račun	Poziv na broj i šifra konta
Doprinos za MO I. stup	7,5 %	5.197,50	HR1210010051863000160	HR68 8320-OIB
Doprinos za MO II. stup	2,5%	1.732,50	HR7610010051700036001	HR68 2224-OIB
Doprinos za ZO	7,5 %	5.197,50	HR6510010051550100001	HR68 8800- OIB

16. Izvadak iz poslovnih knjiga - Obrazac P-PPI

Sadržaj izvataka iz poslovnih knjiga koji se podnosi na Obrascu P-PPI, propisan je člankom 64. Pravilnika, a obrtnici ga obvezno elektronički dostavljaju uz godišnju poreznu prijavu.

Obrazac P-PPI sadrži sve poslovne primitke i izdatke koji su naplaćeni odnosno plaćeni u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine ili kraćem razdoblju obavljanja djelatnosti.

Obrtnici popunjavaju Obrazac P-PPI na temelju evidentiranih podataka iz Knjige primitaka i izdataka te Popisa dugotrajne imovine, za što su dužni imati uredne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave (o obavljenim gotovinskim uplatama i isplatama, bezgotovinskim plaćanjima, ispravama o nabavi i prodaji dobara, obračunima, zapisnicima i dr.).

Pod oznakom **V Dodatak pregledu poslovnih primitaka i izdataka** – obrtnici upisuju slijedeće podatke:

V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca 2022.	podatak mora biti jednak iskazanom podatku na JOPPD obrascu
2. razlika između prometa po žiroračunu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5.+ 2.6)	može nastati zbog: povrata PDV-a, povrata poreza po godišnjoj poreznoj prijavi, povrata krivih uplata, preknjiženja
2.1. polog utrška koji je iskazan pod II.1.	za primitke ostvarene u gotovini za koju je propisan postupak fiskalizacije
2.2. polog utrška iz ranijeg razdoblja	polog gotovine iz 2021. koja je uplaćena u 2022. godini
2.3. primljeni iznos kredita	za potrebe održavanja likvidnosti a koji se ne smatraju poslovnim primicima
2.4. primljeni iznos zajmova	vlastite pozajmice ili pozajmice dr. drugih osoba koje se također ne iskazuju u knjizi primitka i izdataka
2.5. primljeni iznosi po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	koji iznosi se dodjeljuju fizičkim osobama u skladu s posebnim propisima, od strane središnjeg tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugih pravnih osoba koje dodjeljuju potpore, a koja su namijenjena za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji
2.6. ostali navedeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	svi primici koju su evidentirani na žiro računu a smatraju se osobnim primicima i nisu vezani za obavljanje djelatnosti.

Nastavno se daje primjer pregleda poslovnih primitaka i izdataka za obrtnika koji je po osnovi obavljanja djelatnosti obveznik PDV-a, a isti je sastavljen temeljem zaključivanja Knjige primitaka i izdataka o čemu je pisano pod točkom 8.3.

PREGLED POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVARENIH U 2022. GODINI

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU STOLARSKA RADIONICA „JASEN“	
1. Ime i prezime:	STJEPAN BABIĆ
2. Adresa prebivališta / uobičajenog boravišta:	Kružna ulica 10, 10 430 SAMOBOR
3. OIB:	12345678911

OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)
II. PRIMICI	
1. primici u gotovini	270.000,00
2. primici putem žiroračuna	890.000,00
3. primici u naravi	15.000,00
4. primici u svezi otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	–
5. primici poreznog razdoblja u visini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije iz članka 31. stavak 7. Zakona	–
6. PDV u primicima ^[1]	233.000,00
7. UKUPNI PRIMICI (1.+2.+3.-6.)	942.000,00
III. IZDACI	
1. izdaci u gotovini	26.000,00
2. izdaci putem žiroračuna	500.500,00
3. izdaci u naravi	175.297,55
4. izdaci otpisa	126.381,22
5. izdaci reprezentacije	10.000,00
6. izdaci u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine	–
7. PDV u izdacima ^[2]	98.750,00
8. izdaci koji se porezno ne priznaju iz članka 33. Zakona	49.249,66
9. UKUPNI IZDACI (1.+2.+3.-7.-8.)	553.797,89
IV. OSTVARENI DOHODAK / GUBITAK (II.7-III.9)	388.202,11
V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca 2021.	2
2. razlika između prometa po žiroračunu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5. +2.6)	
2.1. polog utrška koji je iskazan pod II.1.	19.500,00
2.2. polog utrška iz ranijeg poreznog razdoblja	
2.3. primljeni iznos kredita	16.650,00
2.4. primljeni iznos zajmova	–
2.5. primljeni iznosi po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	–
2.6. ostali navedeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	–

17. Popunjavanje Obrasca DOH i utvrđivanje poreza i prireza za 2022. godinu

Porezni obveznik Stjepan Babić iz Samobora, vlasnik je stolarske radionice „Jasen“ i u 2022. godini je ostvario dohodak od obavljanja obrtničke djelatnosti u iznosu od **388.202,11 kn** koji je iskazan u izvтку iz poslovnih knjiga na Obrascu P-PPI, a isti se upisuje pod

5 ^[1] iznos upisuju samo porezni obveznici koji su istovremeno i obveznici poreza na dodanu vrijednost

6 ^[2] iznos upisuju samo porezni obveznici koji su istovremeno i obveznici poreza na dodanu vrijednost

4.3.1.1. u stupac 2 na dijelu SD Obrasca DOH. U obrtničkoj radionici ima 2 zaposlena radnika, za koje je redovito podnosio JOPPD Obrascu. Tijekom godine za jednog je radnika u svojim poslovnim knjigama osigurao posebno knjigovodstveno praćenje za nastale troškove općeg i posebnog obrazovanja radi čega za istog radnika koristi mogućnost dodatnog umanjenja dohotka prema odredbama Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu, u iznosu od 8.300,00 kn.

Po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi, obrtnik ostvaruje pravo i na dodatno umanjenje dohotka za plaće novozaposlenih osoba u iznosu od 10.000,00 kn, tako da sveukupno umanjenje dohotka od samostalne djelatnosti iznosi 18.300,00 kn. Podnošenjem godišnje porezne prijave, obrtnik će ostvariti i olakšicu u iznosu od 7.500,00 kn, uvećanjem osobnog odbitka po osnovi danih darovanja kulturnoj udruzi „Licitarsko srce“, a koji iznos je uplaćen na žiro račun 11.5.2022. godine, i u dopuštenoj je granici uvećanja osobnog odbitka do 2% primitka za koje se u **tekućoj godini** podnosi godišnja porezna prijava. Drugih dohodaka nije imao.

Tijekom cijele godine uzdržavao je suprugu i dvoje djece, te iznos osobnog odbitka mjesečno iznosi 10.000,00 kn (1,00 = 4.000,00) + (0,70 + + 0,70 + 1,00 = 2,40 x 2.500,00 = 6.000,00).

Obrtnik je tijekom 2022. godine uplaćivao mjesečno iznos od 3.500,00 kn predujma poreza na dohodak i prireza, (oznaka vrste poreza 1430), što za cijelu 2022. godinu iznosi 42.000,00 kn. Prebivalište poreznog obveznika je u Samoboru, u kojem nije propisana obveza plaćanja prireza porezu na dohodak.

ističemo...

Ističe se da je **prilog UPO više nije sastavni dio Obrasca DOH**. Međutim, kako bi obrtnik utvrdio svoju godišnju poreznu obvezu te novu svotu predujma poreza od samostalne djelatnosti koju je dužan plaćati mjesečno, preporuča se obrtnicima da ipak popune prilog UPO kao vlastitu knjigovodstvenu evidenciju.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

PRILOG UPO
(u kunama i lipama)

9. UTVRĐIVANJE POREZA I PRIREZA ZA 2022. GODINU				
9.1. IZNOS DIJELA OSOBNOG ODBITKA ZA POREZNOG OBVEZNIKA I UZDRŽAVANE ČLANOVE				
Mjesec	Iznos osnovnog osobnog odbitka	Ukupan koeficijent uvećanja osnovnog osobnog odbitka	Iznos uvećanja osnovnog osobnog odbitka	Ukupan mjesečni iznos osobnog odbitka
1	2 (4.000,00)	3	4 (st. 3*2.500,00)	5 (st. 2+ st. 4)
I.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
II.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
III.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
IV.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
V.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
VI.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
VII.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
VIII.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
IX.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
X.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
XI.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
XII.	4.000,00	2,4	6.000,00	10.000,00
UKUPNO 9.1.				120.000,00
9.2. IZNOS DIJELA OSOBNOG ODBITKA ZA PLAĆENE DOPRINOSE ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZEMSTVU I DANA DAROVANJA (pod 3.3.)				7.500,00
9.3. UKUPNO GODIŠNJI OSOBNI ODBITAK (9.1. + 9.2.)				127.500,00
9.4. UTVRĐIVANJE GODIŠNJE POREZNE OSNOVICE				
9.4.1. SVEUKUPNI GODIŠNJI DOHODAK (pod 5.)				369.902,11
9.4.2. UKUPNI GODIŠNJI OSOBNI ODBITAK (pod 9.3.) ≤ 9.4.1.				127.500,00
9.4.3. GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA (9.4.1. - 9.4.2.)				242.402,11
9.5. UTVRĐIVANJE GODIŠNJEG POREZA I PRIREZA				
9.5.1. GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA (9.4.3.)				242.402,11
9.5.2. DIO POREZNE OSNOVICE DO 360.000,00 kn ZA PRIMJENU STOPE 20 %				242.402,11
9.5.3. UVEĆANJE POREZNE OSNOVICE IZ 9.5.2. ZA IZNOS DO 12.500,00				-
9.5.4. DIO POREZNE OSNOVICE ZA PRIMJENU STOPE 30 % (9.5.1. - 9.5.2. - 9.5.3.)				-
9.5.5. GODIŠNJI POREZ PO STOPI 20 % ((9.5.2. + 9.5.3.) * 20 %)				48.480,42
9.5.6. GODIŠNJI POREZ PO STOPI 30 % (9.5.4. * 30 %)				-
9.5.7. UKUPNI GODIŠNJI POREZ (9.5.5. + 9.5.6.)				48.480,42
9.5.8. GODIŠNJI PRIREZ (9.5.7. * stopa prireza) – 18 %				-
9.5.9. GODIŠNJA OBVEZA POREZA I PRIREZA (9.5.7. + 9.5.8.)				48.480,42
9.5.10. PROSJEČNA POREZNA STOPA {9.5.9. - [(9.5.9. * udio dohotka od mirovine u ukupnom dohotku) + (9.5.9 * udio dohotka od nesamostalnog rada na P1 u ukupnom dohotku)] * 0,5} / sveukupni dohodak * 100				-
9.6. UTVRĐIVANJE RAZLIKE POREZA I PRIREZA				
9.6.1. UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA ¹				-
9.6.2. UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI NA POTPOMOGNUTOM PODRUČJU PRVE SKUPINE ²				-
9.6.3. UKUPNO UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI (9.6.1. + 9.6.2.)				-
9.6.4. UMANJENJE ZA OLAKŠICU HRVI ³				-
9.6.5. UMANJENJE IZ ČL. 84. ST. 5. PRAVILNIKA				-
9.6.6. GODIŠNJA OBVEZA POREZA I PRIREZA (9.5.9. - 9.6.3. - 9.6.4. - 9.6.5.)				48.480,42
9.6.7. UPLAĆENI PREDUJAM POREZA I PRIREZA U TUZEMSTVU (pod 5.)				42.000,00

Računovodstvo

RAČUNOVODSTVO
POREZI

1/23

110

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED ZAGREBAČKA ŽUPANIJA
ISPOSTAVA SAMOBOR

PRIJAVA POREZA NA DOHODAK ZA 2022. GODINU

1. OPĆI PODACI									
1.1. IME I PREZIME / IME RODITELJ: STJEPAN BABIĆ vl. stolarske radionice „JASEN“									
1.2. ADRESA (mjesto, ulica i kućni broj): Kružna ulica 10, 10 430 Samobor									
1.2.1. Telefon: 3376-331									
1.2.2. Adresa elektroničke pošte: stjepan@gmail.com									
1.3. OIB: 12345678911									
1.4. Potpomognuta područja ¹ i područje Grada Vukovara (zaokružiti): DA / NE									
1.5. PREBIVALIŠTE/UBIČAJENO BORAVIŠTE TJEKOM GODINE									
R. br.	Razdoblje	Država	Mjesto	Ulica i kućni broj	Potpomognuta područja i područje Grada Vukovara ²				
1.	od do								
2.	od do								
3.	od do								
1.6. INVALID I HRVATSKI RATNI VOJNI INVALID IZ DOMOVINSKOG RATA (HRVI)									
R. br.	Razdoblje invalidnosti	HRVI DA / NE	oznaka invalidnosti ³ (zaokružiti)	postotak invalidnosti (ispunjava HRVI)					
1.	od do	I	I*						
2.	od do	I	I*						
1.7. BROJ RAČUNA: HR30240300911500012121									
OTVOREN U (NAZIV I SJEDIŠTE): Samoborska banka, Samobor									
1.8. PODACI O OPUNOMOĆENIKU / POREZOM SAVJETNIKU									
1.8.1. NAZIV / IME I PREZIME: Maja Babić, supruga									
1.8.2. ADRESA SJEDIŠTA / PREBIVALIŠTA / BORAVIŠTA: Kružna ulica 10, 10430 Samobor									
1.8.3. OIB: 55555555555555555555									
2. PODACI O UZDRŽAVANIM ČLANOVIMA UŽE OBITELJI									
R. br.	IME I PREZIME/SRODSTVO	OIB	INVALID (III P)	RAZDOBLJE KORISTENJA ODI / DO	OSOBNI ODBITAK DJELI SE S OSOBOM				
					OIB	POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA			
1.	Maja Babić, S	78787878787		1.1.2022.-31.12.2022.					
2.	Janko Babić, DI	22889944556		1.1.2022.-31.12.2022.					
3.	Lana Babić, D2	33333333334		1.1.2022.-31.12.2022.					
4.									
5.									
6.									
7.									
3. PODACI O UVEĆANJU OSOBNOG ODBITKA ZA									
3.1. PLAĆENE DOPRINOSE ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZEMSTVU									
3.2. DANA DAROVANJA									
3.3. UKUPNO (3.1. + 3.2.)									
						IZNOS	7.500,00	7.500,00	

¹ područja jedinica lokalne samouprave nazvanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske
² upisuje se oznaka PI
³ oznaka invalidnosti: I* - 100% invalidnost ili pravo na tuđu pomoć i njegu zbog invalidnosti

Prema godišnjem obračunu poreza za 2022. godinu, obrtniku je utvrđena razlika za uplatu manje plaćenog poreza u iznosu od **6.480,42 kn**, a izračunani predujam poreza na dohodak koji se u novoj svoti plaća za mjesec ožujak 2023. godine (najkasnije do kraja travnja 2022.) iznosi **536,21 eura** (4.040,04kn / 7,53450 eura = 536,20545)

9.6.8. UPLAĆENI PREDUJAM PO OSNOVI MIROVINE OSTVARENE U TUZEMSTVU IZ ČL. 46. ST. 2. ZAKONA (iznos pod 4.1.5. st. 6.)		-
9.6.9. UPLAĆENI PREDUJAM U TUZEMSTVU PO OSNOVI MIROVINE OSTVARENE U/IZ INOZEMSTVA IZ ČL. 46. ST. 2. ZAKONA (iznos pod 4.1.6. st. 4.)		-
9.6.10. UPLAĆENI PREDUJAM U TUZEMSTVU PO OSNOVI PLAĆE OSTVARENE U TUZEMSTVU NA P1 I/ILI NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA IZ ČL. 46. ST. 2. ZAKONA (iznos pod 4.1.2. st. 6.)		-
9.6.11. UPLAĆENI PREDUJAM U TUZEMSTVU PO OSNOVI PLAĆE IZ INOZEMSTVA ZA VRIJEME BORAVKA NA P1 I/ILI NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA IZ ČL. 46. ST. 2. ZAKONA (iznos pod 4.1.4. st. 4.)		-
9.6.12. UKUPNO UPLAĆENI POREZ U INOZEMSTVU (pod 5.)		-
9.6.13. UPLAĆENI POREZ U INOZEMSTVU KOJI SE MOŽE ODBITI (≤ 9.6.12. i ≤ 9.6.6.)		-
9.6.14. UKUPNO UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (9.6.7. + 9.6.8. + 9.6.9. + 9.6.10. + 9.6.11. + 9.6.13.)		42.000,00
9.6.15. RAZLIKA POREZA I PRIREZA ZA UPLATU (9.6.6. - 9.6.14.)		6.480,42
9.7. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA SLJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE		
9.7.1. UDIO DOHOTKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI U SVEUKUPNOM DOHOTKU (4.3.3. stupac 7 / sveukupni dohodak pod 5.) u postotku		100%
9.7.2. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK (9.6.5. * 9.7.1. / broj mjeseci obavljanja djelatnosti) (55.853,96/12 = 4.654,50 x 0,833)	12	4.040,04

4. PODACI O DOHOTKU I PLAĆENOM PREDJMU POREZA I PRIREZA
(u kunama i lipama)

4.1. DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA
4.2. DRUGI DOHODAK
4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

DIO NR

4.1. DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (PLAĆA I MIROVINA)

R. br.	OIB POSLODAVCA / ISPLATITELJA	UKUPNI IZNOS PRIMITKA	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PLAĆE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1.	2	3	4	5 (3+4)	6
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
UKUPNO 4.1.1.					
4.1.2. PLAĆA OSTVARENA U TUZEMSTVU ZA VRIJEME BORAVKA NA POTPOMOŠNUTIM PODRUČJIMA I/ILI NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA					
R. br.	OIB POSLODAVCA / ISPLATITELJA	UKUPNI IZNOS PRIMITKA	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PLAĆE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1.	2	3	4	5 (3+4)	6
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
UKUPNO 4.1.2.					
4.1.3. PLAĆA OSTVARENA IZINOZEMSTVA ILI U INOZEMSTVU IZVAN POTPOMOŠNUTIH PODRUČJA I PODRUČJA GRADA VUKOVARA (prema potvrđama inozemnih isplatiitelja i vlastitim evidencijama)					
R. br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	INOZEMNI
1.	2	3	4	5	6
1.					
2.					
3.					
4.					
UKUPNO 4.1.3.					

4.1.4. PLAĆA OSTVARENA IZINOZEMSTVA ZA VRIJEME BORAVKA NA POTPOMOŠNUTIM PODRUČJIMA I/ILI NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA (prema potvrđama inozemnih isplatiitelja i vlastitim evidencijama)

R. br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	UDOIO u % ¹
			TUZEMNI	INOZEMNI
1.	2	3	4	5
1.				6
2.				
3.				
4.				
UKUPNO 4.1.4.				

4.1.5. MIROVINA OSTVARENA U TUZEMSTVU (prema potvrđama isplatiitelja)

R. br.	OIB ISPLATITELJA	UKUPNI IZNOS MIROVINE	OBVEZNI DOPRINOSI IZ MIROVINE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
			4	5 (3+4)	6
1.	2	3	4	5 (3+4)	6
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
UKUPNO 4.1.5.					

4.1.6. MIROVINA OSTVARENA U INOZEMSTVU (prema potvrđama inozemnih isplatiitelja i rješavanju Porezne uprave)

R. br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	UDOIO u % ²
			TUZEMNI	INOZEMNI
1.	2	3	4	5
1.				6
2.				
3.				
4.				
UKUPNO 4.1.6.				

4.1.7. UKUPAN DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (4.1.1.+4.1.2.+4.1.3.+4.1.4.+4.1.5.+4.1.6.)

DOHODAK		UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	
TUZEMNI	INOZEMNI	TUZEMNI	INOZEMNI

4.1.8. OSTVARENI DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (PLAĆE I MIROVINE) NA KOJI SE NE PLAĆA POREZ NA DOHODAK PREMA STUPNJU INVALIDNOSTI HRVI

R. br.	STUPANJ INVALIDNOSTI HRVI	IZNOS DOHOTKA ³	UDOIO u % ³
		3	4
1.	2	3	4
1.			
2.			
3.			

¹ Iznos pod ukupno 4.1.4. stupac 3 / sveukupni dohodak pod 5. u %
² Iznos pod ukupno 4.1.6. stupac 3 / sveukupni dohodak pod 5. u %
³ Iznos dohotka pod 4.1.7. stupac 3 / sveukupni dohodak pod 5. u %

DIO DD

4.2. DRUGI DOHODAK

4.2.1. DRUGI DOHODAK OSTVAREN U TUZEMSTVU (prema potvrđama isplatioca)						
R. br.	DRUGI DOHODAK PO OSNOVI	PRIMICI	IZDACI	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PRIMITAKA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
	2	3	4	5	6 (3+4-5)	7
1.	PRIMITAKA ČLANOVA SKUPŠTINA I NADZORNIH ODBORA					
2.	AUTORSKIH NAKNADA umjetničkih, artistskih, zabavnih, sportskih, književnih, likovnih djelatnosti, te djelatnosti u svezi s iskrom, radom, televizijskim i zabavnim priredbama NEREZIDENATA					
4.	Primitaka trgovačkih putnika, agencija, avioizdava, sportskih sudaca i delegata i dr.					
5.	primitaka u naravi, nagrada učenicima, stipendija, nagrada, naknada iznad propisanih iznosa					
6.	primitaka učenika i studenata za rad preko posrednika za zapošljavanje učenika i studenata iznad propisanih iznosa					
7.	NAKNADA UMJETNIKA I KULTURNIH DJELATNIKA (za ispunjeno umjetničko djelo)					
8.	PRIMITAKA PROFESIONALNIH NOVINARA, UMJETNIKA I SPORTAŠA					
9.	OSTALIH PRIMITAKA					
UKUPNO 4.2.1.						

4.2.2. DRUGI DOHODAK OSTVAREN U INOZEMSTVU (prema potvrđama isplatioca i vlastitim evidencijama)			
R. br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
			TUZEMNI
1.	2	3	4
1.			5
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
UKUPNO 4.2.2.			

4.2.3. UKUPAN DRUGI DOHODAK, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (4.2.1.+4.2.2.)		
DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	
	TUZEMNI	INOZEMNI

- 4 -

DIO SD

4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)

OIB POREZNOG OBVEZNIKA:

4.3.1. DOHODAK/ GUBITAK OSTVAREN U TEKUĆOJ GODINI									
4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK									
R. br.	DOHODAK/ GUBITAK POJEDINCA	UMANJENJA DOHOTKA /POJEDINCA (ukupno, pod 4.3.5. stup.3)	OIB nositelja zajedničke djelatnosti	IZNOS DOHOTKA/ GUBITKA	GUBITAK (<0)	DOHODAK (>=0)	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ		
							TUZEMNI	INOZEMNI	
1.	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8	9	
1.	388.202,11	18.300,00				369.902,11		42.000,00	
2.									
3.									
4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK									
R. br.	DRŽAVA IZVORA								
1.									
2.									
3.									
UKUPNO 4.3.1.									
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.3.6. stup. 4)									
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.3.1. stup. 7. - 4.3.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ									
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE									
4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA									
R. br.	UMANJENJE DOHOTKA ZA								
1.	2								
1.	IZNOS								
1.	3								
1.	PLAĆE NOVOZAPOLJENIH OSOBA								
1.	10.000,00								
2.	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENE PRAKTIČNE NASTAVE I VEŽBE NAUKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA								
2.	-								
3.	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE IZOBRAZBU								
3.	8.300,00								
4.	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA								
4.	-								
UKUPNO 4.3.5.									
4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS									
R. br.	GODINA	IZNOS PRENESENOG GUBITKA	UMANJENJE GUBITKA U TEKUĆOJ GODINI	IZNOS GUBITKA U TEKUĆOJ GODINI (pod 4.3.1. STUP. 6)	GUBITAK ZA PRIJENOS				
1.	2	3	4	5	6 (3-4) ili (3+5)				
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOŠNIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAŠKE									
R. br.	POTPOMOŠNUTA PODRUČJA I PODRUČJE GRADA VUKOVARA			IZNOS DOHOTKA		UDIO (4.3.7. stup. 3./ sveukupni dohodak pod 5) u %			
1.	2			3		4			
1.	POTPOMOŠNUTA PODRUČJA								
2.	GRAD VUKOVAR								

- 5 -

5. SVEUKUPNO DOHODAK, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (u kunama i lipama) (4.1.7. + 4.2.3. + 4.3.3.)	DOHODAK		UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	
	369.902,11		TUŽEMNI	INOZEMNI
		42.000,00		

6. PODACI O OLAKŠICAMA, OSLOBODENJIMA I POTICAJIM				
R. br.	OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)		
1.	2	3		
1.	NEOPREZIVJ PRIMICI UMJETNIKA (članak 20. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva)			
2.	NEOPREZIVJ DIO UMJETNIČKOG HONORARA (članak 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva)			
3.	POREZNO PRIZNATI IZDACI REPREZENTACIJE (čl. 33. st. 1. t. 1. Zakona)	10.000,00		
4.	UMANJENJE POREZA ZA UMIROVLJENIKE I OSOBE KOJE BORAVE NA POTPOMOĆNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA (čl. 46. st. 1. Zakona)			
5.	UMANJENJE POREZA ZA OLAKŠICU HRVJI (čl. 42. st. 1. Zakona)			
6.	UMANJENJE POREZA ZA OLAKŠICE NA POTPOMOĆNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA (čl. 43. Zakona)			
7.	UMANJENJE POREZA FIZIČKIM OSOBAMA DO 25 GODINA ŽIVOTA (čl. 46. st. 2. Zakona)			
8.	UMANJENJE POREZA FIZIČKIM OSOBAMA OD 26 DO 30 GODINA ŽIVOTA (čl. 46. st. 2. Zakona)			

7. POPIS PRILOŽENIH ISPRAVA	
Obrazac P-PPI za 2022.	
Popis dugotrajne imovine - Obrazac DI za 2022.	
Obračun spomeničke rente - Obrazac SR za 2022.	
Pregled opravdanih troškova za državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu	
Izvod sa žiro računa br. 100/22 od 11.5.2022. za dana darovanja kulturnoj udruzi „Licitarsko srce“ u iznosu od 7.500,00 kn	

8. NAPOMENE POREZNOG OBVEZNIKA / OPUNOMOĆENIKA / POREZNOG SAVJETNIKA	
Tijekom cijele godine održavao sam suprugu i dvoje djece. Drugo dijete Lana Babić ostvarila je tijekom 2022. godine primitke po osnovi nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja u iznosu od 26.900,00 kn, ali se prema čl. 17.st.2.t.12. Zakona o porezu na dohodak može smatrati uzdržavanim članom.	

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM
STJEPAN BABIĆ

(potpis poreznog obveznika/ opunomoćenika/ poreznog savjetnika)

- 7 -

4.3.8. OBRAČUN DOPRINOSA PO OSNOVI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI					
1. RAZDOBLJE OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI			2. RAZDOBLJE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI		
Od	Do	Od	Do	Do	
Od	Do	Od	Do	Do	
Od	Do	Od	Do	Do	
Od	Do	Od	Do	Do	
Od	Do	Od	Do	Do	
3.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI ¹				
4.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI ²				
5.	IZNOS DOHOTKA ³ (broj stupca 2. i 5. pod 4.3.1.)				
6.	IZNOS DOHOTKA OD DRUGE DJELATNOSTI (r.br. 4./ r.br. 3. * r.br. 5.)				
7.	IZNOS NAJVIŠE OSNOVICE ZA MJESECE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI ⁴				
8.	IZNOS OSNOVICE ZA OBRAČUN DOPRINOSA ⁵				
9.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI (r.br. 8. * propisana stopa iz članka 13. Zakona o doprinosima)				
10.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE (r.br. 8. * propisana stopa iz članka 17. Zakona o doprinosima)				
11.	IZNOS DOPRINOSA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE (r.br. 8. * propisana stopa iz članka 14. Zakona o doprinosima)				

¹ račun se svaki puti mjesec u kojemu je djelatnost obavljena uvećava za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjenja za mjesec u kojemu je djelatnost privremeno obustavljena i mjesecu u kojemu je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad račun se svaki puti mjesec druge djelatnosti uvećava za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja druge djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjenja za mjesec u kojemu je djelatnost privremeno obustavljena i mjesecu u kojemu je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad
² iznos dohotka - dohodak ostvaren u poreznom razdoblju - razlika između poslovnih primitaka i izdataka, prije umanjenja dohotka za peneseni gubitak i ostalih umanjenja dohotka, prema Zakonu i posebnim propisima (zbroj stupca 2 pod 4.3.1., u slučaju obavljanja zajedničke djelatnosti i broj stupca 5 pod 4.3.1.)
³ r.br. 4. / 12 * iznos propisane godišnje osnove za obveznika doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti za godinu za koju se obveza utvrdjuje ako je r.br. 6. < r.br. 7. onda r.br. 6. > r.br. 7. onda r.br. 7.
⁴ r.br. 6. < r.br. 7. onda r.br. 6. > r.br. 7. onda r.br. 7.

- 6 -

